

Eni na trgu, drugi na vrtu

Prepričanje, da mora imeti vsaka družina vsaj nekaj gredic vrta, če ne že kar manjšo njivo, izvira iz časov, ko je bila ponudba sadja in zelenjave v trgovinah in na tržnicah slaba in je bilo vse skupaj precej dražo. Časi so se spremnili in tržno gospodarstvo je napolnilo police s poceni sadjem in zelenjavom, ki pa je pogosto bolj lepo kot po okusu, zato ni čudno, da mnogi še vedno prisegajo na domačo pridelavo, ki pa je ponavadi daleč od ekonomske upravičenosti. Ali pa tudi ne. Vse več je namreč družin, ki jim denar, ki ga vsak mesec steči, zberejo, komaj zadostuje, za poravnavo računov in nakup najnujnejšega. Čeprav pridelek z domačega vrta še zdaleč ne poplača vloženega truda, na ta način marsikatera družina pride do dragocenih vitaminov ali okusne enoloničnice, za katero ni treba denarja. Domači vrtovi tako vse bolj postajajo ne le koristen hob, vrvst rekreacije ali pot do biološko neoporečne hrane, ampak tudi socialna kategorija, ki bo v prihodnosti še bolj odločala o preživetju revnejših družin. Tako kot kmet še nikoli ni umrl od lahkote, tudi družine, ki imajo vrt ne bodo stradale, uvožena zelenjava in eksotično sadje na trgovinskih policah pa bo, čeprav je še tako poceni, zanje vse teže dosegljivo; po njem bodo segali tisti, ki jim je uspelo uvrstiti se na zgornji del vse bolj raztegnjene družbeni lestevi.

GORDANA GAŠPERIN, snažilka iz Kočevja: "Za ceno zelenjave niti ne vem, saj si vso sama pridelam, ker imam njivo in vrt, tudi ozimnico: krompir, zelje, repa, fižol itd. Sadje pa moram kupovati, in sicer pa ozimnico jabolka, sicer pa najpogosteje banane, limone in pomaranče pa tudi marelice in breskve, včasih še kaken kivi. Prvo sadje, ki je dražje, kupujem v majhnih količinah, le za pokušnjo. Sicer pa kupujem raje sproti, da mi sadje ne gnije, predvsem pa za sina, ki se vozi vsak dan in Ljubljano v solo."

ANICA VIDETIČ, upokojenka iz Bereče vasi pri Metliki: "Imamo kmetijo, tako da skoraj vse zelenjavo pridejamo doma. Vsako leto skrbim, da posadim zgodnjo zelenjavo, toda ker prav vsega ni moč pridelati, moramo sem ter tja tudi kaj kupiti. Žal pa se moramo v glavnem svezim zgodnjim vitaminom odreči, ker so cene preveč pravite. Trgovci bi naredili bolje, če bi cene nekoliko znizali in prodali vsaj nekaj, kot da zelenjava in sadje zaradi visokih cen zgnijeta."

MARIJA VRLINIČ, prodajalka s Cerkvišč pri Crnomlju: "Imamo srečo, ker imamo možnost, da si lahko vso zelenjavo pridelamo doma. Kakšno malenkost že dokupimo, kaj več pa si ne bi mogli privoščiti. Ce ne bi zelenjava zrasla na domaćem vrtu, bi se gotovo morali zadovoljiti tudi brez nje. Na srečo je v Beli krajini milo podnebje, tako da je moč pridelati zgodnjo zelenjavo, katere cena je najvišja, a tudi sadje začne zgodaj zoreti."

DIANA BUKOVINSKI, dipl. pravnica iz Brežic: "Po mojem se splača pridelovati sadje in zelenjavo doma, če ne dohodkovno pa vsaj zato, ker čedalje bolj poudarjam uživanje bio hrane. Pa tudi tega ne smemo pozabiti, da gre pri vrtnarjenju tudi za sprostitev. Samo sicer ne vrtnarim, ker sem preveč obremenjena s službo, družino in s pripravami na pravosodni izpit, a s pomočjo staršev vsceno pridemo do domače zelenjave."

FATMIR AMETI, prodajalec na tržnici v Krškem: "Sedaj se že pozna, da imajo ljudje nekaj zelenjave in sadje doma, tako na primer zelenja solata sploh ne gre v promet. Prodamo zelo veliko banan, saj so po 130 tolarjev in so pravzaprav zelo poceni, previsoka pa je cena česnjen, sedaj so po 600. Tudi krompir drži ceno, saj še vedno ni domačega, draga so tudi jabolka. Ljudje kupujejo največ paradižnika in krompirja, manj pa eksotičnega sadja."

ZDENKA KRHIN, administratorka v M KZ Krka Novo mesto: "V Novem mestu sta sadje in zelenjava poceni in draga. Odvisno je, kje človek kupuje. Iz hladilnice na Cikavi prihaja najcenejše sadje, zato ni čudno, da je pred kioskom Sadje in zelenjava vedno vrsta. Vse dobavitelje velja pohvaliti, saj imajo zelo razširjeno mrežo in je ob vsakem letnem času dobiti vse zelenje vitamine, ki si jih človek zaželi. Očitno je svet postal majhen, da lahko sredi zime jemo pardižnik."

ALBINA GORŠE, natakarica v bisnotruji Pap v Ribnici: "Vso zelenjavo, sadje in sokove nabavljam v Ljubljani, v Viatorjevem diskontu, kjer je dosti ceneje kot v Ribnici. Tako so denimo banane po 80 tolarjev, v Ribnici pa je za kilogram banan potrebno odsteti še enkrat več. Tudi sicer je življenje v Ribnici precej dražje kot v Ljubljani, tako da v Ribnici nabavljam samo mleko, jogurt in kruh. Nakaj malega zelenjave pridelamo tudi na vrtu, tako da še kar nekako gre."

LUDVIK MATOH, vodja proizvodnje Aluxa v Akripolu Trebnje: "S svojo plačo si že lahko privoščim, da lahko redno kupujem sadje in zelenjavo, čeprav imam občutek, da je to v Trebnjem sorazmerno precej dražje kot v Novem mestu in še zlasti pa v primerjavi z Ljubljano. Izbira tega blaga v Trebnjem sicer je, posebno po zaslugu zasebnih prodajal, toda cene so še zmeraj visoke in za marsikoga sta sadje in zelenjava skoraj razkošje."

REGINA BOŽIČ, upokojenka Konfekcije Lica iz Sevnice: "Kar dobro moram premisliti, koliko bom kupila kakšnega sadja ali zelenjave. Sevnische trgovine že veljajo za ene izmed najdražjih. Zanimivo pa je, da je južno sadje, posebej banane, skoraj bolj dostopno kot doma pridelano sadje. Ne vem, kako si lahko privoščijo nakup sadja in zelenjave šele moje sodelavke, ki so še v pokoj s slabše plačevalke, in upravičeno jamrajo."

Direktor DB
še naprej
Franci BorsanDolenjska banka lani 331
milijonov tolarjev dobička

NOVO MESTO - Z 8. zborom delničarjev je Dolenjska banka zaokrožila poslovno leto 1994, ki ga je zaključila s 331 milijonimi tolarjev dobička. Zbor je potekal v tork, 30. maja, prav na obletnico odločitve o samostojnosti te banke in njenem novem imenu, udeležba na zboru je bila zelo dobra, saj so prisotni delničarji predstavljali več kot tri četrt delnic. Delničarji so potrdili poslovno poročilo z obračunom za lansko leto in namenili 58,4 odst. dobička za izplačilo dividende. Tako bo Dolenjska banka na vse prednostne in redne delnice izplačala 10. odstotno dividendo.

Na zboru so sprejeli tudi temelje poslovne politike banke za leto 1995, glavnim poudarek je na kapitalski krepitvi banke in širjenju poslovne mreže. Tudi naslednjih pet let bo na čelu Dolenjske banke dosedanji direktor Franci Borsan, ki so mu delničarji ponovno zaupali mandat.

Opravili remont
in izboljšali
varnost NE KrškoČas, da se država odloči
o prihodnosti nuklearke

KRŠKO - V petek popoldne so po 42-dnevнем remontu spet priključili v omrežje jedrsko elektrarno. Po opravljenih preizkušanjih pri nizki moči naj bi konec tega tedna dosegli polno zmogljivost.

Na remontnih delih je poleg delavcev jedrske sodelovalo še kakih 500 tujih in domačih izvajalcev, saj so poleg menjave tretjine goriva izvedli tudi nekaj večjih remontnih posegov: z ultrazvokom so preverjali gorilne elemente, pregledali reaktorsko posodo, pregledali in preventivno začepili cevi uparjalnikov in drugo.

Dela so v okviru nadzora Uprave RS za jedrsko varnost spremajale pooblaščene strokovne organizacije. Vodstvo elektrarne poudarja, da so bili rezultati vseh preglebov v mehj pričakovani. Povprečna začepljenos uparjalnikov je zdaj 17,27 odstotkov in še omogoča obratovanje elektrarne s polno močjo. Ker so samo letosnja dela na uparjalnikih stala toliko, kot bi bila letna anuiteta za nakup novih uparjalnikov, bi bilo ekonomično, če bi se država čimprej odločila o usodi NEK.

Ob letosnjem remontu so nadaljevali z zamenjavo procesnega informacijskega sistema, vgradili dodatni varnostni sistem za aktivacijo nekaterih varnostnih funkcij ob izpadu elektrarne, izboljšali protipožarno zaščito v gradili dodatne radiacijske monitorje. Iz jedrske elektrarne še sporočajo, da so izvajalci med remontnimi deli prejeli relativno majhno kolektivno dozo sevanja.

B.D.-G.

SREČANJE
DELAVEC RZZZ
NA ČATEŽU

CATEŽ - Ministrica za delo Rina Klinar je pretrekli petek na dvodnevni srečanje delavcev RZZZ poudarila, da gre v Sloveniji za strukturne probleme brezposelnosti, da pa neusklašenosti med ponudbo in povpraševanjem na trgu delovne sile ne bo moč v kratkem uskladiti. Po evropskih merilih je slovenska stopnja brezposelnosti 9-odstotna (v zahodni Evropi je za odstotek višja!), na zahodu pa nam priznavajo, da imajo delavci pri nas še vedno sorazmerno visoko stopnjo socialne varnosti. Okrog 450 delavcev RZZZ zbranih v Termah Čatež, je med drugim pozdravil tudi v imenu krškega in sevniškega kolega brežiški župan Jože Avšič, generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič pa je direktorju RZZZ Jožetu Glazerju izročil srebrni znak RKS v zahvalo za sodelovanje pri programu letovanja 10.000 otrok v Mladinskem okrevljušu RKS na Debelem Rtiču in pri reševanju beguncev, za katere, žal, v mednarodnih krogih ocenjujejo, da Slovenija zanje ne potrebuje več mednarodne humanitarne pomoci.

LUDVIK ZAJC, predsednik Zajc svojo odločitev, da po skoraj 12 letih predsednikovanja s 15. junijem odstopi s predsedniškega mesta.

Ribniški dom v rdečih številkah

Lanskoletna zguba znaša 6,5 milijona tolarjev - Kdo jo bo kril, še ni znano - Ustanovljeni komisiji, ki bosta pregledali poslovanje ribniškega zdravstvenega doma

RIBNICA - Ribniški zdravstveni dom je preteklo poslovno leto zaključil s 6,5 milijonima tolarjev izgube. Na vse hujšo finančno stisko je vodstvo zdravstvenega doma opozarjalo že prejšnje vodstvo občine, vendar zaradi zgod in nezgod okoli izvolite župana vse do nedavnega zdravstveni dom v občini ni imel pravega sogovornika.

Po obrazložitvi, ki jo je direktor Zdravstvenega doma dr. Peter Rus predložil občinskemu svetu občine Ribnica, je izgubi, ki se je začela pojavljati že sredi lanskega poletja, največ prispeval nakup reševalnega vozila, ki je stal 100.000 mark, pa tudi stroški delovanja dveh (ginekološke in ortopediske) specialističnih ambulanc. Samo lani so tako imeli za 9,4 milijona neplačanih računov, v prvih štirih mesecih letosnjega leta pa so jih pridelali za nadaljnih 12,5 milijonov, v katerih se seveda skrivajo tudi zaloge.

Kdo naj bi poravnal nastalo izgubo, še ni jasno. Občina ima kot ustanoviteljica v takšnih primerih nekatere finančne obveznosti, vendar bi jih rada zožila le na tisti del, ki se nanaša na lastništvo nad objekti oz. prostori zdravstvenega doma.

Ker še daleč ni jasno, če ne bo moral ravno občina pokriti nastale zgube, so se občinski svetniki od-

ločili, da je potrebno takoj doseči, da se zdravstveni dom ne bo več

AKRIPOLU CERTIFIKAT ISO 9001 - "Letosnje leto mogoče pomeni celo najpomembnejšo prelomnico za trebanjski Akripol, saj je kolektiv v fazu lastninskega in funkcionalnega preoblikovanja v delniško družbo, pri čemer bo v veliko pomoč tudi urejenost celotnega poslovanja skladno z določili mednarodnega standarda za kakovost in pridobitev certifikata ISO 9001," je dejal ob podelitev certifikata. Certifikat mu je izročil podpredsednik GZS in predsednik slovenskega združenja za kakovost mag. Jožko Čuk (na lev). Čuk je povedal, da je to 83. podeljeni certifikat ISO 9000 Sloveniji, 10. pa v branži. Ker je trebanjski župan Ciril Pangartnik, zapel pa je Trebanjski oktet. (Foto: P. Perc)

OBNOVLJENA PIONIRJEVA AVTOHIŠA - Prejšnjo sredo so ob navzočnosti pomembnih gostov iz političnega, družbenega in gospodarskega življenja v Ločni odprli obnovljene in povečane prostore avtomobilskega salonova Pionirjeve Avtohiše, ki se sedaj razprostira na 280 kvadratnih metrov površine in je urejena po vzoru podobnih objektov v avtomobilsko napovedi razvijenih deželah, med katere zagotovo spada tudi že Slovenija, kjer ima avto prodajal Renaultovih vozil, ki jih Pionir servisira in prodaja že od časa, ko so Renaultove automobile sestavljali v Cosmosu in Litostroju, med najboljših dežet prodajalcev v Sloveniji. Lani so prodali 525 novih vozil, pa tudi letos jure gre dobro. Najbolj gredo v promet modeli 5, clio in 19, pravilno letosnje pomejnosti Pionirjeve Avtohiše je tekmovalni šport, njihova dirkača Peter in Alojz Pavlič pa je laguna, ki sicer spada v nekaj višji cenovni razred. Novost v dejavnosti Pionirjeve Avtohiše je pokrovni sport, njihova dirkača Peter in Alojz Pavlič pa sta na prvi dirki za pokal clio na Grobniku osvojila 1. oziroma 2. mesto, med njune sponzorje pa spada tudi Dolenjski list. (Foto: I. Vidmar)

V METLIKI PET AMBASADORJEV - V soboto je bilo v Metliki drugo temno srečanje, ki so ga udeležili številni gospodarstveniki, podlovniki, zdravnični profesorji in drugi prijatelji Bele krajine z vseh koncov Slovenije. Med okrog 90. gosti, ki so se pomerali na metliških teniških igriščih in si ogledali modno revijo Betinih izdelkov, je bilo tudi pet ambasadorjev v Sloveniji: ruski, grški, hrvaški (na fotografiji prvi z leve), nemški in ameriški (drugi in tretji z desne). Srečanje, katerega glavni pobudnik je belokranjski rojak dr. Janko Popović, bo v takšnem obsegu, kot je bilo letos, postalo tradicionalno. (Foto: M. B. J.)

Ostajajo na dveh bregovih

Tudi po zadnji seji sveta sta glede financiranja političnih strank pozicija in opozicija vsaksebi

CRNOMELJ - Tukajšnji svetniki so na zadnji seji razpravljali tudi o financiranju političnih strank. Opozicione stranke LDS, ZLSD in DeSus so predlagale financiranje izvoljenih političnih strank v občinski svet, upoštevajoč dobljene glasove za občinski svet, po 30 tolarjev na dobljeni glas. Menijo, da bodo le tako lahko financirali vse stranke po enotnih merilih in metodologiji.

Gre namreč zato, da bi SLS, iz vrste katere je župan, dobila več denarja kot ostale stranke. Predsednik občinskega sveta Andrej Kavšek je prebral zapisnik s posvetom predstnikov strank, ki so v svetu, v katerem je zapisano, da koalicija političnih strank (SLS, SKD IN SDSS) ostaja na stališču, da so sprejeti merila za financiranje zakonita. Pripravljena je upoštevati zahteve opozicijih strank za spremembo kriterijev, vendar po sprejemu statuta občine.

Pozicione stranke je na seji sveta

Ludvik Zajc

jasnjuje predsednik Zajc svojo odločitev, da po skoraj 12 letih predsednikovanja s 15. junijem odstopi s predsedniškega mesta.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Cviček 95 vabi

V Šentrupertu v soboto in nedeljo praznik vinogradnikov

ŠENTRUPERT - Društvo vinogradnikov vabi v soboto, 10., in v nedeljo, 11. junija, na tradicionalno kulturno in zavodno prireditve Cviček 95. Na Šentruperškem trgu bo ob 16. uri zapel moški pevski zbor KUD Emil Adamčič iz Mokronoga, po povorki vinogradnikov pa jim bodo podelili potrdila o opravljenem kletarskem tečaju. Zbrane bo zabavala Modra kronika, nastopila bo plesna skupina Harlekina, pozno v večer pa bo za ples igrал ansambel Stopar. V nedeljo ob 15. uri se bo pričela kar manjša revija pevskih zborov. Nastopili bodo pevski zbor Tabor iz Cerknice, oktet Škofer in Trebanjski oktet. Podeli bodo priznanja gospodincem za sodelovanje v akciji "Pri nas pa vemo, kaj je cviček, izročili bodo še certifikate za cviček in priznanja za nagradena vina. Ob dobrobit iz Jakliceve gostilne bo zbrane na Cvičku 95 v Šentrupertu v nedeljo zabavalo ansambel Akord. P. P.

Šest zlatih medalj za naša vina

41. vinogradniško-vinarski sejem Vino '95 - Strogo mednarodno ocenjevanje

LJUBLJANA - V ponedeljek se je začel, jutri pa se bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani končal že 41. vinogradniško-vinarski sejem Vino '95, na katerem sodeluje 176 razstavljalcev in ki ga je slovensko odprl predsednik Slovenije Milan Kučan.

Na letošnjem mednarodnem ocenjevanju so ocenili 1483 vzorcev vin iz 28 držav, ocenjevalo jih je 5 komisij, pod vodstvom priznanega domačega enologa dr. Dušana Terčelja. Od 1483 ocenjenih vzorcev vin jih je bilo 781 iz Slovenije. Ocjevalni kriteriji so bili letos še posebej strogi, kajti na ocenjevanju naj ne bi dobilo medalje več kot tretjina ocenjenih vzorcev. Tako je na

letošnjem ocenjevanju dobilo medalje 499 vzorcev vin. Podelili so 3 nazive šampion, 6 velikih zlatih medalj, 144 zlatih in 346 srebrnih medalj.

Tudi na letošnjem ocenjevanju so se najbolje odrezali avstrijski vinogradniki oziroma vinarji. Slovenski vinarji so dobili 1 veliko zlato, 51 zlatih in 189 srebrnih medalj.

PAJSANJE HLODOV - Petčanske tekmovalne ekipe so se v eni izmed iger na prireditvi "Kmečki praznik na Slemenih" pomerile tudi v pajsanju hlodov. Pri tem so tekmovalci uporabljali cepine, ki so jih morali prinesi s seboj. Na sliki sta pri tem opravili člana zmagovalne ekipe domačinov s Slemenom. (Foto: M. L.-S.)

Kmečki praznik na Slemenih

Tekmovanje v kmečkih opravilih - Zmaga domačinom

SV. GREGOR - Pri Sv. Gregorju na Slemenih je bilo minulo sobotno živahno, kot že dolgo ne. Za to sta poskrbela Podeželska mladina Ribnica in Kmetijska svetovalna služba iz Ribnice s prireditvijo, ki so jo poimenovali: Kmečki praznik na Slemenih.

Organizatorja prireditve sta ob pomoči kmetijskih svetovalnih služb iz Kočevja, Velikih Lašč, Grosuplja, Črnomlja in Metlike pripravila pet iger, v katerih se je pomerilo 8 ekip mladih kmetovalcev iz omenjenih mest. V prvi igri so tekmovalci iz že priznjenega materiala izdelali grablje, katere so morali uporabiti v četrti igri za grabljenje trave, ki so jo tekmovalci pokosili in spravili v kopice. V drugi igri so morali iz mokre, vode in kvase narediti testo in iz njega pletenico, v tretji pa so tekmovalci "pajzali" hlode. V zadnji igri, poimenovani vasovanje, so se dotaknili tudi prijetnejše strani kmečkega življenja.

Po seštevku rezultatov vseh petih iger so bili najboljši domačini s Slemenom, drugo mesto je pripadlo ekipi mladih kmetovalcev iz Ribnice, tretja je bila ekipa iz Velikih Lašč, sledile pa so jim ekipe z Velikega

Osolnika, iz Kočevja, Črnomlja, Grosuplja in Metlike. S podelitevijo nagrad in priznanj pa prireditve, ki se je pričela ob 15. uri, še ni bilo konec. Organizatorji so se namreč prilagodili "sili razmer" in v programu prireditve vnesli tako poroko ene izmed svojih članic, ki je ob 19. uri stopila pred oltar vaške cerkve in izrekla svoj usodni "da". Poročni maši je okoli 20. ure sledila veselica. M. L.-S.

TESTIRANJE TRAKTORSKIH ŠKROPILNIC

TREBNJE - Za vse kmetovalce v občini prireja trebanjska kmetijska služba servisiranje in testiranje traktorskih škropilnic in pršilnikov. Polovico stroškov testiranja, ki stane 5000 tolarjev, bo krila občina. V soboto, 17. junija, bodo ti pregledi ob 8. do 12. ure pred zadružno trgovino v Šentrupertu, od 13. do 18. ure pa na šolskem igrišču na Trebelnem; v torek, 20. junija, bodo testi ob 8. do 12. ure pred zadružno trgovino v Trebenjem, od 13. do 18. ure pa na Veliki Loki, pri zadružni trgovini. Zadnji servisi in testi bodo v sredo, 21. junija, ob 8. do 12. ure pri zadružni trgovini v Dobrniču, od 13. do 18. ure pa v Pristavici pri Velikem Gabru.

OBVEZNO TESTIRANJE ŠKROPILNIC

NOVO MESTO - Kmetijski zavod Ljubljana in Kmetijska svetovalna služba Novo mesto organizirata v juniju obvezno testiranje traktorskih škropilnic in pršilnikov, ki mora biti opravljeno vsake tri leta, ce jih lastnik uporablja na lastnih površinah in vsako leto, ce opravlja usluge tudi drugim. Nadzor nad to zahtev bo izvajala kmetijska inspekcijska, prekršek pa bo sankcioniran z denarno kaznijo najmanj 50.000 SIT. Testiranje bo opravljala Srednja kmetijska šola Grm iz Novega mesta, in sicer: v petek, 9.6., ob 7.30 na Srednji kmetijski šoli Grm, Novo mesto; v pondeljek, 12.6., ob 7.30 na kmetiji Pavleta Vidica, Hruševac 14, Straža; v torek, 13.6., ob 7.30 pri zadružni trgovini v Mirni Peči; v sredo, 14.6., ob 7.30 na sejmisuču v Šentjerneju; v četrtek, 15.6., ob 7.30 na odkupni postaji v Škocjanu in v petek, 23.6., ob 7.30 pri zadružni trgovini v Žužemberku. Kmetovalci morajo na testiranje pripeljati očiščene agregate, v rezervoarju mora biti 100 l vode, kardska gred pa mora imeti zaščitne tulce z verigo.

Na področju veterine pa verjetno kmete čaka še več neprijetnosti. Po sprejemu novega zakona o veterini je Slovenska veterinarska zbornica

Veliko zlato medaljo je kot edino slovensko vino dobil Vinagrom trampoz izbor, letnik '93. Vinogradniki z območja, ki ga pokriva Dolenjski list, se se na ocenjevanju lepo izkazali. Zlato medaljo so dobili: Bojan Berkovič z Bilejskega za renski rizling pozno trgatve, letnik '94, in za laški rizling izbor, letnik '94; metliška Vinska klet za vrhunsko metliško črno, letnik '90; Jože Frelih iz Šentruperta za peneče vino top, letnik '92, ter za peneče vino kapelman, letnik '93; Vinska klet Krško za sauvignon jagodnega izbor, letnik '92. Srebrno medaljo pa so dobili: Vino Brezice za laški rizling '86, modro frankinjo '86, šardone '91, laški rizling '92, modro frankinjo '93, sovinjon '94 in portos '89; metliška Vinska klet za vrhunsko metliško črno '92. Vinogradništvo Šturm iz Metlike za rumeni muškat pozna trgatve '94, laški rizling '94, šardone '94 in modro frankinjo '94; Anton Plut iz Drašicev za sivi pinot izbor '94; Barbara international z Bilejskega za barbano '93. A. B.

- Če bi bil drek kaj vreden, bi se revezri rodili brez rit. (Grafit)
- Usmiljenje do volkov je krivica do ovc. (Nizozemski pregorov)

Molitev

Bog se usmilj čez dolensko klimo.
Ne da, da letos gre trgatve sreča mimo.
Spomladni grozijo slane pogoste,
toča vs leto ponuja se v goste.

Ob času trgatve Podgorje se sprašuje,
naj rutico z juga kot nekdaj kupuje.
Trpko je kapljica tuje gorice,
sreča ne razume ne govorice.

Oče nebeski, glej,
možem ledem dopovej,
da za mraz Podgorje ni dežela prava,
naj mraz pustijo vrh Triglava!

Reci slanam in neurju,
naj izognijo se vinogorju,
sicer bo jeseni zidanca prazna, zaprta
in duša Podgorca rahlo portra.

Če ne bo presal ne sodov pomival,
s prijatlji Podgorje bo za šankom popival.

JURE MURN

EN

Hribček Bom Kupil...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Izkoristimo ugoden veter za rdeča vina

Vse pomembnejši postaja tehnološki postopki

V Sloveniji nismo dovolj naredili za izoblikovanje rdečih vin v smislu sortnih značilnosti, tudi krajevnih, kakor tudi ne za stalnost organoleptične podobe poznamih slovenskih rdečih vin. Gotovo vsi od naših vin najlažje prepoznamo kraški teran. Cviček pa je manj razpoznaven in mnoga vina, ki se na trgu označujejo z imenom cviček, bi bolj zaslužila ime dolensko rdeče vino. Rdečemu vnu, ki je pridejano na Dolenskem iz žametovke, modre frankinje in kraljivine in je premočne barve oziroma pretrpk, ne pripada ime cviček. Pravi dolenski cviček mora imeti značilno svetlo rdečo barvo z vijoličastimi odtenki. Tudi njegova cvetica je dokaz, da smo postreženi s pravim in dobrim cvičkom. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se vse troje ujema, kar zaznajo naše oko, nos in jezik, lahko govorimo res o dobrem, pitnem cvičku. Cviček mora nameč vonjati po svežih sadežih (malina, česnja...). Nežna, sveža cvičkova barva se lahko ujema s svežimi in nežnimi vonjavami in nežnim svežim okusom brez poudarjene trpkosti. Ako se

FOTO - Ekspresne fotografije delavnic v občinskih prostorih na Novem trgu so se posebej razvili tisti občinari, ki se tako strašno radi slikajo in ki jih tudi cer močno privlači umetnost zapisovanja svetlobe na celulojdni trak. Filmi bodo takoj razviti, slike taki narejene, treba bo samo dobri tiste, ki naj bi jih objavili, da to veseljno občanstvo, ki na koncu plača vse račune, videlo, kaj pre.

SLOVENEC - Pred dnevi je dojavljajoči pustil kup časopisa Slovenec pred kioskom nasproti sedanje (ponovno) Windischen hiše v Kandiji, in to preden je bil kiosk odprt. Ko je uslužbenec poslal, je bila s časopisi že "tlakovana cesta pred njim do križišča. Očitno jih je po cesti razmetalo ljudi nasprotnik, če ne kar sovražnik uredništva. Vojna se še ni končala, pa se spet začenja. Pozitivno pa je ugotovljeno, da ni nikje nobenega časopisa pobral s ceste.

PIVO - Zlasti se s sklanjanjem in časopisi niso imeli časa ukvarjati maturanti številnih novomeških šolah, ki so prejšnji teden delali hrup po mestu. Še posebej tisti, ki so skočili mestu vozili na traktorskih prikolicah, časopisov in tudi vsega druga na cesti ne bi niti videli, saj se največ gledali v nebbo. Pa ne bi bilo jasno tam kaj prikazovalo, le tako vneto so praznili steklenice s pivom, da so imeli drugi dan ne samo mačka, ampak tudi heksens. Če ta mlada generacija že ne bo dobila zaposlitev, bo po dobro stremljena na dostojno nadaljevanje pivske tradicije svojih prednikov.

RADIO - V pisarnah Gasilske reševalnega centra v Ločni postavlja Val 202, in to klub temu v njihovi hiši gostuje znanični Studio D (ne Deutschland, ne Dolenjska). Ne kljub temu ampak prav zato. Vrli gasilci bi morali prešli na ogrevanje s plinom, da bi končno rešili premoga, ki v kurzini sezoni močno smrdi in onesnažuje okolico. Za prehod na kurenje s plinom pa potrebujejo denar, precej denarja. Studio D pa jima najemnino dolguje pol milijona tolarjev. V zahvalo naj bi poslušata še njihov program?

Ena gospa je rekla, da je Novo mesto že predolgo v Evropi - sreči te celine, prav med Francijo in Nemčijo. Z ene strani ga smreči in strupi francoski Revoz, z druge pa nemški Novoterm.

SUHOKRANJSKI DROBIŽ

TOČO SO ODMETAVALI LOPATO - Strašna nesreča se je zgnila nad prebivalstvo Dvor, Stavče, vasi Mackovca, Sadne, Trebeče vasi in druge. V ponedeljek, 5. junija, ob 13.30 neurje s točo uničilo pridelek. To se je delalo kot oreh, je padalo, kot bi utrgalo nebo. Česa takega ne poznajo tudi najstarejši ljudje. Naslednji dan je ogromna škoda na prideleku uničeni so vinogradi v Senčevem (delno) in v Talih. Ob tem neurje poplavilo tudi mnogo hiš, med drugim podjetje Ergo, ki je utrpelo veliko škodo. Več prihodnjih let.

CRPOV V TREBČI VASI - V prejšnji torek se je nadaljevalo srečanje s krajanji v okviru tega programa. Tokrat je bil sestanek z vsečimi Trebeče vasi. Precej je bilo besed o posodobitvi nekdajne rimske ceste. Vaščani se zavzemajo za asfalt, medtem ko se strokovnjaki zavzemajo za staro makedamsko izvodbo.

ŠE ENA GASILSKA - Gasilci v Ajdovici so že pripravljali v Ajdovici gasilski avto. Tudi dvorski gasilci vneto zbirajo prostovoljne prisloveke za novo vozilo. Zbiralna akcija teče že nekaj mesecov, sedaj pa so se najbolje odrezali občani, večjih firm pa so bile dane tudi ljube.

KELVIŠAR ŠE V. D. DIREKTORJA KOMUNALE

NOVO MESTO - Na zadnjem sejci občinskega sveta mestu občine Novo mesto so dosedali, jega vršilci dolžnosti direktorja Javnega podjetja Komunalno Novo mesto, inž. Marijana Kelvišara, imenovali za to funkcijsko za nadaljnega pol leta. Enako so storila tudi občinska sveta v Šentjerneju in Škocjanu.

IZ NAŠIH OBČIN

Mestno jedro propada vsem na očeh

Predlog za sanacijo pomembnih objektov v Novem mestu - Od Šanca do Seidlovega mлина ter novega mostu za pešce na starem mestu - Program bi moral "posvojiti" mestni svet

NOVO MESTO - Na novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine so poleg podatkov za posege v starem jedru Novega mesta, ki naj bi jih v letošnjem letu opravili z deležem iz občinskega proračuna, naredili še seznam zahtevnejših projektov, ki bi jim mesto moral v bližnji prihodnosti nameniti več strokovne in finančne pozornosti. Gre za večletni program; z njegovo uresničitvijo bi, poudarjajo na Zavodu, uredili oziroma sanirali ključne objekte v mestnem jedru in prebivalcem mesta izboljšali kakovost življena in ga popestrili. Ta program imenujejo program za mesto.

Na prvem mestu je sanacija mestnega obzidja na Šancah ter ureditev sprejalne poti s povezavo na Muzejsko ulico. V program so dali tudi rekonstrukcijo lesenega mostu čez Krko na nekdanji srednjeveški lokaciji med Kandijo in sedanjim Pugljevo ulico, ki bi služil le pešcem. Nadalje gre za ureditev sprejalne poti ob Krki oziroma za nadaljevanje Župančevega sprejalnišča pod kandijskim mostom, po franciških vrtovih, mimo Seidlovega mлина do mostu v Ragov log. Obnoviti bi morali Seidlov mlin in ga preurediti v gostinski lokal s prenočišči. Prav tako je potreben celovite ob-

nove in prenove Narodni dom, ki mu je treba dati tudi novo vsebino. Pozornost ta program za mesto namenja tudi mestnim vodnjakom na Glavnem trgu, na Kapitiju in pri grmskem gradu, grajskemu kompleksu Grm sploh, ter se na koncu zavzemata za celovito prenovo protiški kašči na Kapitiju in ureditev muzeja sakralne umetnosti v njej. S to, zadnjo točko v programu sta povezana tudi restavriranje lesene opreme iz Mordaxove kapelje na Grmu in slik galerije novomeških proštv.

"Za vsakega od teh predlogov bi moral biti glede na njegovo specifi-

PROPADAJOČE ŠANCE - Edini del srednjeveškega mestnega obzidja, ki je ohranil, kapiteljske Šance, žalostno propada. V programu za mesto, ki so ga pripravili na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine, predlagajo sanacijo obzidja in ureditev sprejalne poti. (Foto: A. B.)

Do ceste čez grobove

Protestni shod krajanov Družinske vasi

DRUŽINSKA VAS - V ponedeljek dopoldan se je nekaj sto krajanov od gostišča Domen v smeri proti Šmarjeti zbral nekaj krajanov Družinske vasi skupaj s predstavniki občine in podjetja Topos. Čeprav so imeli v rokah tudi nekaj hladnega orožja, niso bili vroči krvi, želeli so le odgovor, kdaj bodo dovolili izgradnjo ceste Periće-Družinska vas. Med vaščani je bil tudi predsednik krajevne skupnosti Bela Cerkev Franc Zorman, ki ga sodna oblast že preganja, če da je storil kaznivo dejanje poškodovanja in uničenja stvari, ki so posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena. O tem je v septembri 1994 v Dolenjskem listu pisalo, da je Franc Zorman kot predsednik krajevne skupnosti Bela Cerkev brez lokacijskega dovoljenja naletel in odkažal zasebnemu obrtniku Slavku Vidmarju z bulldozerjem odstraniti del humusa in opraviti še nekaj drugih del za ureditev trase poti v dolžini 200 metrov in širini 5 metrov.

Nič ne bi bilo narobe, če sporni cestni odsek, ki ga krajanji še kako potrebujejo, ne bi bil spremenjen čez Kozjane, kjer se nahaja

prazgodovinsko grobišče. Prav zaradi tega Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine ni dal ustrezne dovoljenja, pač pa je namesto tega napisal prijavo preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Novem mestu. Seveda bi nasršeni krajanji v ponedeljek najraje dobili medse predstojnika zavoda, gospoda Danila Breščaka. Povabili so ga, vendar ga ni bilo.

Ko so skupaj prehodili vso sporno cesto, ki ni daljša kot 400 metrov, so se mirno pogovorili, kako in na kakšen način bi le prišli do ceste in ustreznih dovoljenj za nadaljevanje gradnje. Povedali so, da je rešitev potrebitno najti, sicer bo vseh 200 ljudi, kolikor jih je podpisanih na protestnem pismu, oblast vzel v svoje roke in "čez noč nekaj naredilo". Bela Cerkev in Družinska vas sta od tedaj, ko so pod vasjo zgradili avtoceto, skoraj nedosegljivi za težke kamione in avtobuse. Cestna povezava od gostišča Prinovec do gostišča Amerikanec je bolj namenjena vikendarnjem in sprejalcem, razshirev pa ni mogoča.

J. PAVLIN

HOČEJO CESTO - Krajanji Družinske vasi in Bela Cerkev so v ponedeljek s protestnim shodom želeli podpreti svojega predsednika Franca Zormana (na sliki z očali), ki naj bi v lanski jeseni na njihovo zahtevo za cesto preoral prazgodovinsko grobišče na Kozjanah in se moral zato zagovarjati na sodišču. (Foto: J. Pavlin)

Škoda, da ni več Škocjanov v Sloveniji

Pohvala ministra Kovačiča

ŠKOCJAN - V torek, 30. maja, je Boštjan Kovačič, minister brez listnice za lokalno samoupravo, s svojimi sodelavcema obiskal Škocjan. S težavami in prednostmi nove občine Škocjan, z odnosi med občinami in sodelovanjem v upravnima enotama Novo mesto in Sevnica so se seznanili: škocjanski župan Janez Povšič, Marija Halas, predsednica sveta občine Škocjan, Jože Kovačič, načelnik upravnega enote Sevnica, in Jože Preskar, načelnik upravnega enote Novo mesto.

Vsi naštetni menijo, da je sodelovanje med njimi dobro in naj bi se tako tudi nadaljevalo. Janez Povšič, župan občine Škocjan, pa je ministru Kovačiču povedal, da 12-članski svet deluje dokaj usklajeno in da so se že dogovorili, kako bo delo potekalo. V svetu so organizirali tako, da bo vsak član pristopen za eno področje, župan pa bo prezel bolj tažnike posle. Pravne zadeve bodo reševali pogodbeno. V občini Škocjan so imeli nekaj začetnih težav - ker statut občine dolgo ni bil objavljen v uradnem listu (sedaj je), proračun še ni sprejet, omembne vredni pa so tudi finančni problemi. Minister Kovačič je na to odgovoril, da bo vseh 89 občin, ki so ta naziv dober prvič (torej tudi Škocjan), dobiti del zagonskih sredstev, za katere je letos namenjenih 250 milijonov tolarjev, zagotovljena poraba za občino Škocjan pa znaša 89.000.787 tolarjev.

Udeleženci razgovora so govorili tudi o naselju Osrečje, ki sedaj zarači statistične napake spada v novomeško občino, in ne škocjansko, kot to želijo prebivalci Osrečja. Primer bo šel v vladno proceduro.

L. MURN

PRAVLJICNE URE

ŠENTJERNEJ - V novih prostorih ljudske knjižnice Franceta Prešerna v Šentjerneju so se v mesecu juniju začele pravljicne ure, ki bodo vseh 10. ure. Otroci, lepo vabljeni!

NOV SPOMENIK V ŽUŽEMBERKU - Popoldne na binkoštno nedeljo se je v Žužemberku zbralo okrog 1500 ljudi, ki so prišli k odkritju novega spomenika padlim in pobitim slovenskim domobranjem v drugi svetovni vojni. V prenovljeni cerkvi sv. Mohorja in Fortunata je bila žalna maša za vse domobrance iz žužemberške fare. Zbrane ob spomeniku, ki ga je izdelal arhitekt Kvaternik, je pozdravil župan občine Novo mesto Franci Končilija (na sliki), ki je spravljiv govor zaključil z misijo, da civiliziran narod ne pozabi preteklosti, veseli pa se in sanja o prihodnosti. Na slovensnosti so kot gostje sodelovali še Marjan Dvornik, dr. Tine Velikonja, Anton Drobnič, Vinko Levstik in mnogi drugi. Prireditev so z glasbenim programom popestrali žužemberški mešani in mlađinski pevski zbor ter narodne noše. Ob koncu slovesnosti se je Franc Primc, predsednik Odbora za postavitev spomenika, zahvalil vsem, ki so sodelovali pri postavitev spomenika in pri nedeljski proslavni. (Foto: S. Mirtić)

Sodelovanja z mestno občino ni

Status krajevnih skupnosti ni jasen - Šentjerneju pripada 10,4 odst. porabe

ŠENTJERNEJ - Šentjernejska občina se od samega začetka ukvarja ne le z notranjimi težavami, pač pa tudi z zunanjimi: če je sodelovanje med upravnim enotom in občino dobro, pa sodelovanje z mestno občino ni. Denar se zbere na podprtosti žiro računa, vendar ne dobitjo nobenega obvestila o tem, koliko ga je, evidenca pa je sploh nedosegljiva. Dobili so že prostore in izvajalce za opremo prostorov, vendar denarja ni.

Proračun predvideva 250 milijonov tolarjev zagonskih sredstev za novonastale občine; kot je v torku na predstavniki občine Šentjernej povedal Boštjan Kovačič, naj bi se z amandmajmi tudi znesek povečal za 100 milijonov tolarjev, vendar merila za delitev še niso znana. Šentjerneju za letos pripada 196 milijonov, kar je dobrih 10 odst. skupne zagotovljene porabe, novomeški občini pripada slabih 85 odst. Škocjanu pa 4,76 odst. Šentjernej po finančni izravnici pripada 8 milijonov tolarjev, do konca aprila letos pa 30 milijonov tolarjev dohodnine in 14,8 milijona tolarjev finančne

izravnave. Po objavi statuta v uradnem listu lahko občina sproži postopek za odprtje žiro računa in od ministrstva zahteva sredstva.

Šentjernejski statut omogoča obstoj krajevnih skupnosti, in kot je povedal župan Franc Hudoklin, bodo v dveh mesecih po objavi statuta organizirali zbore krajanov, ki bodo izrazili želje o KS. Po sedanjih predviđanjih naj bi KS Orehorica ostala enotna, KS Šentjernej pa bo verjetno razbila na dve ali tri manjše. Čeprav bi morale občine v statutu natančno določiti status krajevnih skupnosti, pa, kot je po-

In kako je z ustanavljanjem novih občin? Zakon o lokalni samoupravi govori, da je za ustanovitev novih občin potreben poseben zakon. Ta je pripravljen za proceduro. Do sedaj so prejeli okoli 20 zahtev, večinoma za tiste kraje, kjer je bil lanski referendum pozitiven. Razen nekaj izjem prošnje ne izpoljujejo pogojev. Komisija državnega zborna za lokalno samoupravo je sprejela sklep, da se določijo merila za izjeme pri ustanavljanju občin, torej v katerem primeru se občina lahko ustanovi, čeprav ima manj kot 5.000 prebivalcev.

vedal Kovačič, niti na državni ravni ni jasno, ali naj se KS ukinejo ali ne - o tem bo državni zbor razpravljal 20. junija.

T. GAZVODA

IZ NAŠIH OBĆIN

METLIČANI ŠE O PRORAČUNU

CRNOMELJ, METLIKA - Tako kot predtem že v semiški občini, so pretekl teden tudi črnomaljski svetniki sprejeli statut občine in proračun za letošnje leto, ki pa ima že ob sprejem predvidenega za 119 milijonov tolarjev primanjkljaja. Tudi metliški svetniki so sprejeli statut občine, medtem ko so proračun sprejeli še v osnutku in bodo o njem torej še razpravljali.

MOZETIČ PONOVNO RAVNATELJ

METLIKA - Tukajšnji občinski svet je dal soglasje k imenovanju Jožeta Mozetiča za ravnatelja osnovne šole Metlika. Na razpis se je poleg Mozetiča prijavil še Rudi Filej iz Nove Gorice, vendar se je svet šole soglasno odločil, da predlaga za naslednja štiri leta za ravnatelja Mozetiča, ki to delo opravlja že osem let.

MARKO STEPAN NAČELNIK UPRAVNE ENOTE

METLIKA - Metliški občinski svet je v predhodnem mnenju, za katero je zaprosil notranji minister Andrej Šter, podprt za načelnika upravne enote Metlika Marka Stepana, ki je do konca lanskega leta delal na metliškem referatu za obrambo. Ob tem pa je župan Branko Matkovič dejal, da se bo še naprej pogajal z upravno enoto za plačilo najemnine za prostore, ki jih zaseda v občinski stavbi. Del dohodka v občinskem proračunu je namreč predviden prav iz te najemnine. Vendar je upravna enota predložila pogodbo, po kateri ne namerava plačevati najemnine, ampak le stroške, ki jih imajo v občinskem poslopu. Župan je dejal, da takšne pogodbe ne namerava podpisati.

PETO SREČANJE MLADIH RECITATORJEV

VINICA - Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomeljskih letos peti organizira Srečanje recitatorjev osnovnih in malih šol Bele krajine, ki bo v ponedeljek, 12. junija, ob 11. uri v rojstni hiši Ottona Župančiča na Vinici. Tema razpisa je bila Bela krajina kot jo sprejema in doživlja otroška duša in kar naj se s pomočjo peresa izlije na papir, nanjo pa se je prijavilo 45 učencev s 67 pesmimi. Te je strokovno pregledala in ocenila pesnica Saša Vegri, ki bo po srečanju v kampu ob Kolpi vodila strokovni razgovor mladim pesnikov in mentorjev. Pesniška ustvarjalnost belokrških učencev bo razstavljena v Župančičevi sobi na Vinici, kjer bodo po trije učenci iz vsake šole tudi brali svoje pesmi. Za glasbeno dopolnitveno srečanje bodo poskrbeli mladi kitaristi Glasbene šole iz Črnomelja.

Bajuk zopet direktor zadruge?

Tako je razsodilo sodišče, zadruga pa se je pritožila

METLIKA - Delovno in socialno sodišče v Ljubljani oddelek v Novem mestu je v senatu pod predsedstvom okrožnega sodnika Metoda Žužka pretekel mesec razsodilo, da je Mercator-Kmetijska zadruga Metlika, ki jo je tožil njen nekdanji direktor Stanislav Bajuk, le-tega dolžna pozvati na delovno mesto direktorja. Upravni odbor omenjene zadruge je namreč 11. maja lani izdal sklep o prenehanju Bajukovega direktorskega mandata.

Sodišče je, ko je pretreslo oddočitev in ravnanje upravnega odbora metliške zadruge v zvezi s prenehanjem Bajukovega direktorovanja v omenjeni zadrugi, zaključilo, da postopek razreševanja Bajuka kot direktorja s strani kmetijske zadruge ni bil pravilno izveden in je zato v tej zvezi izdane sklepe razveljavilo. Odločilo je, da je zadruga dolžna pozvati Bajuka na delovno mesto direktorja, zadevo pa je vrnilo zadrugi, da sprejme nove odločitve. Vendar se je zadruga zoper sodbo delovnega in socialnega sodišča pritožila.

Statut najprej v javno razpravo

Osnutek statuta občine Ribnica je sprejet, zaključni račun pa še ne - Sprejeta je tudi začasna organizacija delovnih mest v občinski upravi

RIBNICA - Na 5. redni seji občinskega sveta občine Ribnica, ki je bila 30. maja, so se svetniki odločili, da kljub nujnosti, da se nekatere zadeve sprejemajo čim prej, ne bodo "rinili z glavo skozi zid". Tej odločitvi ustrezne sklepe so sprejeli tako glede statuta občine kot zaključnega računa za lansko leto.

Po razpravi, v kateri so se seznanili z vrsto pripombe na osnutek statuta občine Ribnica, so se svetniki odločili, da osnutek sprejmejo, da pa ga dajo v javno razpravo. Te-

ANTON ŽAGAR - NOVI PODŽUPAN LOŠKEGA POTOKA

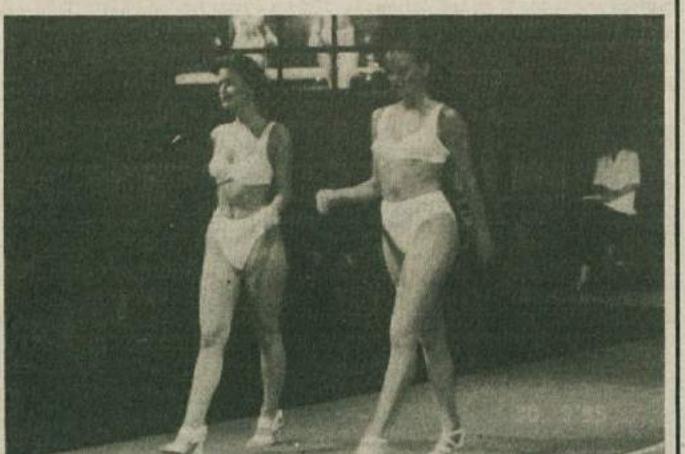
LOŠKI POTOK - Na zadnji, peti seji občinskega sveta so sprejeli pomemben odlok o organizaciji s področja občinske uprave in sistematizaciji delovnih mest. Ker Maks Lavrčič ni mogel hkrati opravljati naloga podžupana in svetnika, so za novega podžupana izvolili Antonija Žagarja, dosedanjega predsednika sveta KS Draga. Občina Loški potok je pri ministrstvu za ekonomsko odru nujno prijavila investicijo za telefonsko centralo in primarno omrežje, saj prav nerazvita telefonija zavira nastajajoče podjetništvo, sredstva pa potrebujejo tudi za ureditev električnega omrežja (predvsem v KS Draga). Svetniki so na seji imeli veliko pripomočka na račun nedodelane zakonodaje lokalnih skupnosti, saj menijo, da je občinam prepustošeno premalo odločanja (razen pri prečnih zadevah), žal pa je veliko nujnosti tudi glede financiranja in zaposlovanja. O slednjem je pristojen župan in svetnike (kljub njihovim pripombam) o tem le seznamil.

A. KOŠMERL

PROSLAVA KONCA DRUGE VOJNE BO V DRAGI

DRAGA, LOŠKI POTOK - Letošnja osrednja proslava področnega odbora ZZB NOV Ribnica ter krajevnih odborov Loškega potoka in Drage bo v Dragi, 24. junija, ob 14. uri. Proslava nosi naslov: "Dragarska dolina v NOB" in spada v proslavljanje 50. obletnice zloga fašizma in konca druge svetovne vojne. Kulturni program bodo izvedli: Godba na pihala Kovinoplastike Lož, učenci osnovne šole dr. Antona Debeljaka iz Loškega potoka, učenci glasbene šole in nekateri posamezniki. Na proslavi bo sodelovala tudi brigada Moris. V imenu občine Loški potok bo spregovoril župan Janez Novak, v imenu ZB pa področni predsednik Jože Levstek. Po proslavi bo družabno srečanje, na katero vabi pripravljalni odbor vse občane in pripadnike enot, ki so delovale na tem področju.

A. K.

LISCA JE SAMOZAVESTNA GOSPA, KI SE NE BOJI SVOJIH LET - Tako je poudaril generalni direktor seviške Lisce, d. d., Vili Glas okrog 500 povabljenim gostom v največji slovenski diskoteki Dakota v BTC Ljubljana ob predstavitvi nove celostne podobe tega največjega seviškega podjetja (zasnovan in realiziral jo je Studio marketing) s 1.300 zaposlenimi, ki bodo izdelali skoraj 6 milijonov kosov perila, pol milijona kopalk in 60 tisoč ženskih bluz. Večino teh bo Lisca izvozila na najzahtevnejša evropska tržišča. Nekatere nove kolekcije za prihodnjo sezono, ki jih bodo kmalu združevali pod enotno krovno blagovno znamko Lisca, s katero se bodo predstavljali tudi v tujini, so ogrele dlan in srca na modni reviji manekenske skupine Zoom (na posnetku), goste pa je s petjem navdušila tudi naša evrovizijska zvezdnica Darja Švajger. (Foto: P. Perč)

Dražji vrtec

Najvišji prispevek staršev se je povečal za polovico, ostali za 20 odst.

RIBNICA - Občinski svet občine Ribnica se je 11. maja odločil za povišanje ekonomskih cene za ribniški vrtec. Tako znaša ta od 1. junija dalje za jaški 30.766 in za vrtce 23.461,20 tolarja. To pomeni v poprečju okoli 50-odst. povišanje glede na zadnjo ekonomsko ceno, ki pa je bila že od lanskega junija nespremenjena. Razlog za tako veliko povišanje je v novosti, da bo od sedaj naprej v ekonomsko ceno vsteta poleg plač zaposlenih, materialnih stroškov in hrane tudi amortizacija.

Medtem ko o predlogu SKD glede statuta svetniki niso glasovali, pa so klub predlogu predsednika sveta Andreja Mateta da se zaključni račun občine za leto 1994 sprejme, podprt predlog članov SKD. Ti so predlagali, da ga predhodno in ne po sprejemu, kot je predlagal predsednik Mate, temeljito pregleda nadzorni odbor. Vsi pa so se strinjali, da se mora s tem pohititi.

Svetniki so sprejeli še osnutek odloka o gospodarskih javnih službah in se odločili, da gre osnutek odloka o preoblikovanju javnega podjetja Komunala v javno razpravo. Potrdili so tudi začasno organizacijo delovnih mest v občinski upravi s pripombo, da se razširi ponujenje resorja za gospodarstvo na gospodarstvo in kmetijstvo. Ribniški župan Jože Tanko, ki je organizacijo delovnih mest predlagal, temu ni nasprotoval.

M. LEŠKOVŠEK-SVETE

Svetniki proti pobudi župana

Ostane prvotna odločitev: krajevne skupnosti niso pravne osebe, za kar so se zavzemali predvsem svetniki ZLSD

KOČEVJE - Na zadnji seji občinskega sveta Kočevje so razpravljali o predlogu župana Janka Vebra, naj bi ponovno odločali o Statutu občine, in sicer predvsem o tistem členu, ki določa, da krajevna skupnost ni pravna oseba. V predlogu je župan tudi zapisal, da je zato sklenil zadrljivo objavo statuta občine, ker to določilo ni zakonito.

Prebrana so bila tudi poročila in sklepi s sestankov v nekaterih krajevnih skupnostih. Večina je bila mnenja, naj KS ostanejo pravne osebe, saj če ne bodo več, to žali dosedanje dela občanov, ki so doslej že veliko naredili, občinski svetniki pa skoraj še nič. Če ima kinološko društvo ali čebelarsko društvo svoj žiro račun, je žalitev za krajevno skupnost, če ona tegata nima. Itd. V razpravi so se za mnenje KS zavzemali predvsem svetniki Združenja.

J. PRIMC

KAVARNIŠKI VEČER - Tako je bilo na kavarniškem večeru, ki ga je minuli petek pripravil v svojih prostorih javni zavod Miklove hiša iz Ribnice. Do zadnjega kotička napolnjeni galerijski prostor ter številne povalne gostov in ostalih udeležencev večera iz Ribnice in od drugod soorganizatorjem potrdilo, da so na pravi poti. Peitkov kavarniški večer je bil prvi iz niza podobnih, ki mu bodo sledili, saj bi ga, po pristopnih izjavah sodeč, lahko imeli tudi za prvo srečanje članov Kluba prijateljev Miklove hiše. (Foto: M. L.-S.)

Asfalt za Krsinji in Slančji Vrh

Dolgoletno željo po boljši cesti so krajanji uresničili te dni - Za 12 milijonov vredno naložbo tretjino prispevali krajanji - Le na Krsinjem Vruhu še nimajo telefona

KRSINJI VRH, SLANČJI VRH - "V vasi je veliko volje, da bi si tudi po svojih močeh ustvarili kar najbolje razmere za življenje," je povedal 35-letni kmet s Krsinjega Vrha Slavko Trbovc, predsednik gradbenega odbora za posodobitev 2,5 km ceste od Slančjega do Krsinjega Vrha. Njegov kolega po funkciji Alojz Zupančič, zadolžen za akcijo na Slančjem Vruhu, soglaša s Trbovcem, dodaja pa, da je ob še takoj veliki volji vse zaman, če ni pravih možnosti in ustrezne podpore širše družbene skupnosti.

Posebej se zahvaljujeta za pomoč predsedniku sveta krajevne skupnosti Tržišče Marjanu Jamšku in za dragocene nasvete dolgoletnemu "cestarju" Francetu Povšetu. KS Tržišče je dala več kot 3000 m3 peska in 100 m cevi za odvodnjavanje. Člana građbenega odbora s Krsinjega Vrha Anton Butara in blagajnik Stane Mramor sta pri 12 milijonov tolarjev vredni naložbi (tretjino so zbrali krajanji) dobre zvezne in poznanstva v Ljubljani in okolici izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

izkoristila že leta 1987, ko so krajanji razširili ozko voško pot in so gospodinjstva prispevala po okrog 2.000 mark. Med vsemi 9 gospodinjstvi in 4 lastniki vikendov na Krsinjem Vruhu je tokrat največ - 3.500

IZ NAŠIH OBČIN

Toča spet neusmiljeno pobira davek

V pondeljek popoldne maršikomu vzela pridelek

KRŠKO, BREŽICE - Obe tukajšnji občini sta takoj v torek zjutraj poslali na teren posebni komisiji, ki sta si ogledali škodo, nastalo zaradi toče, in jo okvirno ocenili, v teh dneh pa zbirata prijave o škodi. Osrednjih val toče je zajel predvsem krško občino in povzročil veliko škodo. Toča je ob cestah v kupih ležala še v torek dopolnila.

NAZAJ K SALAJU - Tudi v Krškem je trgovina vse večjem razmahu, včasih tudi tako višje sorte. Videm papir je dočakal uspešno prisilno poravnava, po kateri so uprniko svoje terjatve spremnili v lastne deleže. Kot je slišati, te deleže že pridno odkujuje Vitacel, v času Vidina in Djuro Salaja še sestrski del tovarne. Opozicija, pozor! V Krškem se vzpostavlja staro stanje, saj vse pelje k temu, da bosta proizvodnja papirja in celuloze spet pod isto streho. Odprto je loše vprašanje, kdo bo lastnik občnih skupin.

LOČENKI - Z državo se, kadar gre za denar, ne gre saliti. Njene usanke izterjajo denar skorajda za ceno smrti (spomnimo se samo na jabolci občajnih računov za elektriko, RTV naročnino itd.). Po drugi strani pa se država noruje iz državljanih in njihovih na referendumih izglasovanih lokalnih skupnosti. Tako zadnje čase pogosto slišimo: "To je stvar občine, dajte, ločite se med občinom in državo!" Pa država nista sama, kadar ji to ustreza, noče občinam plačati najemnino za bivanje v stavbah, ki so v občinski lasti. Pol leta je minilo, v stavbah pa živijo še kar po bratsko. Celo to se sliši in tam, da bo država določila najemnino enotno za vse občine. Kje vse lastnika?

JOSIPA FINK NASTOPA ZA DRŽAVO

KRŠKO - Plesalka Josipa Fink iz posavskega plesnega kluba Lukec se je uvrstila v državno reprezentanco in bo nastopila to soboto v ljubljanskem Cankarjevem domu na mlađinskom evropskem prevenstu v stepu.

»Vsem občanom in občankam občine Krško čestitam ob 7. juniju, prazniku občine Krško in Vam želim veliko uspehov in osebnega zadovoljstva ter Vas vabim, da se udeležite prereditev, ki so organizirane v počastitev občinskega praznika župan Danilo Siter«

KAJ BO V KRŠKEM KULTURNEM DOMU?

KRŠKO - Opera v Ljubljani bo to soboto ob 20. uri izvedla na odru krškega kulturnega doma Verdijev opero Traviata. Mladi glasbeniki in vodstvo Glasbene šole Krško pa vabijo v torek, 13. junija, ob 19. uri na nastop ob zaključku šolskega leta.

V Eureki prvi slovenski projekt

Prvi slovenski projekt v evropskem programu Eureka prihaja iz krškega DMS

KRŠKO - Slovenija je postala polnopravna članica Eureke junija lani, projekti visoke računalniške tehnologije Neos - Network enhanced operating sistem, ki ga izvaja podjetje DMS iz Krškega, pa je prvi slovenski projekt, ki ga je visok komite Eureke 7. aprila letos obravnaval in potrdil v Montreuxu v Švici. Uradni predlagatelj projekta je ministerstvo za znanost in tehnologijo.

Vključitev v Eureko je za podjetje DMS velikega pomena, saj omogoča mednarodno sodelovanje in promocijo. Kot je povedal direktor podjetja Slavko Stojanovič, so po doseglih podatkih iz leta 1993 projekti, ki so bili zaključeni v okviru Eureke, imeli 5 milijonov nemških mark komercialnega protmeta. Projekt Neos ima korenine pred 3 ali 4 leti, z lastnimi sredstvi, prizadevanji in odrekjanji pa je nastala prva verzija, ki je tehnološko končana, uporabljena pa se v računalniški opremi kot pomemben segment v avtomatizaciji. Zanimanje za prvo verzijo je bilo veliko, zato so se odločili še za drugo, ki zajema več operacijskih sistemov, zato je zanimiva tudi za industrijo. S prvim delom se je za DMS končal čas stihiskskega in entuziastičnega razvoja, drugi del bodo razvijali z Institutom Jožef Stefan, pričakujejo pa tudi podporo drugih institucij. Kot je povedal idejni nosilec projekta Neos Igor Bojanovič, naj bi bila nadgrajena 1. varianca v enem letu, pomembno pa je tudi sodelovanje belgijskega partnerja, firme ND&C, Gent, ki je 20-odstotni pridruženi

partner z močno laboratorijsko tehnologijo. Projekt je vreden 1,2 milijona ECU-jev, ministerstvo za znanost in tehnologijo pa financira do

NAJBOLJ JIH ZANIMA OBČINSKI PRORAČUN

VELIKI TRN - Ob ustanovitvi kraljevne odbora SKD Senuše - Vel. Trn (predsednik je postal Jože Tomazin, tajnik Franc Lekša) je nekaj deset članov in simpatizerjev prisluhnilo besedam Danila Siterja o delovanju stranke, še bolj pa Vinku Bahu, ki je predstavil občinski proračun ter delovanje občinske uprave in sveta.

• Kot je na novinarski konferenci povedal svetovalec vlade in koordinator Eureke za Slovenijo Albin Babič, je Slovenija tretja med vzhodnoevropskimi državami, ki so postale članice Eureke, predviden je še sprejem Češke in Poljske. V Eureki je trenutno okoli 750 projektov, vrednih 29 milijard nemških mark, prejšnji teden pa se je premu slovenskemu projektu v Eureki pridružil še eden. Na znanstvenoraziskovalnem in tehnološkorazvojenem področju po številu projektov presegamo vse srednje- in vzhodnoevropske države.

25 odst. vrednosti deleža slovenskega partnerja v Eureki.

T. GAZVODA

KONCERT TREH ZBOROV KUD BREŽICE

BREŽICE - Trije pevski zbori Kulturnega umetniškega društva Brežice bodo v soboto, 10. junija, ob 20. uri priredili koncert ob 30-letnici moskega pevskoga zborja, ki bo v slavnostni dvorani brežiškega gradu. Poleg zborja slavljenca bosta nastopila še ženski in mešani zbor ter tamburaški orkester KUD Oton Zupančič iz Artic.

ŽUPAN JE ZADRŽAL SKLEP SVETA

KRŠKO - Krški župan Danilo Siter je zadržal izvajanje sklepov občinskega sveta, ki se osnutek statuta občine s spremembami objavi v javnem glasilu oz. se razposlje v vsa gospodinjstva v občini, da bi prebivalci lahko predlagali pripombe, dopolnila, mnrena. Meni, da bi tak postopek zavlekpel sprejem statuta še vsaj za dva ali tri meseca in povzročil občini velike stroške. Po njegovih odločitvih bo vsaka kraljevna skupnost dobila več kopij osnutka, ki bodo dosegli občinom. Pripombe, dopolnila in mnena lahko ti pošljajo na občino do 20. junija.

Vsak osmi občan gasilec

40-letica Občinske gasilske zveze - Gasilstvu boljše materialne možnosti, kot je zdaj predvideno

BREŽICE - Tukajšnja Občinska gasilska zveza je proslavila svojo 40-letnico s svečano sejo in podelitevijo priznanj ter s parado gasilcev in tehnik ter z zborovanjem v nedelje dopoldne. Zveza šteje 3200 gasilcev in gasilk, med katerimi je kar 2000 izpravščnikov članov in okrog 300 častnikov različnih stopenj.

Brežiška občina, kjer je kar vsak 8 občan član enega izmed 31 gasilskih društev, je imela na paradi kaj pokazati ministru za obrambo Jelko Kacinu, predsedniku GZ Slovenije Ernestu Eoery-ju, načelniku Civilne zaščite Miranu Bogataju in drugim opazovalcem. Kolona terenskih vozil, gasilskih kombijev, cistern in gasilskih kombiniranih vozil je bila dolga, še daljša kolona uniformiranih gasilskih društev.

Parada in zborovanje sta bila

OB DNEVU GASILCEV - Na zborovanju brežiških gasilcev ob 40-letnici Občinske gasilske zveze in dnevu gasilcev, ki je sledilo veličastni paradi prostovoljnih gasilcev in gasilske tehnike, je vlogi gasilcev v slovenski družbi govoril minister za obrambo Jelko Kacin. Dejal je, da so gasilci pri nas del narodne kulture, poudaril vlogo gasilcev v vojni za Slovenijo ter njihovo veliko vlogo v preventivni dejavnosti in požarni varnosti. Pojasnil je, da bo Slovenija 7 novih helikopterjev dodatno opremila, tako da jih bo lahko uporabljala tudi za gašenje požarov. "Ključ vsej opreme, poklicnim gasilcem in helikopterjem pa sem prepričan, da nič ne more nadomestiti požrtvovalnosti prostovoljnega gasilstva," je zaključil. (Foto: B. D. G.)

SREČANJE INVALIDOV

SROMLJE - Člani Društva invalidov občine Brežice se bodo srečali to nedeljo ob 14. uri pred domom Kozjanskega odreda na Sromljah, kjer jim bo sromeljski moški pevski zbor skupaj z učenci OŠ Artiče pripravil tudi kulturni program.

PREDAVANJE ZA JAVNE CESTNE PREVOZNIKE

BREŽICE - V prostorih Obračne zbornice Brežice (po novem Območne obrtne zbornice) bo v soboto, 17. junija, ob 10. uri predavanje za vse javne cestne prevoznike v Sloveniji, predvsem pa za tiste iz območja Posavje, Dolenske in Belo krajine. Predavatelja sta priznana svetovalca in strokovnjaka iz Nemčije, ki sodelujeta na sestanku z mednarodno udeležbo v Termah Čatež.

ZAKLJUČEK

RAZLUKA - Ministri spet niso tako pogosti gostje v Brežicah (razen če ne začenjajo že priprave na nove volitve), da bi Jelka Kacina kar na hitro spustili iz naše rubrike. Kacin je tokrat pošten, da je Brežičane jasno povedal, da se iz Ljubljane vse vidi drugače ali pa se sploh ne vidi. Polet s helikopterjem od Brežic do Brežic traja 31 minut, do Ljubljane pa 3 minute manj. To je za brežičane najpomembnejša razlika med Brežicami in Krškim.

ZICA - Odkar je minister Kacinc med redno tečanjem na sestanku z mednarodno udeležbo v Termah Čatež, presegajo še kakšno skoraj zelo napeljano nad reko Ljubljanico s helikopterjem. Pamej, da bodo v Cerkli prestavili solo pilot. Kandidat za dodatno posabiljanje gotovo ne bo manjkal, vendar ne, če bo ministerstvo na koncu ne tečaj poslalo tudi tiste, ki medtem ko prevažajo Kacina skozi Otočec, presekajo še kakšno električno žico napeljano nad reko Ljubljanico. Konč dober, vse dobro - na koncu so "nastralali" le elektročrni. Vendar ne, če bo ministerstvo na koncu s eno pomembno informacijo "zica" je bila črna barve.

PRIHAJAJO TRGOVCI - Intermarket Brežice bo eden največjih nakupovalnih centrov na tem koncu. Nekateri najemniki imajo že naloženo blago. Od 27 najemnikov bo le Vino Brežice imelo v hali skladische za prazno embalažo, sicer pa bodo tu trgovine z živilimi, repromaterialom, tekstilom, belo tehniko, otroško in športno opremo, audio-video tehniko, čevlj. Med večjimi najemniki omenimo Kovinotehno, Živila Kranj, Turbo Schuh, Drogerie Markt pa tudi brežički Baby center z otroško Niko s športno opremo. Manjkal ne bo niti gostinska ponudba, ki jo je prevezel Splavar iz Brežic. (Foto: B. D. G.)

Intermarket prebredel težave?

Najemniki so kar sami založili denar za poravnavo kupnine do izdaje uporabnega dovoljenja, samo da bi novi prodajni center zaživel - Do konca junija otvoritev?

ŠENTLENART PRI BREŽICAH - 27 najemnikov prostorov v nekdanji proizvodni halji Adrie Caravan te dni pospešeno opremila svoje trgovine in se pripravlja na tehnični prevzem, ki naj bi bil sredi junija. Lastnika podjetja Denis, Marjan Kolman in Boris Bahč, zdaj dosti lažje dihata, saj končno vendar kaže, da bo njun projekt prodajnega centra Intermarket Brežice kmalu zaživel, morda že ob izteku tega meseca.

OBLIKOVANJE

"Objekt Adrie se je dve leti prodajal, a ga ni nihče kupil, ko pa smo dali idejo in začeli delati, ko so videli, koliko podjetij se zanima za njem prostorov, so nam začeli nagašati," pravita Zlatka in Marjan Kolman. Nenadoma so se za objekt začela zanimati tudi druga podjetja. Podjetje Denis bi moralo Skladu za razvoj do 31. marca plačati 2,3 milijona mark kupnine za objekt. Tega ni moglo storiti, saj se je zavleklo postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja, zato seveda tudi niso imeli uporabnega dovoljenja, zato banka ni sprostila kredita.

Sklad za razvoj kot vestna državna

ustanova je skupaj z Adrio nemudoma zaprl in "zasegel" objekt. V podjetju Denis so nato najeli advokata in vložili tožbo zaradi motenja posesti, a ker bi ta lahko trajala več let, so se najemniki odločili drugače. Mnogi med njimi so že veliko vložili v objekt, večina jih je imela že nabavljeno blago, zato so predlagali, da bi oni poravnali kupnino. Tako je prišlo do podpisa sporazuma z nekatimi najemniki, ki so Skladu dali garancijo, da bodo do 31. maja poravnali kupnino, in izdali tudi akceptne naloge, podjetje Denis pa se je obvezalo, da jim bo ob izdaji upo-

B. DUŠIČ GORNICK

Najstarejša zgodovina Novega mesta

V Dolenjskem muzeju so v počastitev 45-letnice delovanja odprli arheološko razstavo Novo mesto pred Iliri - Najdbe iz najstarejšega obdobja prvič na ogled - Izšel katalog

NOVO MESTO - Dolenjski muzej praznuje letos 45-letnico delovanja. Zamisel o ustanovitvi muzeja, ki bi zbiral različna pričevanja iz bogate zgodovine Novega mesta in Dolenjske, je sicer stara že 130 let, vendar se je uresničila šele 1. junija 1950, ko je bil na pobudo Muzejskega društva ustanovljen Dolenjski muzej. V počastitev tega jubileja so delavci muzeja pripravili zanimivo arheološko razstavo, na kateri so predstavili del dragocenega gradiva, ki se je nabralo v muzejskih depojih v štirih desetletjih izkopavanj na območju Novega mesta, in sicer nadve iz obdobja kulture žarnih grobišč, najstarejšega obdobja znane zgodovine Novega mesta. Razstavo so slovensko odprli v petek, 2. junija, zvezčer, na otvoritvi pa sta govorila direktor muzeja Zdenko Picej in avtor razstave arheolog Borut Križ. V kulturnem programu je nastopil dramski igralec Jurij Souček, ki je recitiral določka iz tragedije Antigona slovenskega dramatika Dominika Smoleta.

Dolenjska in Novo mesto slovita doma in po svetu po najdbah iz halštatskega obdobja, o starejšem obdobju in njegovih prebivalcih pa se ve zelo malo. Ne vemo niti za imen

ljudstva, ki je bivalo v starodavni naselbini na Marofu in svoje mrtve sežigalo na grmada, posmrtne ostanke pa z grobnimi pridatki pokopavalo v trebušastih lončenih

žarah (od tod naziv kultura žarnih grobišč). O njem in daljni preteklosti govore samo te žare in predmeti v njih, kolikor so jih arheologi izkopali na štirih arheoloških najdiščih: na Mestnih njivah, Kapiteljski njivi, Marofu in Bršljinu, ko so reševali dragocene kulturne dediščine pred propadom. Večina izkopavanj je

- Razstava je Dolenjski muzej pospremil z izdajo kataloga Novo mesto pred Iliri, v katerem je razstava poglobljeno in temeljito predstavljena v slikah in besedi. Z njim v roki bo ta pomembna razstava, ki je poleg ostalega tudi prav lepo postavljena, obogatila obiskovalca z novim vedenjem o naši najstarejši zgodovini.

bila namreč zaščitna. Vsega skupaj so od leta 1958, ko je izkopavanji začel arheolog Tone Knez, do letos, ko delo nadaljuje arheolog Borut Križ, izkopali in raziskali prek 450 grobov iz pozne bronaste dobe, od najstarejših iz 10. stol. pred n.š. do mlajših iz 9. in 8. stol. Na razstavi je le slaba desetina vseh teh najdb, so pa med njimi najbolj značilne in pomembne, hkrati je posredno prikazan tudi način izkopavanj in potek restavriranja. Poleg žar, pokrovnih latvic, različnega nakita in uporabnih drobnih predmetov so na ogled tudi za tisti čas redki ostanki brovnatega orožja.

M. MARKELJ

DOBRO OBISKANA OTVORITEV - Otvoritev najnovejše razstave v Dolenjskem muzeju se je udeležilo lepo število obiskovalcev, ki so s pozornostjo prisluhnili nastopu dramskega igralca Jurija Součka. (Foto: M.M.)

BOGATE NAJDJE - Arheolog dr. Phil Mason predstavlja arheološka izkopavanja ob črnomaljskem župnišču v ulici Mirana Jarca, kjer bo zrasel pastoralni center. Poleg zidov in obzidja so izkopali tudi številne najdbe, od grobe kuhinjske poznoantične keramike, strešnikov in steklenih predmetov do poznoantičnega žrnija. (Foto: M.B.J.)

NASTOP PIHALNIH ORKESTROV V STRAŽI

STRĀŽA - Mestna občina Novo mesto je pokroviteljica 18. Srečanja pihalnih orkestrov Dolenjske in Bele krajine, ki bo v soboto, 10. junija, ob 16. uri, na gasilskem domom v Straži. Predstavilo se bo 11 pihalnih orkestrov, in sicer iz Kostanjevice, Metlike, Dobrepolj, Kočevja, Šentjernej, Novega mesta, Črnomlja, Ribnice, Trebnjega, Kamanja in Straže. Zaradi ukinute sprevoda orkestrov skozi Stražo in skupnega programa bo imel vsak orkester daljši čas za nastop (10 minut).

REVILA UPOKOJENSKIH PEVSKIH ZBOROV

NOVO MESTO - Zvezra društva upokojencev občine Novo mesto je v tork, 6. juniju, zvezčer v Domu kulture priredila revijo upokojenskih pevskih zborov S pesmijo v svobodo, mir in sožitje". Posvetili so jo 50. obletnici koncu druge svetovne vojne in zmage nad fašizmom. Na reviji so nastopili: moški pevski zbor DU Črnomelj, ženski pevski zbor DU Žužemberk, mešani pevski zbor DU Straža, DU Škocjan in DU Novo mesto ter druženi pevski zbor. Pokrovitelji prireditve so bili zavarovanica Tilia, BTC Novo mesto in Sekretariat za kulturo občine Novo mesto.

LIKOVNA USTVARJALNOST NA DOLENJSKEM MED VOJNO

NOVO MESTO - Jutri, 9. junija, bodo ob 19. uri v Dolenjskem muzeju odprli razstavo Likovna ustvarjalnost na Dolenjskem 1941-1945, ki so jo posvetili 50. obletnici zmage nad nacifašizmom. Gre za predstavitev 27 avtorjev, ki so v vojnih letih ustvarjali na Dolenjskem ali pa se njihova dela nahajajo na tem območju. Slavnostni govornik bo župan Mestne občine Novo mesto Franci Končilija, v kulturnem programu pa bo nastopil kitarist Dušan Pavlenič. Razstava bo odprta do 16. septembra.

Etnologi v deželi desetega brata

Delovno in družabno srečanje Slovenskega etnološkega društva

MULJAVA - Slovenski etnologi so letosnji občni zbor svojega društva opravili kar "na ternen" in ga povezali z družabnim srečanjem. V petek, 2. junija, so se zbrali na Muljavi, kjer so na Jurčičevini opravili formalni del srečanja, si ogledali za to priložnost postavljeni razstavi o delu ekipe Etnografskega muzeja v deželi desetega brata in Muljavi živež, se razvedrili ob nastopu pred in mladih Krajavjev, si ogledali žganjekuho, potem pa so odšli po Jurčičevi poti na Polžovo, kjer so prenočili. Naslednji dan so si ogledali še stisko cisterco, prazgodovinske gomile v Viru, obiskali kraje, kjer je raziskovala ekipa njihovega društva, ter srečanje zaključili v gostišču s kmečkim turizmom Grofija.

Na občnem zboru so pregledali pestro in razvejeno dejavnost društva, ki ga je uspešno vodila Mira Omerzel Terlep, od nje pa je krmilo prevzel Vlado Knific, pred katerim je kar zajeten kup nalog, saj so poleg že delujočih delovnih skupin za muzealstvo, konservatorstvo, dokumentacijo, pripravo etno večerov in za promocijo novih etnoloških del osnovali še dve novi: skupino za promocijo etnologije in skupino za etnologijo v šoli. Med najzahtevnejšimi nalogami bo gotovo izvedba štiridevnega kongresa Razvoj slovenske etnologije od Štreklja in Murka do sodobnih etnoloških

MURKOV NAGRAJENEC - Prof. dr. Slavko Kremenšek z Murkovim priznanjem, najvišjim odličjem, ki ga Slovensko etnološko društvo podeljuje za življensko delo.

prizadevanj, s katerim bo Slovensko etnološko društvo v Kanarjevem domu v Ljubljani počastilo stoletnico začetka izdanja Štrekljeve zbirke Slovenske narodne pesmi, stoletnico narodopisnega programa Matije Murka in dvajsetletnico združitve narodopisnih društev v enotno Slovensko etnološko društvo. "Na društveni nivoj je posejanih veliko idej in ustvarjalnih predlogov, slabša pa je pognojenost te nivoj s denarjem," je kratko in jednato označil stanje novi predsednik društva.

Najslavesnejši del srečanja je bila podelitev Murkovih priznanj in listin. Murkovo priznanje za življensko delo je prejel prof. dr. Slavko Kremenšek z oddelkom za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete, listine za dosežke v lanskem letu pa so prejeli: Majda Fister, mag. Inja Smerdel in Zvezda Koželj.

M. MARKELJ

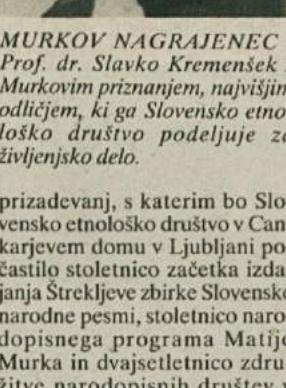
BEGUNSKI VSAKDANJIK

NOVO MESTO - Prihodnjo sredo, 14. junija, bo v prostorijah Dolenjskega muzeja ob 18. uri predavanje o beguncih in pregnancih na Hrvaskem. Predaval bo znana hrvaska novinarica in avtorica dveh knjig o beguncih Jadranka Kosor. Gre za predavanje, ki bi moral biti že majha meseca v okviru rednih tribun "V sredo ob 18-h", ki jih prireja Hrvatsko kulturno združenje, vendar je bilo preloženo.

ZAČETEK ŠENTVIŠKEGA KULTURNEGA TEDNA

SENTVID PRI STIČNI - V okviru 26. tabora slovenskih pevskih zborov, ki bo v nedeljo, 18. junija v Šentvidu pri Stični, se bo že jutri, v petek, 9. junija, začel kulturni teden, ki bo trajal do sobote, 24. junija. Prvi dan bo v kulturnem domu ob 20. uri koncert domačega moškega in ženskega pevskega zabora, v soboto, 10. junija, ob 18. uri proslava ob 110-letnici gasilskega društva, v nedeljo, 11. junija, se bo ob 20. uri v kulturnem domu predstavila domača gledališka skupina Vidovo s Kastelko, v sredo, 14. junija bo v istem prostoru še likovni večer, v petek, 16. junija, pa nastop domačih kulturnih skupin Vidovo. V soboto, 17. junija, bo ob 20. uri zvezčer v avli Osnovne šole Ferdo začetek tabora, na katerem bodo nastopili zamejski zbori, v nedeljo pa zaključna prireditev pred solo. Zaključek kulturnega tedna v Šentvidu bo v soboto, 24. junija pred osnovno šolo, na dobrodelnem koncertu (izkušček bo namenjen šentviškemu Zavodu za srčne rekonvalescente) pa bodo nastopili Lačni Franc, Peter Lovšin in Jani Kovačič.

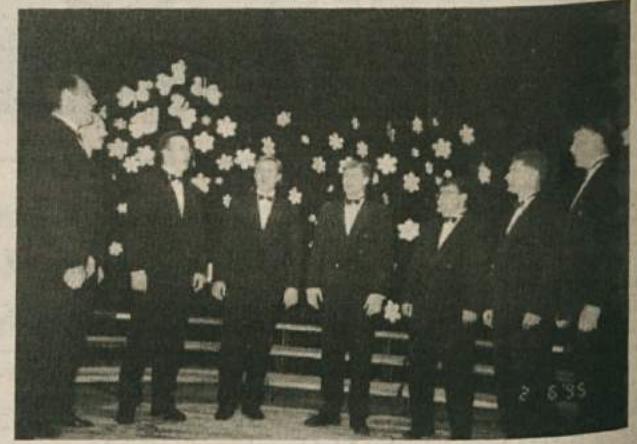
I.B.

Na občnem zboru so pregledali pestro in razvejeno dejavnost društva, ki ga je uspešno vodila Mira Omerzel Terlep, od nje pa je krmilo prevzel Vlado Knific, pred katerim je kar zajeten kup nalog, saj so poleg že delujočih delovnih skupin za muzealstvo, konservatorstvo, dokumentacijo, pripravo etno večerov in za promocijo novih etnoloških del osnovali še dve novi: skupino za promocijo etnologije in skupino za etnologijo v šoli. Med najzahtevnejšimi nalogami bo gotovo izvedba štiridevnega kongresa Razvoj slovenske etnologije od Štreklja in Murka do sodobnih etnoloških

VEČER POEZIJE LILI NOVY - V sredo, 31. maja, v večernih urah je Lutkovna gledališča Ljubljana uprizorilo na odru dvorane v Ideal centru v Ribnici predstavo "Večer poezije Lili Novy". Pesmi je za predstavo izbrala, jih recitirala in pela Barbara Jakopić, scenko glasbo je napisal Aleš Kersnik, Borut Lesjak je igral na harmoniku, violinu pa Maja Naveršnik. Profesionalno izveden predstavo, na katero se je ribniško občinstvo, kot je to že običajno za podobne kulturne prireditve v Ribnici, žal, odzvalo le v manjšem številu, je režiral Marjan Bevk. Njeno uprizoritev v Ribnici je omogočil javni zavod Miklova hiša. (Foto: M. L.-S.)

OKROG 500 PEVCEV NA MEDOBČINSKI PEVSKI REVII DOLENSKE IN BELE KRAJINE - Trebanjski oktet Lipa (na posnetku) je pod vodstvom Toneta Strmleta dostojno zastopal trebanjsko ljubiteljsko kulturno oz. zborovsko petje. (Foto: P. P.)

Nad 500 pevcev na reviji

Trebanjci gostili medobčinsko revijo zborov

TREBNJE - Tokrat so bili gostitelji medobčinske revije pevskih zborov Trebanjci, v četrtek pa so v trebanjskem kulturnem domu zaveteli zvonki glasovi desetih mladih in otroških pevskih zborov. Zapeli so OPZ OS Trebnje (zborovodkinja Slavka Kukman), OPZ OS Mirna (zborovodkinja Duška Peček), OPZ OS Grm Novo mesto (zborovodkinja Sonja Čibej), OPZ OS Črnomelj - podružnica Adlešiči (zborovodkinja Majda Veselič), OPZ Vavta vas (zborovodkinja Cvetka Hribar), OPZ OS Črnomelj (zborovodkinja Vlasta Hutar), OPZ OS Bršljin Novo mesto (zborovodkinja Romana Križman), MPZ OS Vinica (zborovodkinja Ani Jankovič - Šober), MPZ OS Veliki Gaber (zborovodkinja Marta Steklasa) in OPZ Šentvid pri Stični (zborovodkinja Marta Steklasa). Po reviji je strokovne napotke zborovodkinjam dala dr. Majda Hauptman.

Tudi sobotno medobčinsko revijo odraslih pevskih zborov Trebanjci in Bele krajine je v imenu organizatorja ZKO Trebnje pozdravil njen predsednik Mitja Prijatelj. Na sobotnem delu revije je nastopilo 6 odraslih pevskih zborov, ki so jih zbrale občinske zveze kulturnih organizacij. Program, ki ga je povezovala Zvonka Falkner, je pričel oktet Lipa iz Trebnjega, nadaljevali pa: MPZ Revoz iz Novega mesta (zborovodkinja Cvetka Hribar), OPZ Šentvid pri Stični (zborovodkinja Simona Peček), oktet Adoramus iz Novega mesta (zborovodkinja Marjan Cvitek), MPZ Belt iz Črnomelja (zborovodkinja Majda Veselič) in MPZ Pomlad iz Novega mesta (zborovodkinja Jožica Prus). Prof. Janez Boč je zborovodjem na koncu povedal, katere so bile dobre in katerih sibki plati interpretacije pevec, ki jih je občinstvo sicer toplo sprejelo.

P. P.

Potrjene arheološke domneve

Arheološka izkopavanja na mestu, kjer bo stal črnomaljski pastoralni center, so potrdila, da je bilo staro mestno jedro neprekiniteno poseljeno od 5. stoletja

ČRНОМЕЛЈ - V črnomaljski ulici Mirana Jarca, ob župnišču, kjer bodo zgradili pastoralni center, je pretekli teden arheolog dr. Phil Mason predstavil arheološka izkopavanja, ki so jih opravili v pčilih treh tednih. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto je namreč s temi izkopavanji želel potrditi ali zavreči domnevo, ki so jo postavili ob izkopavanjih pri bližnjih cerkvih sv. Duha, da je bil kraj neprekiniteno poseljen od 5. stol.

Sondiranje v treh sondah je to hipotezo potrdilo. V prvi sondi, veliki 7,5 m krat 2,5 m, so našli kanalizacijo iz 19. stol. pa zid in zasutje iz 15. stol. ter poznoantično mestno obzidje, na katero se naslanja zid velike stavbe iz tega obdobja. "Našli smo tudi kapljice stopiljenega bakra ali brona. Če bi bil predmet še cel, bi bil zagotov ena najmenitejših najdb, tako pa ne bomo nikoli izvedeli, kaj je predstavljal. Vendar je na osnovi teh ostankov moč dogmati, da je stavbo uničil požar, ki ga ni poskušal nihče pogasiti," je povedal dr. Mason ter dodal, da je v tej sondi, kot so ga raziskovali tokrat, pa elita, lepo urejena stavba.

Kot je poudaril dr. Mason, bodo morali odslej vsako gradbišče v

Kot so povedali z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, domnevajo, da se je v rimske časne naselje selilo s polotoka okrog današnje cerkve sv. Duha na del Črnomelja, imenovan Okljk, v 5. stol. pa zopet nazaj na polotok. Ali to drži, bodo na Okljkju raziskali z metodo, ki je prišla do 12 let starosti. Gregor Perner in Uroš Vučajnk v kategoriji do 14 let) in harmonikarji do 16 let.

Devetletna Ana Stepinšek je nastopila kot najmlajša v svoji kategoriji in si prizgrala tretjo nagrado, desetletni Gregor Perner (tudi najmlajši v svoji kategoriji) je osvojil drugo nagrado, medtem ko je trimajstrelnik Uroš Vučajnk dobil prvo nagrado in s tem ponovno potrdil, da je v svoji kategoriji sposoben zmagovali v pomembnih mednarodnih tekmovanjih.

Doseženi rezultati so tudi plačili za delo in vloženi trud mentorja harmonikarjev Darka Bogolina in prof. Magdiča Srednje glasbene šole v Mariboru, pri katerem se Uroš Vučajnk še dodatno izpopolnjuje. Ravnatelin glasbene šole Dragutin Križanič pravi, da ti rezultati dokazujejo, kako veliko pozornosti posvečajo na solni učenju harmonikarjev in da ima solna zala na tem področju še velike možnosti. O tem je toliko bolj prepričan po drugi nagradi, ki jo je v Pulju osvojil tudi orkester brežiških harmonikarjev pod vodstvom prof. Željka Škoića, čeprav je nastopil kot najmlajši v svoji kategoriji.

B. D. G.

dežurni poročajo

STRELIVO POMORILO RIBE - 27. maja med 15.30 in 16. je neznanec v Lahinju v bližini naselja Krivoglavice vrgel strelivo in pomoril ter nato odnesel več rib. Policisti neznanca še isčijo.

VLOMI V VIKENDE - 27. maja je nekdo vloml v vikend v Hrušici, pregledal prostore, a ni odnesel ničesar. Lastnika P. B. iz Novega mesta je oškodoval za okoli 25.000 tolarjev. Iste dne je nekdo vloml še v dva vikenda v Pangrč Grmu, odnesel pa je hrano in pijačo.

ODPELJAL AVTO - 30. maja nekaj po 12. uri je neznanec v Drami odpeljal osebni avto znamke Lada, ki ga je oškodovanec J. G. iz Škocjanca, ki je škropil koruzo, pustil ob kolovozni poti, v njem pa kontaktne ključe. Policisti so avto še isti večer našli v gozdu med Čučjo Miako in Hrvaskim Brodom.

NALETELNA VLOMILCA - 30. maja dopoldne je neznanec vloml v stanovanjsko hišo J. P. iz Novega mesta. Storilec se je sprehal po sobah in prematal stvari po omaruh. Ko je razobil dnevno sobo, sta prišla domov sinova oškodovanca in storilec je z denarjem v vrednosti 100.000 tolarjev pobegnil.

POSEKAL DREVESA - Od septembra do konca maja je neznanec v gozdu nad Zapudjem posekal bukova dreves in s tem lastnico A. B. oškodoval za okoli 200.000 tolarjev.

OB DENAR IN DOKUMENTE - V noči na 2. juniju je neznan storilec na Cerkvišah vloml v stanovanjsko hišo A. J. ter ukradel denar in dokumente. S tem je lastnika oškodoval za 160.000 tolarjev.

• Prav gotovo je tisti, ki je 4. junija v Črnomlju vloml v slavčino Vanilija diabetik ali pa so mu sladkarice hudo zamele, saj je razmetal torte in kremne rezine, povrhu pa je raztresel še sladoled. Prav govorovo se s tako pripravljenimi dobrotnami ni nihče sladil, le lastnik je za okoli 30.000 tolarjev.

• Če ne veste, kaj se dogaja po diskotekah, vam lahko pove mo, da marskaj, tudi to, da se nekateri mladeniči hvalijo z orožjem, kot sta dva to storila prejšnji vikend okoli 3. ure zjutraj. Eden je potegnil izza pasa plinsko pištole in jo kazal gostom, razkazovanje pa je prekinil 32-letni S. S., ki je pištole možem v modrem.

IZZNANA IZ DRŽAVE - Minuli četrtek, nekaj po 12. uri, so policisti pri kontroli prometa v Jurjevici ustavili osebni avto poljske registracije. Pri pregledu so ugotovili, da sta poljska državljanina bivala v Sloveniji že od 20. maja nepriznjena ter prodajala posodo in druge tehnične predmete brez ustrezne dovoljenja. Zaradi prekrška sta bila na podlagi zakona o tujeih takoj izročena sodniku za prekrške in prijavljena tržni inšpekcija. Blago jima je bilo zasezeno, sodnik za prekrške pa jima je izrekel odpoved prebivanja v Sloveniji, ki sta jo morala takoj nato zapustiti, in sicer za določeno leta.

Ribniška stranpotna

NAJDEN MRTEV - V sredo, 30. maja, ob 18.42 so bili ribniški policisti obveščeni, da so v Prigorici 114 našli mrtvega Alojzija P. Pokojnika je v domači hiši našla žena. Policisti so skupaj s krajevnim zdravnikom ter komisijo UNZ Ljubljana ugotovili, da ni umrl naravnim smrtil.

IZZNANA IZ DRŽAVE - Minuli četrtek, nekaj po 12. uri, so policisti pri kontroli prometa v Jurjevici ustavili osebni avto poljske registracije. Pri pregledu so ugotovili, da sta poljska državljanina bivala v Sloveniji že od 20. maja nepriznjena ter prodajala posodo in druge tehnične predmete brez ustrezne dovoljenja. Zaradi prekrška sta bila na podlagi zakona o tujeih takoj izročena sodniku za prekrške in prijavljena tržni inšpekcija. Blago jima je bilo zasezeno, sodnik za prekrške pa jima je izrekel odpoved prebivanja v Sloveniji, ki sta jo morala takoj nato zapustiti, in sicer za določeno leta.

Kočevska stranpotna

NEZGODA S POBEGOM - Voznica B. M. iz Lukovice pri Brezovici je 31. maja rinila na parkirnem prostoru pri Nami v Kočevju s svojim avtom avto Cirila Hočvarja. Hočvar je po opozori, naj tegu ne počenja, ona pa je sunkovito speljala in pri tem zadele Hočvarja, da je padel. Zdravnik pa je potem pri njem ugotovil sled poškodbe. Voznico so kazensko ovadili zaradi opustitve pomoči in predlagali v postopek še sodniku za prekrške.

KDO MOLZE? - Iz Rajhenava so 31. maja sporočili policistom, da jim je nekdo spet ukral molzni stroj in jih tako oškodoval za 100.000 tolarjev.

TRUPLO V KOLPI

KOČEVJE - 30. maja popoldne so domačini našli v Kolpi pri Slavskem Lazu moško truplo. Po poizvedovanjih in ogledu so ugotovili, da je utopljene 60-letni Anton Kezele iz Delnic, ki so ga pogrešali že od letosnjega februarja. Truplo so nato predali hrvškim sodno-medicinskim strokovnjakom.

EDEN UMRAL, TRIJE HUDO RANJENI

KRŠKA VAS - 4. junija ob 3.45 je 25-letni Željko L. iz Krške vasi vozil avto od Drnovega proti Krški vasi. Ko je bil izven Viher, ga je zaradi prehitre vožnje pod vplivom alkohola zaneslo na travnatno bankino in trčil v mostno ograjo nadvoza čez magistralno cesto Obrežje - Gmajna. Med prevrčanjem je 22-letni Tomaž T. iz Krške vasi padel iz avtomobila in se tako hudo poškodoval, da je med prevozom v bolnišnico umrl. Hudo sta se poškodovali tudi sopotnici, 15-letni I. M. in G. A., ter voznik.

Notarji že delajo

Kam se lahko obrnete

NOVO MESTO - Po 50-ih letih so v Sloveniji 1. junija notarji ponovno odprli vrata. Tako sedaj overitev podpisov in drugih listin ne opravljamo več na sodišču, ampak v notarskih pisarnah. Notarji so prevezli predvsem tisto delo sodišč, ki ne sodi v sodno dejavnost. Poleg overitev sedaj namesto sodnikov v obliku notarskega zapisa pogodbenu urejanjo premoženjska razmerja med zakoncema, sestavljajo pogodbu o razpolaganju s premoženjem oseb, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost, dirlne pogodbe itd. Čeprav so nekatere notarske storitve dražje kot na sodiščih, pa je notariat velika pridobitev za pravno varnost ljudi in s tem tudi za državo. Na podlagi notarskega zapisa je mogoče takoj vložiti izvršilni predlog na sodišču, in to brez pravde, torej se bomo z obiskom pri notarju izgnili dolgotrajnim in tudi dragim pravdam. Do 1. junija je bilo imenovanih 66 notarjev, na našem območju pa lahko obiščete naslednje: v Trebnjem je notar Tonček Bevc na Rimski 21; v Črnomlju Janez Ferlež v Ulici Lojzeta Fabjana 7; v Grosupljem Marjan Kotar na Taborski 6, v Kočevju mag. Nina Češarek na Trgu zborna odposlanec 66; v Krškem Andrej Martinc na Ceskih krških žrtev 37 in v Novem mestu Andrej Tirš na Prešernovem trgu 5. Ker še niso zasedena vsa notarska mesta, se lahko občani oglašijo pri najblžnjem notarju, saj vsak notar posluje za vse območje Slovenije. Več prihodnjic.

Ko v Cigo bar pridejo policisti

Cigo barja sredi novega romskega naselja Žabjak ne pozna le Romi - Lastnika motijo pogoste preiskave policistov, ki vznemirjajo in odbijajo goste

NOVO MESTO - Roman Tasič, ki je prišel v novo romsko naselje Žabjak iz grosupelske občine, si je vedno želel lokal, tu se mu je želja uresničila. Kot sam pravi, so ga občinski ljudje nagovarjali, naj ima v romskem naselju trgovino. V trgovini Jurček so kupovali Romi iz naselja, ki so dobivali socialno pomoč. Ko je te zmajkalo, so vzel na up do naslednje pomoči. Roman pa se je moral zadolževati pri dobaviteljih, zato se je odločil, da odpre bife, vendar za to ni imel dovoljenja...

Po enem letu je pred letom in pol prvotni lokal povečal. "Imeli smo veliko obiska, hkrati pa so nastopile tudi težave s policisti, ki so delali racije. Na občini sem povedal, da bom imel lokal, rekle so sicer, da to ni dobro, ker bodo nemiri. Prišli so tudi merit, izdelali so lokacijski načrt, potem pa se je nekje zataknili, tako da sem papirje uredil še sedaj," pravi lastnik lokalja. Od sebe je dal vse sile, da je prišel do discipline in, "ko je bilo noter polno ljudi, je prišlo 10 do 12 policistov v neprebojnih jopičih z avtomati, ki so popisovali ljudi. Tako sem zgujal goste." Enkrat so mu lokal tudi započatili, ker ni imel dovoljenja.

KUPCEM NOVIH AVTOMOBILOV

Ministrstvo za ekonomski odnose in razvoj obvešča vse kupce novih vozil, naj bodo pozorni na izjavo o ustreznosti vozila, ki jo je prodajalec dolžan izročiti kupcu ob nakupu vozila. S to izjavo namreč prodajalec jamči, da je vozilo v celoti skladno s homologiranim tipom vozila in ustreza predpisom, ki veljajo v Sloveniji. Takšna izjava mora biti priložena vsakemu vozilu, ki gre v prodajo, in je potrebna pri registraciji.

ZBIL OTROKA

SENOVO - 25-letni Damir K. z Rožnega je vozil avto po Titovi cesti na Senovem z Velikega Kamna proti Breštanici. Ko je v Senovem pripeljal do zaznamovanega prehoda za pešce, je 14 metrov od prehoda s hodnika za pešce čez cesto stekel otrok. Kljub zaviranju je avto zadel otroka in ga hudo poškodoval.

PLATO NI BIL NAČRTOVAN ZA TAKŠNE OBREMENITVE - Parkiranje na Novem trgu buri tako tiste, ki bi tu radi parkirali, kot tiste, ki bi želeli na tem delu novega trgovskega - poslovnega centra drugačno podobo. Čeprav znak pred vhodom na plato opozarja, da je parkiranje in ustavljanje prepovedano, grozi celo odvzet s pajkom, pa je dejstvo, da je plato narejen iz materialov, ki ne dovoljujejo takšnih obremenitev z vozili. Očitno tudi dostava blaga iz garaže poteka dobro in preko platoja vozijo tudi robo, zato je ena od rešitev tudi ideja, da bi del platoja utrdili z dodatno prelastvijo in ga preuredili v namenski prostor za kratkotrajno parkiranje. (Foto: T. Gavzoda)

Roman Tasič

šanja in tako vznemirijo goste. "Čeprav sem čiganc, sem lastnik lokalja, ki sem ga zgradil sam z lastnimi sredstvi, in ne bom pustil, da bodo policiji vstopali brez vprašanja.

• Kot je povedal komandir policijske postaje Novo mesto Zlatko Romih, je pogostost nadzorov odvisna od problematike in strukture gostov, Cigo bar pa je problematičen, ker obratuje brez dovoljenja. Lani in letos so zaradi tega 28-krat obvestili inšpekcijske službe, 4-krat pa so upravno enoto obvestili o prireditvah z živo glasbo. Lani in letos sta bili dve načrtovani kontroli z legitimiranjem oseb, vendar to počnejo tudi po drugih lokalih. Tudi število policistov pri obisku tega lokalja ni povečano. Naredili so eno hišno preiskavo, kjer so našli nekaj pištoljih nabojev in dve prirejenci gumijevki, zato so podali predlog sodniku za prekrške. "Največja težava lokalja je v tem, da nima obratovalnega dovoljenja, na nemire pa opozarjajo bližnji stanovalci, v nočnih urah je občasno slišati celo strelenje," pravi komandir policijske postaje.

dovolenja," je odločen Roman.

Danes je bife Cigo bar lepo urejen, čeprav stoji med okoli dvanajstimi zidanimi hišami v romskem naselju. Ne obiskujejo ga le Romi, ampak tudi drugi občani in Roman za svoje goste pravi, da so tako pošteni, da bi jim lahko takoj prepustili točilni pult. Med vikendi je zavabila z živo glasbo. Čeprav brez dovoljenja za obratovanje je Cigo bar prav gotovo prispeval tudi k spoznavanju drugačnosti in rušenju preprek med ljudmi.

T. GAVZODA

Denar le krinka za napad z bombo

Ne denar, pač pa nacionalno sovraštvo je bilo povod za napad v Krmelju - Policisti opozoril niso jemali resno - Stanje Boža Gligiča še vedno resno - Pogačnik grozi še okoli 20 občanom

vijo, da je več časa preživel v zaporu kot ima delovne dobe, zadnje čase pa tudi ni govoril slovensko, ampak hrvaško.

Da je Pogačnik zasledoval Gligiča, ki je bil tudi priljubljen mentor lončarskih krožkov na več osnovnih šolah, vedo povedati tudi krajanji, ki jim je kazal celo bombo. "V sredo sem videl Pogačnika, ko je hodil nad stanovanji. Vprašal sem ga, kaj počne, in je odgovoril, da bo Gligiča ubil. Spleh ne razumem, kaj se je to dogajalo med njima, saj poznam Božo kot zelo mirnega in vedno je rad pomagal," se spominja njegov sosed. Teden pred nesrečo sta se Gligičeva peljala po cesti. Ko ju je Pogačnik zagledal, je začel po hrvaško vptiti: "Se dobro, da nisi šel iz stanovanja kot ponavadi, ker sem te čakal od 6. do 8. ure z nabito pištolem." Vprašal ga je še, kdaj bo prinesel denar, a mu je Božo povedal, da mu ga gospodar noče dati. Da mu Pogačnik grozi, je Božo povedal tudi gospodarju, a se je kljub temu zgovarjal.

"V sredo, ko je mož peljal mlajšo hčerko v šolo, je prišel Pogačnik k meni in stanovanje. S seboj je imel usnjeno torbo in rekel, da ima notri pištole, nož in bombe. Rekel je, da ve, da mož ni doma, saj ga je zasledoval. 'Sedaj torej jemlje tebe ali punco za zaščito,' je rekel in dodal, da je misil vrci bombo kar pred šolo, a se mu otroci smilili, da bi morali gledati razmrevarjena telesa. 'A jaz bom bombo vseno vrgel. Koliko otrok je mrtvih v

Mira Gligič z mlajšo hčerko Violeto med vratni, kjer je Pogačnik počakal Boža.

Bosni! Tega gada bom ubil, ne bo več hodil po krmeljski zemlji.' Prizgal je cigareto za cigareteto," se spominja Mira, ki je že čisto na koncu z živci, poleg tega pa je še epileptična bolnica.

Po teh grožnjah je takoj klicala sevniško policijo. Dežurni je sicer obljubil, da pridejo k njej, a ker jih dopoldne ni bilo, je poklicala še v Krško, kjer so jo ponovno napotili v Sevnico. Tam jo je komandir potolažil, če pa je misil ne verjamete, saj ima manevrske bombe. Zato je klicala še kabinet ministra Šterja, od koder so jo zoper napotili v Sevnico.

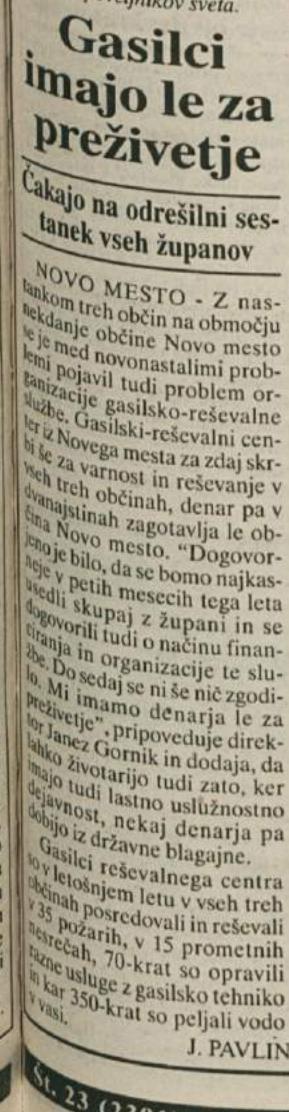
Očitno je Mihail z grožnjami misil zelo resno. V ponedeljek je

z vrati gradu, kjer stanujejo Gligičevi, počakal Boža. Ko je ta prišel mimo vrat, ga je Pogačnik zgrabil in začel rezati po glavi in vratu. "Le en centimeter je zgrebil glavno žilo," pravi Mira. Ko mu je Pogačnik rekel, da mu bo izkrpal oči in porezal ušesa, se je Božo ustrašil, se mu iztrgal in šel proti stanovanju. Pogačnik je v tistem trenutku aktiviral bombo in jo vrgel okoli 20 metrov od vhodnih vrat. Božu je bomba počila pod nogami. "Obležal je okoli 10 metrov od stanovanja. Iz ust mu je kri tekla kot iz pipe. Ko je bomba počila, je Pogačnik prišel pogledat, kako je z možem. Po hrvaško mu je rekel: 'Sedaj ti bom dal en vukovarski znak!' Hotel ga je povezati med nogami, vendar je mož od udarca zvilo in Pogačnik mu nog ni mogel raztegniti. Ko je videl, da je bomba sprožila splošno paniko okolice, je sedel na kolo in zbežal," privede Mira.

Sosedji in žena so Boža za silo povili. Rešilec je kaj kmalu prišel in težko ranjenega Boža odpeljal v celjsko bolnišnico. Poškodovana ima pljuča, ki mu jih je detonacija odtrgala od prsnega koša, eno nogo ima zdrobljeno, prejšnji četrtek pa mu je na nogi počila že glavna žila, tako da je njegovo življenje viselo na nitki.

Pogačnik je po tem dogodku znani oddal dopisnico, na kateri razlagajo svoje dejanje. Ves krav je šel na avtobus in se v Novem mestu sam predal policistom. Ljudi v Krmelju pa je strah, da bo prišel iz pripora...

T. GAVZODA

PODALJŠALI POGODOBNO - Glavni pokrovitelj brežiških atletov - podjetje Vino je zadovoljen z uspehi kluba FIT, ki se imenuje po njihovi priljubljeni pijači, zato je generalni direktor Karel Recer z veseljem podpisal novo pogodbo o sodelovanju. Atleti Fit: skakalka v daljino Vladka Lopatič, kladivar Vlado Kevo in Suzana Kos so letos postavili že šest državnih rekordov, prva dva pa prizakujeta dobre izide tudi od tekmovalnega za evropski pokal Bruno Zauli v Velenju.

USPEH KOČEVSKIH ATLETOV

KOČEVJE - Na nedeljskem teku na 10,5 in 21 kilometrov v Petelinjiju pri Pivki so se vnoči izkazali kočevski maratoni. Klub prometni nezgodni so dosegli več kot dobre rezultate. Matja Ozanč je na 10,5 km zmagal v svoji skupini, Franc Kocjančič je med veterani bil na isti proggi drugi, na 21 kilometrov pa je v močni konkurenčni Igor Martič dosegel 8. mesto.

M. G.

Ravbar je ušel tudi v Kranju

Bogdan Ravbar je po dirki Po Sloveniji prišel v izvrstno formo in niza zmage - Na dirki za veliko nagrado Kranja je sam prevozil zadnjih 50 km in zmagal

NOVO MESTO - Novomeški kolesarji so na dvodnevni prireditvi v okviru tekmovalnega za veliko nagrado Kranja dokazali, da še vedno sodijo na slovenski kolesarski vrh, predvsem pa zadnje dirke kažejo, da se Bogdan Ravbar razvija v zares vrhunskoga kolesarja in postaja špecialist za dolge posamične povege, po veliki nagradi Maribora pa je dobil še veliko nagrado Kranja.

Letos so se kolesarji v Kranju namesto v moštvem privi pomerili v posamičnem kronometru, na katerem je zmagal zdirke Po Slo-

POD TRŠKO GORO PRVIČ DRESURA - Konjeniški klub Novo mesto je v nedeljo na tekmovalnišču pod Trško goro prvič v tem koncu Dolenske prizpravil tekmovalanje v dresuri. V kategoriji A5, ki je namenjena mladim konjem in jahačem, je zmagal Aleš Peterlin s Štrumfom, druga pa je bila edina domača predstavnica na tekmovalnju Manja Koren z Dutchy. Tudi v kategoriji L5 je zmagal Peterlin s Štrumfom, v najbolj zahtevni kategoriji M5 pa je bila najboljša Anica Rojec s Feliksom iz konjeniškega kluba Ljubljana.

VODI PRESTIGE

RIBNICA - V sedmem kolu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili dosegzeni naslednji izidi: Biba Market T-TP Jurjevec 2:4, Trgovina San-Prestige 1:7, Gospilna Murn-Sodražica 3:4, Malibu-Kot 5:1, D. jezdci-Grafit 6:5. Na levestici vodi Prestige 19, Malibu 18, Sodražica 16. Na listi strelcev vodi Janez Nosa, ki je 17-krat zadel mrežo nasportnika.

M. G.

PUCELJ V FINALU

NOVO MESTO - Na teniškem turnirju za odprt prvenstvo Slovenije za igralce do 12. leta se je od novomeških tenisarjev najdlje prisel Tadej Pucelj, ki je v finalu s 5:7 in 3:6 izgubil z Mariborčanom Mihom Mihalicem, medtem ko sta se Gašper Župevec in Aleša Šantel prebila do četrtnača.

Kar so obljudili, so izpolnili

Srebrna in bronasti medalji za mlade novomeške namiznotenisarje - Kralju je žal za izgubljeno priložnost - Matjaž Retelj je izpolnil pričakovanja in postal reprezentant

NOVO MESTO - Mladi novomeški namiznotenisarji niso zastonj obljubili medalj na prvenstvu, ki ga je v soboto in nedeljo v novomeški športni dvorani brezhibno pripravil domači namiznotenisarji klub Krka. Po zaslugu Tomaža Kralja in Matjaža Retelja so na stopničkah za zmagovalce kar trikrat stali tudi Novomeščani.

Pozamično mladinsko državno prvenstvo, ki ga je v soboto in nedeljo pripravil novomeški namiznotenisarji klub Krka, je bil neke vrste slovo zlate generacije novomeških namiznotenisarjev, ki so prvi mladinski naslov osvojili, še ko so bili pionirji, potem pa so se ves čas uvrščali med najboljše v državi. Letos pozimi so osvojili tretje mesto na ekipnem državnem prvenstvu, posamično prvenstvo pa je bilo razen za Matjaža Retelja, ki bo nastopal med mladinci še prihodnje leto, zanje zadnja možnost, a prav Retelj, ki je pred dvema tednoma zamenjal lopar, je na tem prvenstvu pokazal največ in se s tem uvrstil v državno reprezentanco. Med posamezniki se je brez izgubljenega niza uvrstil v polfinale, kjer se je dobro upiral najboljemu slovenskemu mladincu Ljubljjančanu Luki Reflaku, kasnej-

šemu prvaku. Uspešen je bil tudi v igri parov, kjer sta se s tovaršem iz ekipe Tomažem Kraljem kot prva nosilca brez težav uvrstila v finale, potem pa nepričakovano z 0:2 izgubila, in sicer v slabšima Preserčanoma Petrovičem in Petelinom, čeprav sta v prvem nizu vodila z 18:17 in imela vrednost.

Kralj je podobno kot Retelj ob sbrbru v igri moških parov osvojil še bronasto medaljo v igri mešanih parov, kjer je nastopil z najboljšo med dekleti, Ljubljancenko Biljanom Todorovičem. Retelj se je skupjal z Novogoričanom Darjo Bajc uvrstil v četrtnač. Kralj kljub dvema medaljam ni zadovoljen, saj se dobro zaveda, da je sposoben dosegiti več, če je med član

že prav na meji najboljših dvanajstih. Njegov trener Marjan Hribar meni, da gre pri Kralju za izjemno nadarjenost, ki pa bo prisla do izraza šele v članski konkurenči, ko bo fanti dozorel in bo igral psihično bolj stabilno.

Tretji član novomeške prve ekipe je bil Borut Miklič, ki pa je začel resnejše trenirati še teden dni pred prvenstvom, prej pa je zaradi zdravstvenih težav moral cel mesec počivati, zato od njega ni nihče prav veliko pričakovalo in je kljub ugodnemu žrebu izpadel že v kvalifikacijah. Prve izkušnje v mladinski konkurenči pa so si v kvalifikacijah pridobili tudi najboljši člani Krkine pionirske vrste.

I. V.

UPRAVICENA PRIČAKOVANJA - V domačem namiznotenisarskem klubu so pred državnim mladinskim prvenstvom največ pričakovali od Matjaža Retelja (desno) in Tomaža Kralja (levo) v igri parov, ki sta imela povsem realne možnosti, da bi osvojila zlato medaljo.

NOVOMEŠKA PILOTA USPEŠNA

NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu v motornem letenju je nastopila tudi posadka novomeškega aerokluba. Pilot Damjan Žulič in kopilot Boštjan Spiler sta v disciplini točnost pristajanja zbrala toliko točk kot zmagovalca in osvojila 3. mesto, v disciplini časovna točnost sta osvojila 6. mesto in z bronasto kolajno zaostala le 6 sekund, medtem ko sta v drugi etapi premagala vse konkurenčne, med katerimi je bila tudi celotna državna reprezentanca. Nekoliko slabše sta se odrezala v disciplini opazovanja, kar pa je razumljivo, saj je prvenstvo potekalo na področju Stajerske, Zasavja in Prekmurja, ki ga so novomeški piloti slabše poznavajo, poleg tega pa se jima je na njunem letalu Utva 75 dan pred tekmovalanjem pokvaril za tekmovalno navigacijo zelo pomemben instrument.

PETI MED MESTI

TREBNJE - Na 34. prvenstvu slovenskih mest v strelnjanju z malokalibrsko puško v Postojni je ekipa streške družine Trebnje osvojila 5. mesto. Za Trebnje so nastopili Franc Progar, Jožko Kaferle in Franc Cugelj, ki mu je uspelo uvrstiti se med najboljših 10 tudi med posamezniki.

BOŽIČ SPET HITER

NOVO MESTO - Najboljši slovenski sprinter Novomeščan Tomaž Božič je na letošnjo sezono odlično pripravljen, saj je v petek na mitingu v Ljubljani spet tekel zelo hitro. Tokrat je ob rahli še dovoljeni pomočni vetro (1,8 m/s) pretekel 100 v 10,65 sekunde, 200-metrsko progo pa je zmogel v 21,72 sekunde.

ŠMARJEŠKI TEK

ŠMARJETA - V Šmarjeti nameščajo letos prvič pripraviti veliko prireditve za tekače rekreativne v tekmovalce, imenovane Šmarješki teki, s katerimi bi se sčasoma radi postavili ob bok Radencem. Prvo tekmovaljanje bo v soboto, 17. junija, ob 14. uri. Pravim rekreativcem bo namenjen 10-kilometrski trški tek, cibicanibodo morali preteči 600 m, za mlajše kategorije pa proga dolga 3 kilometre, člani in veterani pa bodo tekli polovično dolžino maratona oziroma malo maraton.

SLOVO OD DRUGE LIGE

NOVO MESTO - Nogometni novomeški Elana so z 0:5 proti Eri iz Šmartega izgubili tudi zadnjo državnoško streljanje in se kot zadnjice uvrščeno moštvo v ligi selijo za stopnico nižje.

GAJ RAZPADA

KOČEVJE - Nogometni Gaja so z medsedbojno tekmo uradno končali letošnjo sezono, v kateri niso dosegli cilja - nastopili v kvalifikacijah. Izpad iz lige je tako močno prizadel klub, ki je v minulih sezoni stal na trhlih nogah, da mu zdaj celo groži razpad. Nihče namreč ne ve, kaj se bo jutri zgodilo s klubom. Kar osem igralcev, ki so bili "legionari", bodo zapustili Kočevje, zigranjem naj bi prenali trije domači igralci, nekateri napovedujejo odhod (kam, se lahko sprašujemo po slabih sezoni). Z igralci sta se poslovila tudi trenerja Prica in Vučko, mnogo prej pa je že storila uprava, ki obstaja samo na papirju. Če bodo želeli igrati v drugi ligo, bodo morali Kočevci: prvič pošteno razmisli, ali so sploh kos tej nalogi, in drugič: klub mora biti standi reorganiziran. V nasprotнем mirno lahko zapisemo: adijo, kočevski nogomet!

M. G.

NOVAK IN TURK SPET PRVAKA

KRŠKO - Na dolenskem prvenstvu dvojic v balinjanju se je v Krškem pomerilo 32 tekmovalcev iz sedmih klubov, v finale med osmimi najboljšimi pa so se uvrstile dvojice klubov iz Krmelja, Cestarja, Dane in Dolenne vasi. V boju za prvo mesto sta Danina tekmovalca lanska pravka Eda Novak in Dare Turk, s 13:4 premagala Cestarjev par Pavleta Klobočarja in Tonija Debevcia. Tretje mesto sta osvojila Tomša in Turenšček iz Dolenne vasi, četrto pa Markovič in Muharemagić iz Krmelja.

ŠE EN NASLOV ZA TOM

MIRNA - Na državnem prvenstvu v badmintonu za igralce do 14. leta se je ob zaključku letošnje sezone še enkrat izkazal Mirčan Uroš Skerbiš, ki je v finalu zlahka premagal do sedaj največjega konkurenta Ljubljjančana Miha Poharja. Njegov uspeh so dopolnil Blaž Strmole, ki je bil tretji, ter Miha Trdina in Žiga Strmole, ki sta se uvrstila med osmeh najboljših. V igri parov sta bila Uroš in Blaž tretja.

TIŠOČ MARK NA LOKI

NOVO MESTO - Na turnirju dvojic v košarki na znamenitem košarkarskem igrišču na Loki ste med 80 košarkarji pokazala največ znanja in imela največ športne sreče. Vlado Gavranovič in Mišel Krajcar, ki sta si z mago prisluzila 1.000 nemških mark, darilo pokrovitelja trgovine Désiree.

Vojna še ni izgubljena

Ceprav so kolesarsko dirko Po Sloveniji že tretje leto zapored pripravili novomeški kolesarji, pa uspeh novomeških kolesarjev doslej še ni bil tak, kot bi si ga pričazdeni prireditelji želeli. Pred dve maletoma je zmagal kolesar ljubljanskoga Roga Boris Premočič, ki pa bo prisla do izraza šele v članski konkurenči, ko bo fanti dozorel in bo igral psihično bolj stabilno.

Tretji član novomeške prve ekipe je bil Borut Miklič, ki pa je začel resnejše trenirati še teden dni pred prvenstvom, prej pa je zaradi zdravstvenih težav moral cel mesec počivati, zato od njega ni nihče prav veliko pričakovalo in je kljub ugodnemu žrebu izpadel že v kvalifikacijah. Prve izkušnje v mladinski konkurenči pa so si v kvalifikacijah pridobili tudi najboljši člani Krkine pionirske vrste.

I. V.

Tretji član novomeške prve ekipe je bil Borut Miklič, ki pa je začel resnejše trenirati še teden dni pred prvenstvom, prej pa je zaradi zdravstvenih težav moral cel mesec počivati, zato od njega ni nihče prav veliko pričakovalo in je kljub ugodnemu žrebu izpadel že v kvalifikacijah. Prve izkušnje v mladinski konkurenči pa so si v kvalifikacijah pridobili tudi najboljši člani Krkine pionirske vrste.

V taboru novomeške Krke je drugač. Kolesarjev, ki lahko zmagajo na dirki, kakršna je Po Sloveniji, imajo kar nekaj. Poleg Gorazda Štanglia, ki pa je letos izkazal s tretjim mestom v končnem vrstnem redu na dirki za svetovni pokal kategorije super I. Po Normandiji, so sposobni zmagati vsaj še Bogdan Ravbar, Srečko Glibar in Sandi Papež. Ker tudi v tretjem poskusu Novomeščani zmage na dirki Po Sloveniji niso dočakali je v klubu pošteno zaropatalo. Iščemo predvsem krive za neuspeh. Ven-

Dunaju sta uspešno nastopila tudi Brežičana Jure Rovan, ki je bil s 5:10 cm sedmi v skoku ob palici, in Branko Grubič, ki je bil deveti v metu kladiva.

DERGANC V PORDENONU

NOVO MESTO - Najboljši mladi kolesar novomeške Krke Martin Derganc je v nedeljo zmagal na 130 km dolgi dirki za veliko nagrado Rosetta v Pordenonu, na kateri je nastopilo 100 mladih kolesarjev iz Italije in Slovenije. Martin je skupaj z Ljubljancem Leonom Bergantom pobegnil na zadnjem gorskem cilju, do konca dirke sta si pridobili 2 minuti prednosti, v ciljnem sprintu pa je bil Novomeščan hitrejši.

DOLENJSKI REKORD - NOVO MESTO - Mlada novomeška tekačica čez ovire Katka Jankovič je nastopila v reprezentanci Slovenije na olimpijskem mitingu na Dunaju in v izredno močni konkurenči osvojila 5. mesto, že v petek pa je v Ljubljani z izidom 14,62 sekunde popravila dolenski rekord v tej disciplini. Na

krogu spet priboril drugo mesto, a je bil na koncu Lekše le hitrejši in se je zmagovalcem Lisom uvrstil v finale.

Finalni Babičevega memoriale je bil v vrhuncu sobotnega večera. Tako izenačene dirke gledali v Krškem je zelo dolgo niso videli, na koncu pa je bil najsrcejnejši Madžar Tihanyi Lekše, ki je tudi drugič premagal zmagovalca zlatega znaka Krškega Staglišča. Lekše je bil tudi tokrat drugi, Lis pa je bil tudi prvi.

Slavnostno razglasitev in podprtje lovovjevih vencev najboljšim je popestril čudovit ognjemet kranjskih pirotehnikov.

Naslednji velika prireditve na

krškem štadionu bo 2. julija dirka za svetovno prvenstvo skupine B, ki pa bo popoldne, saj Krčani svoje steze pričakata.

L. V. FIM še nimajo registrirane za nočne dirke.

SMUČARSKI AS V BTC - Smučanje je tudi na Dolenskem izjemno priljubljeno, zato ni čudno, če je prvega moža slovenske smučarje Jureja Tomaža Čižmanja v novomeškem BTC-ju prizakal množica otrok (na sliki), novomeški rolevizorji pa posnela pogovor z njim, v imenu občanov pa ga je pozdravil

novomeški župan.

Avto - prekletstvo stoletja

Slovensko glavno mesto je dan Zemlje počastilo z otvoritvijo avtomobilskega salona in globokim priklonom največjemu onesnaževalcu sveta. Z njim se je v ciničnem sozvočju ujel tudi največji slovenski dnevnik. O težavah, ki tarejo Zemljo, je takrat v zajetni sobotni izdaji spregovoril en sam kratek preveden članek, našlo pa se je dovolj prostora za osem strani slavospevov osebnemu avtu.

Slovensko okoljsko osveščenost hromi odnos do sveta, ki ga je Edvard Kocbek v drugačnem družbenem kontekstu že pred štiridesetimi leti jasnovidno ozigosal z imenom pverzno svobodoumje. Na spoštljivo, torej prizanesljivo ravnanje z naravo vlada očitno gleda kot na pomilovanje vreden okoljski sentimentalizem. Razkazuje pa moški princip, surovo moč, ki jo strahovno preizkuša tam, kjer čuti, da ni obramebe: v naravi in nad šibkimi ter revnimi.

V taki moralni drži ni težko odlikovati direktorja tovarne avtomobilov, ki prebivalce mesta, v katerega se zažira, zastruplja s škodljivimi hlapi. Krizice na tuje pris, čez žrtve takega ravnanja pa križ. Recimo temu salonska brezobzirnost.

Od mgle splošnega družbenega interesa še vedno omamljeni državni zbor podpira orjaški onesnaževalski projekt avtocest in ga samo preimenuje v nacionalni interes.

Nerazumljivo surovost do okolja dovoljujemo Sloveni tudi tam, kjer smo sicer tradicionalno občutljivi: v gorah. V drugih evropskih deželah zapirajo preveč obljedene alpske pešpoti, naši razvojniki pa bodo do 2070 m visoko ležeče koče pod Mangartom asfaltirali cesto. Osemdesetisočglava asfaltirala cesto. Osemdesetisočglava množica slovenskih planincev molči. Brezobzirna omejenost zmaguje.

Osebni avto postaja vedno bolj igrača in zunanje znamenje ugleda, potuha človekov lenobi ter priložnost za nediscipliniran obnašanje, vedno manj pa koristen predmet. Postaja to, za kar ga je že pred desetletji označil Winston Churchill - prekletstvo stoletja. Časopisi, revije, televizija in občestni oglaševalci se mu pridno udajajo in se od tega redijo. Od sebe ne dajo tako rekoč nič, kar bi ljudi vsaj malo spodbujalo za to, da bi avto uporabljali res samo takrat, ko je nujno.

Promet je treba krotiti. Kdor ga poskuša samo dresirati, kmalu spozna, da bič nima v roki on. Tako so delali v Ameriki in zahodni Evropi, zdaj pa plešejo peklenski prometni ples z vsemi njegovimi razdiralnimi socialnimi posledicami. Svoboda mobilnosti, geslo, s katerim avtomobilska industrija pridobiva ljudi, v majhnih državah, kot je naša, zbledi v slab argument za graditev avtocest, če se pol države svobodno odloči, da bo šlo v petek popoldne z avtom na more. Na širokih avtocestah zahodne Evrope so največji prometni zastoji, kajti na izhodi z njih se zgoba o mobilnosti spremeni v svoje nasprotje.

Svoboda izbere kdaj, kam in koliko potovati se je z množično uporabo osebnega avtomobila izprevrgla v dovoljenje za vsespološen cestni nered. Nobenih voznih redov, zato pa večurni zastoji tik pred ciljem potovanj.

Pohlevni služe dveh industrij

Čeprav imamo pred očmi planetarno zmoto z vsemi bolečimi posledicami, se hočemo svojo lekcijo naučiti tako, da bomo napako ponovili. V slepem posnemanju zahodnega kapitalizma smo prišli tako daleč, da ga še lomiti ne znamo izvirno.

V predmete zagledanega povprečnega Zemljana s spretnimi prijemi ožemata dve največji industriji na svetu. Prva vsako leto pošle na ceste 50 milijonov novih osebnih avtomobilov, druga pa jih napaja z gorivi in ozračje pomaga spremenjati v planetarno smetišče ogljikovega dvokisa. Cinizem in brezobzirno dobičkarstvo žehtita iz reklam, ki jih vedno snemajo v prvinski naravi, kamor potrošnški uničevalskost še ni stopolila: avto leta vam ponujajo iz tanzanijske savane, iz amazonskega pragozda ali afriške puščave. S televizijskih zaslonov se nam v groteskni franglokotajščini najuspešnejši lanski evropski proizvajalec avtomobilov spakuje, da bomo brez clia predmet posmeha na biciklu. Celo Rifle nas pridobiva tako, da se z nivo vozi po njivi.

Trojanski konj

V dolenskih prizadevanjih za avtocesto, tega trojanskega konja, jo za zdaj že dobro odnašamo. "Stroka" se je namreč odločila, da bo dala prednost uničevanju krajine, zraka, vode in prsti v drugih delih Slovenije. Vendar bi znalo preprosto gledanje na svet, ki ga v javnih nastopih kažeta dolenska oblast in dolenski gospodarstveniki, to zlo nekoč priklicati tudi nad nas. Slabo se nam piše, če bomo dali prometu možnost, da bo preko Dolenske spet zdrvel proti jugu in bližnjemu vzhodu in če bomo tej Evropi, ki z odnosom do vojne v Bosni razgalja svojo popolno brezbrižnost za človeško gorje, stregli pri njenih profitariskih potek na še neosvojena tržišča. Že v zadnjih letih prejšnje Jugoslavije je bilo v gozdove na Gorjancih slišati rjovenje prometa, ki se je mimo Bele Cerkve valil proti jugu. Lahko si samo predstavljamo kakšno, živilitev bi vnesla v to deželo še enkrat ali dvakrat širša cesta s štirikrat ali petkrat gostejšim prometom! Kaj z njo prihaja nad prebivalce krajev v bližini breganskega

mejnega prehoda, pa bolje, da si ne predstavljamo. Zato se Dolenjci nikar ne navdušujmo za novo avtocesto. Naj gre ta grenka kupa mimo nas. Zahtevajmo, naj se tranzitni promet, s katerim si ponizno kupujemo odpustke pri Evropski zvezni, tako kot v zahodni Evropi preseli na železnicu. Naj se dolenski župani raje združijo v zahtevi, da njihove regije avtocesta ne sme presekati. Ne postanimo cestinarji, ki so že v Svetem pismu veljali za kupljive prijatelje. Zahtevajmo, naj država temeljito popravi in v klancih razširi sedanjeno cesto, v svoje kraje pa ne vabimo prometnih veletokov.

Snovalci le-teh skupaj z brigadirske zagnanimi novinarij povprečnemu Slovencu vtepajo v glavo, da je imeti avtocesto stvar mednarodnega ugleda in razvitiosti. Da bi učinkovali, včasih celo malece postrajo s podalpsko kmečko idilo in zaplanjanostjo, ki naj bi na kolena spravila še zadnje omahljivce. Pridružujejo se jim tisti dolenski gospodarstveniki, ki modrujejo, da je za razvoj Dolenske avtocesta nujna. Zadnje čase tudi letališče. Za razvoj morada, ne pa za napredok. Nikomur pa ni mar za vsestransko preizkušené prednosti železnic, ki rešujejo zahodnoevropske cestne zagate. Kogar zanimajo konkretni primeri, naj se pouči ob švicarskem. A ob takih zgledih si slovenski menedžerji in politiki, ki jih na poti od kakovosti k odličnosti še najbolj prevzema odličnost službenih avtomobilov, pred oči priročno spustijo zaveso in izrazijo potrebo po široki in gladki cesti. Da bodo posli bolje tekli. V zahodno Evropo živo gledajo, če je tam kaj takega, kar streže njihovim razvadam.

Kako pa je tam, kjer cestno moro že poznajo? Oblast nekega francoskega mesta si je z enako besedno telovadbo, kot jo prakticirajo slovenski graditelji avtocest in njihovi somišljeniki, močno prizadevala, da bi jih avtocesta ne obšla. Mesto je cestni blagoslov končno dobilo. V kratkem času je postal turistično popolnoma nezanimivo, trgovina je opesala in tudi podjetništvo se ni razbohotilo. Živiljenje se mu je začelo ogibati.

Za manj prometa v mestih

Odličnost, ki je danes tako, kot je bila pred leti kakovost, modna tema vsakršnih seminarjev in simpozijev, naj se raje pokaže v zmanjšanem fizičnem prometu in povečanem prometu z idejami. Razvoj računalniške tehnologije nam omogoča dostop na informacijske cestne, če se ne na avtocesto. Prevoz blaga in potnikov je smotorno preusmeriti na železnice in v javni cestni potniški prevoz. Te načrte zahodna Evropa že uresničuje, mi pa si z gradnjo avtocest pridelujemo deset- ali večleten zaostanek.

Sestiv v avto za vožnjo po mestu bo kmalu znamenje nevzgojenosti, tako kot bi bilo prizgati cigaretu v gledališki dvorani. Vprašanje ugleda bo, ali bomo prihajali na delo s kolesom, peš, z javnim prevozom ali tako, kot je navada danes, z osebnim avtom. Si bomo tudi tu dali posoliti pamet od Nemcov, Švicarjev in Anglezov?

Na srečo nobenega okoljskega problema ne moremo tako naenkrat spreobrniti na bolje kot ravno največjega. Promet namreč ni naravna nesreča. Povzročamo ga sami. Ker je večina voženj dolgih le nekaj kilometrov in povsem obvladljivih s kolesom, peš ali javnim potniškim prevozom, bi lahko tudi Novomeščani na mah opustošili ulice svojega mesta. Potem bi, tako kot nekoč, še vohali naravne vonje namesto parfuma izpušnih cevi. To je najmanj, kar bi lahko storili iz gneva nad tem, da se nam je v mestu razšopirila tovarna, ki je, kljub temu da daje ljudem kruh, s proizvodnjo, končnim izdelkom in njegovo posledico - prometom naravnana zoper naravo in zdravo živiljenje. Če se odločimo za manj pogosto rabe osebnega avtomobila, za kolo, pešačenje in javni prevoz, lahko brez pomoci politike odločilno prispevamo k boljšim živiljenjskim razmeram v tem mestu. To pa je tako prijetna misel, da bi jo kazalo čim prej udejaniti.

JANEZ PENCA

V Dolenjem Maherovcu lahko poleg zelo lepo urejenih stanovanjskih hiš in vikendov vidite tudi ostanek preteklosti: s slamo krito leseno hišico.

FOTO: T. GAZVODA

Vsi z vasjo in za vas

Med regionalno cesto Novo mesto - Šentjernej in magistralno cesto Novo mesto - Drnovo leži lično urejena, sicer tipična obcestna in strnjena nižinska vas Dolenji Maherovec, ki so ji prebivalci z ureditvijo, poleg naravnih danosti, dali poseben pečat. Ni čudno torej, da je Turistično društvo Šentjernej tej vasi podelilo priznanje najlepše urejene vasi v občini.

Dolenji Maherovec leži na nadmorski višini 176 metrov, obdaja ga ozek pas gozda Sedilja, njivski svet Ščita in Robidnice, pod katerim teče potok Črnivec, pa travnički Ločki in Vrtovi, pod njimi pa večji Maherovski potok. Dolenji Maherovec je bil nekoč naselje delavcev in hlapcev, saj so bile bližnje Čadraže posestniška vas. O tem govorita tudi imeni obelj naselij. V starih zapisih se leta 1392 navaja ime Machorobic in leta 1423 Macharowetz. Morda tiči v tem poimenovanju pojmom marca - sveta za skupno bivanje in izkorisčanje, torej nasprotje imenu sosednjih Čadraž, ki ga jezikoslovci razlagajo kot zemljo, pridržano deželnemu gospodu. Če je bil nekoč Dolenji Maherovec predvsem tranzitna vas, pa je v zadnjih letih doživel velik razvet.

Vas je štela največ prebivalcev leta 1931, ko je tu živilo preko 200 ljudi, globoke rane pa je pustila tudi 2. svetovna vojna, ko je bilo pobitih več moških, po vojni pa je nekaj prebivalcev odšlo za kruhom v tujino. Tudi mladih pred desetletjem ali dvema ni bilo veliko, danes pa med okoli 130 prebivalci več kot 30 otrok še obiskuje šolo. Sedaj se ljudje ne odseljujejo več, pač pa, seveda v okviru, ki jih določajo dovoljenja, gradijo celo nove hiše.

Maherovec dejansko postaja delavska vas, saj so samo še trije čisti kmetje, prej pa se je skoraj vsaka hiša prezivilala s kmetijo. Danes ljudem zemlja pomeni le dopolnilno dejavnost. Vas bogatijo še gostilna, vrtnarija, frizerski salon, mesarna, še vedno pa sta tu tudi lončar in kovač. Poseben pečat daje skupaj z Gornjim Maherovcem in Gradiščem še gasilsko društvo, saj je gasilstvo v teh krajih med starejšimi v občini.

Ob 70-letnici gasilstva v so v Dolenjem Maherovcu pred 11. leti postavili nov gasilski dom, lani pa so ga okrasili še s skoraj meter visokim kipcem sv. Florijana. V gasilsko društvo je včlanjena skoraj vsaka družina, po številu pokalov pa sodi prav njihovo društvo med najuspešnejše v Sloveniji. Sedaj njihov gasilski dom ni namenjen le tej dejavnosti, pač pa se lahko spremeni tudi na primer v kulturni dom, kjer potekajo različne proslave, sestanki, volitve ali veselice. Letos so pred gasilski dom položili asfalt ter ga okrasili s cvetjem.

Podobo, kot jo ima Dolenji Maherovec

Prostor pred gasilskim domom ni namenjen le različnim vaškim aktivnostim, ampak tam svoj prostor za igro najdejo tudi otroci.

danes, je ta vas dobita pred približno petimi leti, ko so gradili most v Dobravi, dobili širšo asfaltirano cesto, takrat so si vaščani izborili še pločnike in javno razsvetljavo. K lepši podobi kraja prispeva še vsak domaćin sam: vedno večji poudarek dajejo urejenim vrtovom. Tudi domačije, katerih lastniki so pomrli, dediči pa ne živijo v vasi, so le ti spremenili v vikende in tako naselje še polepšali.

Vinska cesta, ki bo potekala tudi v Šentjernejski občini, pa lahko privabi turiste tudi v to vas. Tako lahko v bližnjem mahorščem in čadraškem gozdu ljubitelji narave nabirajo gozdne sadeže, gozd so hoteli v 60-ih letih celo posekati, pa so domaćini posek preprečili. Sicer pa so v mahorščem gozdu odkrili 3 ilirske gomile in nezan "britof" v okopih. Da ima del nizine bogato zgodovino, ki pa ni docela razjasnjena, priča tudi že podrla gradič na Golem, ki je stal na levem strani ob cesti, kmalu od mahorščkega gozda proti Gornji Gomili. Imel je tudi hišno kapelico. "Ob mojem prihodu v župnijo že ni bilo več kamna na kamnu. Travnik je sedaj ondi pa nekaj sadnih dreves," je zapisal župnik in duhovni svetnik Anton Lesjak leta 1927.

Občutek nedotaknjene narave daje tudi ribnik pri Slavku Košaku, ki je eden izmed pobudnikov urejanja vasi. V ribniku je mogoče ribarjenje, ogledate pa si lahko tudi urejeno kmetijo na 12 hektarjih obdelovalne zemlje. "Sem Dolenjec z napako," pravi Slavko, sam namreč nima vinograda. Ker je bil tudi njegov oče ribič in mlinar, pa se je „a ribištvo, ki mu pomeni predvsem razvedrilo, odločil tudi sam. Svojo kmetijo dopoljuje še z mesnicami: v hlevu ima namreč okoli 50 glav živine, konec tedna pa odpre mesnicu. Sicer že sam pogled na njegovo dvorišče ponuja vrsto zanimivosti: miza iz mlinskega kamna, v pripravi je vodomet z bazenom, v katerem bodo tudi ribe, in drugo, Slavko pa želi postaviti tudi star vodnjak v obliki tehtnice. Teh je bilo v preteklosti v vasi več, ki jih je uporabljalo po nekaj gospodinjstvih skupaj za pitje in za živino. Na križišču pa načrtujejo postaviti kozolec s smerokazom, ki bo obiskovalca takoj seznanil s ponudbo vasi. Vas je prav gotovo zanimiva in vredna ogleda ter lep dokaz, kaj je mogoče postoriti, če je tu složnost in zagnost vaščanov."

TANJA GAZVODA

FOTO: T. GAZVODA

Slavko Košak

Živeti za nekoga in za nekaj

Vsi smo različni - vsi smo enakopravni in moramo se naučiti živeti skupaj. To je bila tema 8-mesečnih kreativnih delavnic z naslovom Korak za korakom do okrevanja, ki so se v mednarodnem letu strpnosti prejšnji teden zaključile v Novem mestu, njihova glavna koordinatorka pa je bila Branka Bukovec.

- 24. in 25. maja je bil v Novem mestu zaključek kreativnih delavnic, ki so tu potekale od lanskega oktobra. Je bila pri nas že kakšna podobna akcija ali je to prvič?

"Prve aktivnosti so se začele pred tremi leti s prihodom beguncov v Novo mesto in sicer z organiziranjem samostojne osnovne šole za begunske otroke v zbirnem centru v Šmihelskem dijaškem domu (najprej 140 učencev), na kateri so v glavnem poučevali učitelji iz Bosne. Tu sem tudi spoznala težave teh otrok, kaj potrebujejo, tako da organizirajo psiholoških delavnic ni prva dejavnost pomoči. Od začetka smo pripravljali razna predavanja psihosocialne pomoči za učence, starše in učitelje, kajti osnovni problem ne samo begunstva je ta, da se ljudje počutijo koristne in potrebne šele takrat, ko dobijo konkretno delo. Moj izviv je bila torej osnovna šola potem smo organizirali še vrtec za predšolske otroke, za mladostnike pa smo poskrbeli tako, da smo jih čim več vključili v srednje šole kot hospitant, 15 pa v izobraževanje ob delu na Srednjem zdravstveni in tehniški šoli. Mislim, da je najpomembnejše, kako se dela z mladostniki, kajti so najbolj občutljiva generacija in ne vidijo nobene prave perspektive. Zato mislim, da smo lahko v naši občini zadovoljni, da smo zanje poskrbeli na takšen način in jim ponudili največjo življensko investicijo - solanje."

- Kako ste sploh izvedeli za program kreativnih delavnic dr. Barath?

"Z njim sta nas seznanila Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše iz Ljubljane (vodja dr. Anica Kos-Mikuž) in Center za psiho-socialno pomoč beguncem, ki sta nam prvi dve leti tudi sicer pomagala z raznimi strokovnimi nasveti. Program dr. Baratha je bil sprejet že v okviru Unicefa in ga na Hrvatskem že tri leta uspešno izvajajo. V Novem mestu smo imeli prejšnje leto pet podobnih srečanj. Za zadnji projekt pa smo se odločili septembra lani, in čeprav smo ga najprej nameravali organizirati le za begunce, smo zaradi splošnega stanja v družbi, ko je le-ta bolj

enostransko in pogosto napačno informirana o begunstvu, in zaradi nastrpnosti na vsakem koraku sklenili, da možnost vključevanja na kreativnih delavnicah ponudimo tudi našim ljudem, predvsem mladini. Prepričana sem, da so na ta način naši prostovoljci spoznali del resnice iz življenga beguncev in da jih ne smemo jemati le kot breme državi."

- Lahko na kratko predstavite program delavnic, za katerega je dr. Barath rekel, da ni klinični, ampak gre za kreativno terapijo?

"Program je vseboval 12 korakov - 12 tem, ki smo jih predstavili na zaključni predstavitvi, ki so jo podprtli Slovenski odbor za Unicef, Urad za priseljevanje in begunce, tudi donatorji preko Kartuzije Pleterje, RIC Novo mesto, Območna organizacija RK Novo mesto, tovarni Labod in Krka. Teme so bile najprej enostavne, iz vsakdanjega življenja (moč, smisel, zaupanje), potem so prisle na vrsto težje, povezane z individualnim ali družbenim življenjem (strah, nedolžnost, žalost, življenje, smrt), zaključne teme pa so imele konstruktivno vsebinsko in so bile obrnjene k prihodnosti, rasti kulture in prijateljstva. Vsaka skupina je na eno od teh tem delala približno 10 ur v 4 delavnicah - literarni, glasbeni, likovni in psihološki - in tu je prišlo do pravih intimnosti, kajti treba se je bilo popolnoma odpreti. Moralna dolžnost vsakega je, da te sprejme takšaga, kot si, in mislim, da je to uspelo vsem. Eno izmed mojih bežnih opazanj pa je tudi to, da smo Slovenci že po naravi veliko bolj zaprti vase, da vse tiščimo v sebi in si tudi zato ustvarjam nove probleme."

- Kako ste organizirali kreativne delavnice in kje so potekale?

"Mislim, da je bila organizacija uspešna, kajti delali smo v majhnih skupinah, od 10-15 ljudi. 120 udeležencev smo razdelili na dve skupini: v eni so bili učenci in učitelji begunskeh šol in naši strokovni delavci, drugi pa polovica begunske in polovica naše mladine. Delavnice niso potekale le v zbirnem begun-

skem centru, ampak tudi v naravi, npr. na Bazi 20. Pri temi Pogled v sebe in ljubezen in prijateljstvo smo izbrali Pleterje, kajti tudi patri, predvsem pa prior Hollenstein, so veliko pomogli k uspešnosti izvajanja programa. Ni tudi slučaj, da smo 6 delavnic imeli v Varstveno - delovnem centru in se veliko družili z njihovimi varovanci, ki so tudi drugačni. Skratka, postali smo prava velika družina vzajemne pomoči, ki se je ne da več ločiti."

- Psiholoških delavnic v Novem mestu se je udeležilo 120 članov, predvsem otroci in mladina iz BiH in Novega mesta. Kaj se jim zdi tisto najpomembnejše, kar so jim ta srečanja dala?

"Prav gotovo je šlo za obojestransko davanje in jemanje. Na psihološkem področju je vrednost programa tem, da pomaga udeležencem k prepoznavanju in odkrivanju lastnih emocionalnih težav, k vzpostavljanju občutka varnosti in vzajemne pomoči do drugih, k povečanju razumevanja drugih in samokontrole nad strahom in občutkom krivice, k zmanjšanju tesnobe, na terapevtskem področju k pridobivanju pozitivne samopodobe in, nenačadne napredki v odkrivanju in razvijanju sposobnosti kreativnega izražanja."

- Za uspešen potek kreativnih delavnic in z njimi povezanih prireditve ste skrbeli vi, študent Sašo Dukić in Barbara Ozimek z Rdečega križa Slovenije, vsi kot prostovoljci. Kaj je delo prostovoljcev in kje lahko vsi zainteresirani dobijo o tem potrebne informacije?

"Mi trije smo bili organizatorji in udeleženci delavnic, seveda prostovoljno. Čutimo, da smo tem ljudem potrebeni in njihovo zadovoljstvo je za nas največje plačilo. Osnovni motiv pa je pomagati drugemu in tem programu smo delali za druge in drugimi skupaj. Prostora za takšno delo pa je pri nas dovolj in pomoč beguncem ni edina možnost. Tu so še osamljeni, ostareli, bolni, invalidi, Romi in možna je vključitev preko Rdečega križa, Centra za socialno delo, Karitas... V Sloveniji obstaja tradicija prostovoljnega dela, toda dokler to ne bo postal vrednota, bo teh ljudi čedalje manj. Mislim pa, da je čut za pomoč v vseh ljudeh, samo potrebno ga je vzpodbiti, da se ponovne odpri."

- Leto 1995 je mednarodno leto strpnosti in pričlosti, da dokažemo svojo odprtost in tolerantnost, ni malo. Kako vi gledate na problem (če to sploh je) beguncev in Romov

FOTO: L. MURN

Branka Bukovec

je živijo na moj in tvor račun in niso pravilno informirani, kakšna je obveznost države Slovenije do njih. Vedeti moramo, da ima begunec samo to, da lahko živi v tej državi, ker je svojo domovino izgubil, zagotovljene prihodnosti pa nima."

- Kdo bi moral največ storiti, da bi v naši družbi postale vrednote strpnost, enakopravnost, dostopanstvo, demokracija...?

"Prav gotovo v prvi vrsti starši, ki lahko z vzgojo naredijo veliko pozitivnega ali pa negativnega. Potem je tu šola in nasprost celotna družba. Pri oblikovanju javnega mnenja pa igrajo pomembno vlogo tudi mediji, ki bi moralji bolj izpostavljati pozitivne stvari. Mislim, da je sedanja mladina kar tolerantna, sicer pa bomo odprtost naših otrok lahko spoznali septembra, ko bodo osnovnošolski begunci integrirani v slovenske osnovne šole. Poskrbeli smo, da je novomeška javnost imela priložnost spoznati begunce, ne samo preko delavnic, ampak vsak mesec tudi preko novomeške televizije, kjer pripravljamo izobraževalno - kulturno - razvedrino oddajo Lastovke, v kateri prikazujemo vse drugačne skupine, ki so letos v ospredju: begunce, Rome, invalide... Potrebno je le drugačno gledanje nanje. Naj za zaključno razmišljanje o družnosti povem dva najpogostejsa odgovora v anketi med begunskimi otroci: najteže je, da se slovenski otroci iz njih norčejo, najlepše pa, da imajo prijatelja Slovenca."

LIDJA MURN

SLOVENSKI NARODNI ZNAČAJ

Pikolovci samouničevalskih navad

Poti k odličnosti slovenskega gospodarstva, to je bil ambiciozni naslov nedavnega 7. seminarja Društva ekonomistov Dolenjske in Bele krajine na Otočcu. Prof. dr. Vid Pečjak je prispeval predavanje o tem, kako slovenski narodni značaj vpliva na odličnost; objavljam ga v skrajšanem povzetku.

Znani so stereotipi o domišljavih in arogantnih Nemcih, zaljubljenih in božljivih Italijanh, agresivnih Srbin, skupih Škotih ali Gorenjcih, neumnih in zaostalih Muslimanih itd. Širijo se od osebe do osebe in ljudje zanje ne potrebujejo empiričnih dokazil. Glavna razlika med narodnimi značaji in stereotipje v stopnji pospolište osebnih lastnosti. Vprašanje je, koliko ustrezajo resnici.

Poleg stereotipov poznamo še avtostereotipe, to so mnenja in stališča neke narodne skupine o sebi. Avtostereotip Slovencev je hlapčevstvo. Na njegov nastanek je precej vplival pisatelj Ivan Cankar, vendar ga novejše raziskave ne potrjujejo.

O slovenskem narodnem značaju smo v zadnjem desetletju dobili več študij in knjig: Trstenjakovo knjigo Misli o slovenskem človeku, Musekov Psihološki portret Slovencev in poglavje v Pečjakovi knjigi Politična psihologija. Večino podatkov o Slovencih smo dobili iz mednarodnih študij, v katerih se primerjajo rezultati osebnostnih testov različnih narodov. Ti se nanašajo na tri osebno-dimenzije: emocionalno stabilnost ali nevrotičizem, introvertnost - ekstravertnost in psihoticizem.

Na levtici emocionalne, to je čustvene stabilnosti, se rezultati Slovencev ne razlikujejo od rezultatov drugih narodov, kar pomeni, da nismo nevrotičen narod. Pomembne razlike pa so se dokazale na levtici introvertnosti - ekstravertnosti. Slovenci smo bolj kot drugi narodi introvertni, to je usmerjeni navznoter. Za tak značaj je značilno še izogibanje socialnem stikom, neizraznost, visoka stopnja samokontrole, občutljivost za zunanje dražljaje, samokritika in ukvarjanje z lastnim notranjim svetom.

Precej visoke rezultate smo Slovenci v teh raziskavah dosegli tudi na levtici psihoticizma, ki pomeni nagnjenost k agresivnosti, pustolovčinam, bizarnemu vedenju, riziku, potovanjem, pa tudi prepričljivosti in pomakljivi čustveni odzivnosti. Te ugotovitve se razlikujejo od stereotipa Slovencev, ki pravi, da smo opreznii, bojavljivi in miroljubni.

Ko dr. Anton Trstenjak komentira slovensko prepričljivost, pravi: "Slovenci smo sprit narod. Po letu 1870 je iz Avstrije pljusknila k nam struja, ki se je imenovala ločitev duhov. Pripomogla je k temu, da sta pri nas sprava in sloga že več kot sto let na slabem glasu. Sloga in sprava pomenita za Slovence neznačajen kompromis z lastnimi načeli, spravljivost pa velja za neznačajnost."

Bomo videli.

Slovenci imamo v svojem narodnem značaju nekaj tega, čemur pravimo protestantska etika, ki priznava delu eno poglavitev v genih, torej niso dedni. Drugače rečeno: ne obstajajo nobeni nemški, angleški, sibenski, slovenski in tudi ne socialistični geni. Zato se vedenje pripadnikov nekega naroda lahko spremeni, če se spreminjajo okoliščine, vendar pa poteka spreminjač počasi. Morda bodo postali Slovenci v prihodnosti bolj ekstravertni, čeprav ni intravertnost nobena značajka ali kakršnakoli druga pomanjkljivost.

Danes vsi ugotavljamo, da socialistični družbeni red ni bil najbolj primeren za ekonomske napredki. Toda Slovenija je imela za začetka sedemdesetih let kljub družbenemu sistemu, ki ni bil naklonjen ekonomiji, sorazmerno velik dohodek, primerljiv z italijanskim in avstrijskim. V tistih letih so nekateri tuji časopisi pisali, da je Slovenija edina dežela, kjer je komunizem uspel.

Kako je kaj takega mogoče? To je bilo mogoče predvsem zaradi narodnega značaja Slovencev, še posebej pa njegovih značilnosti, kot so discipliniranost, natančnost, delavnost, skopost, individualizem in še marsikaj drugega. In če smo toliko dosegli v prejšnjem družbenem sistemu, koliko bomo šele sedaj, ko naj bi nam vladal liberalizem in ko imamo veliko večje možnosti, da se izrazimo in izkoristimo svoje odlike?

Priredil: MARJAN LEGAN

Žehtanje takoj po porodu

Gotovo ga ni v metliški občini, ki ne bi poznal babice in patronažne sestre Emilije Jurejevič ali, kakor ji mnogi pravijo na kratko, gospe Emice. Njena je babiška skrb za vse dojenčke v občini v občutljivih dneh po rojstvu, loti pa se še vseh ostalih del v zdravstvenem domu ali na terenu.

V metliški občini je lani natalita zelo padla, medtem ko se letos zopet povečuje, čeprav je v januarju privekal na svet le en Metličan, kar se Jurejevičevi v šestintridesetih letih in pol, kar je babica, še ni zgodilo. Večno zaslug za večje število rojstev imajo Romi, tako da je babica Emica pogost gost v romskih naseljih. Mnogokrat pa jih obišče, četudi ni novorojenčkov, zgolj zato, da jim svetuje. Ali, kakor pravijo zlasti Romke, da se z njo pogovori, se jih potožijo ali pohvalijo, kajti svoji gospi Emili je neizmerno zaupajo. Tokrat sem se z njo namenila v romsko naselje pri Rosalnicah, ki ga domačini poznačajo kot Boroho. Je še edino od štirih romskih naselij v občini, ki nimata vode ne elektrike, da o kanalizaciji niti ne govorimo.

Jurejevičeva je pogost v Borohi, saj je v osmih družinah, ki štejejo več kot petdeset članov, veliko mladih žensk, zato je tudi rojstev veliko. Po njenem mnenju jih bo tudi še v prihodnjem, kajti zaščiteni ni nobena. "Če jim omenim kontracepcijo, so užaljene. Le enkrat se je zgodilo, da je ena po zdravstvenem posvetovanju naredila splav, pa je bila potem huda ura, zato se takšnih nasvetov raje vzdrži. Romi jemljejo komaj spozetega otroka kot odraslega človeka. A zaščito kdaj pa kdaj kljub temu omenim, saj imajo Romke danes v povprečju po pet ali šest otrok. Spoznam, da bi se ženske še dalo prepričati, le moški so v glavnem proti, čeprav zadnje čase tudi mladi moški spremnijo tradično mišljene," pravi iz svojih dolgoletnih izkušenj Jurejevičeva.

Tokrat se je babica namenila k Diani Udonovič, ki je rodila že tretjič, a sta ji prva dva otroka umrli, stara en, in šest mesecev. Njen obisk pri mladih romskih mamicah je

Babica Emilia Jurejevič na obisku pri Diani Udonovič in njenem novorojenemu.

običajno tudi vzgojen, saj jim mora svetovati marsikaj, kar je ostale mamice samo po sebi umevno. Tako tudi Diana opozori, da mora otroka redno nositi na zdravstvene pregledne, da ne bo kaj narobe. Vpraša jo, kakšen je bil porod, če ima dovolj plenič in hrane, ter jo hkrati pogleda nekoliko izpod čela, ko ji Diana pove, da je že naslednji dan po porodu zapustila porodnišnico, čeprav bi imela v njej večje ugodje kot doma. Ali jo je pregnala bojazen, da bo moralna draga plačati bivanje v novomeški porodnišnici, Diana ni povedala, le skomignila je z rameni. Udonovičeva je namreč prišla v Boroho iz Hrvaške, in ker nima slovenskega državljanstva, ji ne pritičejo

ugodnosti, ki jih imajo porodnice, pa naj gre za porodniški dopust ali paket za dojenčka. Tudi sicer nima nikakršnega dohodka, a kot pravi, ne prosjači. Pomagajo ji starši in sosedji in naselja. Jurejevičeva pohvali dobro sodelovanje patrona z socialno službo, Rdečim križem in Karitasom in mnogokrat tudi sama kaj prinesi Romom, čeprav so potem užaljeni, če enim da, drugim ne. A za vse hrkati ni nikoli dovolj pomoči.

Sonja Hudorovac, stara mama dojenčka, ki mu šest dni po rojstvu še niso dali imena, na stežaj odpre vrata skromne barake, v kateri biva Diana, četudi zunaj ni ravno najbolj toplo. A se le nasmehne: "Naši otroci se morajo že od mladih nog navajati na trdo življenje." A ne le otroci, tudi njihovim mladim mamicam ne priznana. Diana je, ko je prišla iz porodnišnice, takoj sama prala plenice. Na roke, seveda, in v vodi, ki so jo pripeljali v kantah s pokopalnišča pri Treh farah. Sonja, ki ima v skrbno pospravljeni kuhihini pri lijaku tudi vodovodno pipi, iz katere pa še ni pritekla niti kaplja, pravi, da se jim bo zdelo, da se je zgodil čudež, ko bo naselje končno le dobilo vodo. "Jaz bom imela najprej pralni stroj, saj moramo biti čisti, četudi smo Romi. Moj sin načrtuje, da bo uredil kopalnico. Upam le, da se bo to kmalu zgodilo," pravi Sonja ter zatrdi, da so pripravljeni sami kopati jarke za cevi. Gospa Emica, ki obisk pri novorojenku izkoristi tudi, da

NAGRADI V VOLČJE IN KRŠKO

Zreb je izmed reševalcev 21. nagradne križanke izbral Albino Trmin iz Volčjega pri Sromljah in Jožico Janc iz Krškega. Trminovi je pripadla denarna nagrada, Jančeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Réšitev današnjo križanko in jo poštite najkasneje do 19. junija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 23. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 21. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 21. nagradne križanke se, branov v vodoravnih vrsticah, glasi: KOBE, IBER, RUSALKA, UVERTURA, GRAD, MAL, ORGLICE, UK, ŠKOTI, OŠEVEK, TOPOL, CL, KAŠP, ORAČ, KLEJARNA, RAVENNA, ARAKS, KACJAN, NONET.

PRGIŠČE MISLI

Vsek narod, ki se hoče ohraniti in ostati, mora posvetiti veliko pozornost spoznavanju, preučevanju in širjenju vedenja o svoji preteklosti.

J. PIRJEVEC
Proletarski in nacionalni interes v zgodovini našega naroda se ne izključuje, temveč podpirata in ujemata.

M. KMECL

Zivljenje je čakanje na smrt. Na konec. Na vesoljsko tišino, v kateri ni ne politike ne zločina in ne upanja.

B. ŠTIH

Treba je znati jokati. In nemara je to najpopolnejša modrost.

M. UNAMUNO

ZANIMIVOSTI IZ SVETA

Podzemna palača za mrtve

Grob št. 5 v Dolini kraljev pri Tebah egiptologov že dolgo ni več zanimal, saj so vedeli, da je bil pred davnimi časi izropan, mislili pa so tudi, da je povsem raziskan. Ko so stekle priprave za zgraditev parkirišča na tem mestu, se je egiptolog dr. Kent Weeks vseeno želel prepričati, ali ni morda le ostalo kaj takega, kar bi bilo dobro ohraniti. Poklicna radovednost in vestnost sta ga pripeljala do odkritja, ki se je zapisalo med največje arheološke najdbe tega stoletja. Ob grobu 5 je namreč odkril velikanski podzemni mavzolej.

Dr. Weeks je prepričan, da se pod 62 prostori, kolikor so jih odkrili, nahaja še eno nadstropje s sobami in da bo skupno število sob preseglo sto, s čimer se bo najdba uvrstila med največje in najbolj kompleksne grobnice, kar so jih kdaj koli odkrili v Egiptu. Po ocenah strokovnjakov je bila grobniča zgrajena kot zadnje počivališče za 52 sinov slovitega faraona Ramzesa II.

Najdba je toliko bolj presenetljiva, ker je Dolina kraljev eno najbolj raziskanih najdišč starega Egipta. V nji so stoletja in stoletja iskali srečo plenilci grobov, popotniki so prihajali ogledovat starodavne slike na grobovih že pred začetkom našega stoletja, v modernem času pa so tja prišle številne arheološke ekipe, od Napoleonovih v 18. stol. do slovite Carterjeve ekipe, ki je odkrila doslej grob zdaj znamenitega "zlatega" faraona Tutankamona, poln bajnih zakladov. Vse to je arheologe navajalo k prepričanju, da v Dolini kraljev ni mogoče odkriti nič novega. Grob št. 5 so raziskali že daljnega leta 1820, vodja izkopavanj James Burton pa je ugotovil, da je prazen in da v njem ni več kaj raziskati. Ko je Carter izkopaval Tutankamono grobničo, je grob št. 5 uporabil kot odlagališče za izkop.

Vse to je dr. Weeks seveda vedel, vendar mu žilica ni dala miru in lotil se je še zadnjega raziskovanja, ki ga je letos pripeljalo do izjemnega odkritja. Za podzemno sobano, ki so jo poznali kot grob št. 5, se razteza sistem hodnikov in sob. Večina prostorov je na debelo zametana z gruščem od poplavnih voda ter z odломki od sten in stropov, tako da se je treba plaziti do naprednjih prostorov, ki jih je po dosedanjih ugotovitvah več kot 60.

Podzemna grobniča sicer ne skriva zlatih dragih kamenov, kot so jih našli v Tutankamonovem grobu, vendar je za arheologe več vredna, kot če bi odkrili rudnik zlata. V hodnikih in sobah so za pletni zlaci, ki so grobničo izpolnili dragi in srečni predmeti, ostali številni zapisi in

NAGRADNA KRIŽANKA 23

AUTOR: MARIO BERTON- CBLJ	NAPOMEDO- VALEC	SLIKEK SOPODNIH TEM	GRŠKA BOGINJA NESREČE	ZAHODNO- EVROPSKI VELETOK	VELIKAN	SSLAMO POLJENI LEŽEŠČE	SMUČARSKIE IN ATLETIČESKE PANOČE
ŽIVLJENJ- SHO ODDOLJE							
VODJAVA KRŠ- DEMOKRA- TOV (LOUZE)							
ČLOVEKZ ESTIM IMENOM							
KARLOVAC KRALLIKSI PODPEČO		BOGASTVO GOŘDZOV	NEKO OTRO- ENDOV AVTO	SODOBNI KELTOV			
							DRŽAVAV- ZDA (SALT LAKE CITY)
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	PASJA DOSTAVA PLENA LOVCA	JAMESKI VERZ	TRAKTOR FRANČEK ZAPREKOP: ZEMLJE	ALOJZ ZUPAN	DUHV GOETHELIEM FRASLU FRILŽNALEC		RUTENU SL. NACION. POLITIK (SAŠO)
ČESTNA PREVLEKA					LIGNIT BARNAKART		
FRANKA						PERNATA ZVAL GORD	
OSEBA ALI STVAR, KI JE NOČEMO IMENOVATI		OBLAČO MUSULMAN KUMANDO			SL. GLEDALJ- ŠKIGRALEC FRAN LUTU		
ANTISEPTI- ČNO SREDSTVO							
MESTODIN PRITOK DONAVE AVSTRALI				ŠTAMPILKA			

praktični
praktični
praktični
praktični
KRIŽ
K
A
Ž

Odvečne dlačice

Polete je pred durmi in s tem za maršikatero žensko tudi problem, kako se znebiti odvečnih dlačic. Vendar je problem samo v tem, za kateri pripomoček se boste odločile. Na razpolago je namreč toliko pripomočkov in sistemov, da ste same krive, če je vaše telo, zlasti noge, še poraslo z dlačicami. Obstajajo kreme, katerih uporaba je zelo preprosta. Obstajajo tudi posebne kreme za občutljive dele telesa, kot so pazduhi in notranji del stegna. Predvsem je pomembno, da se strogo držite priloženega navodila ter da na depilirane dele vsaj 24 ur ne nanašate odišavljenih krem ali pršil, občutljivo kožo pa si popurate z otroškim pudrom. V prodaji so tudi voski za toplo in hladno aplikacijo, depilacijski trakovi, električni depilatorji, ki v nekaj sekundah odstranijo dlačice. Vse, ki imate težave z dlačicami na obrazu, se raje prepustite rokam strokovnjakov. V skoraj vsakem boljšem kozmetičnem studiu trajno odstranjujejo dlačice s posebnimi depilacijskimi aparaturami.

Rolade na žaru

V toplih dneh bodo mnogi odšli v naročno, s seboj pa bodo odnesli tudi žar. Ker se da na žaru speči še kaj drugega kot čevapčiče, vam predlagamo rolade iz puranjega mesa in pora. Za 8 oseb potrebujemo: 1 por, 800 g puranjega fileja, narezane na velike, tanke zrezke, 200 g prešane šunke v tankih rezinah, poper, lesene špile, olje za premaz. Porazilimo, operemo in razdelimo na posamečne liste. Na hitro jih prevremo v osoljeni vodi. Odcedimo, oplaknemo z mrzlo vodo in ponovno odcedimo. Puranje zrezke zložimo drugega poleg drugega. Solimo in popramo in zrezke obložimo s šunko in s porovimi listi. Damo za 30 minut v zamrzovalnik, da rolade lažje razrežemo na tanke rezine. Odstranimo zobotrebce in narežemo rolade na centimeter debele rezine ter jih nataknemo na špile. Premažemo jih z oljem in specemo.

Večkrat rodne jagode?

Jagoda je izjemno prilagodljiva vrtnina, saj premore skorajda neverjetno veliko število najrazličnejših križancev, primernih za najrazličnejše talne in podnebne razmere. Večina jih rodi enkrat na leto, so pa tudi take sorte, ki v svojem rastnem obdobju cvetijo in rodijo neprestano. To so tako imenovane večkrat rodne jagode, ki enkrat rodnih sicer ne dosegajo po žlahnosti okusa, je pa njihova prednost pač v tem, da so lahko več mesecov sveže vsak dan na mizi. Med večkrat rodнимi sortami jagod se je pri nas uveljavila sorta selva, ki jo odlikujejo kakovostni, trdni plodovi, odporni proti propadanju. Vrvočem poletnem času so namreč jagode v dotiku z zemljo še bolj izpostavljene propadanju, gnijtu in različnim zajedalcem. Po bujnjem neprestanem cvetenju slovi sorta fern, ki daje jeseni sveže plodove tja do prve slane. In še: kakovostne sorte selva je spomladis mogoče kupiti v krškem agrokombinatu, po sadike za poletno in jesensko sajenje pa je treba dlje.

Centralna regulacija ogrevalnega sistema (2)

Boljši način je centralna regulacija temperature ogrevne vode v odvisnosti od zunanjih temperature. Tak način regulacije je posebno primeren pri večstanovanjskih hišah, kjer v prostorih potekajo različne dejavnosti (študijske sobe, otroške sobe itd.). Tipalo zunajne temperature je vgrajeno na severni fasadi objekta in povezano z ustrezno krmilno napravo. Ta primerja impulze tipala temperature ogrevne vode in tipala zunajne temperature in vpliva na mešalni ventil tako, da dobimo zahtevanim pogojem ustrezno temperaturo ogrevne vode. Kontrolno vlogo igra tu tipalo temperature ogrevne vode. Razmerje med zunajno temperaturo in temperaturo ogrevne vode nam ponazarja ogrevalna krivulja, ki jo moramo izbirati glede na karakteristike objekta in ogrevalnega sistema. Osnovnu sistem regulacije pa lahko dodajamo različne dodatne funkcije, ki povečujejo ugodje v prostoru in prispevajo k varčevanju z energijo. Tako lahko vgradimo stikalno uro, ki vklaplja nočno znižanje dovodne vode ipd.

ZDRAVNIK RAZLAGA

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Rak debelega črevesa in danke

Rak debelega črevesa in danke je ena najpogostejših oblik raka. Število obolenih se nenehno povečuje. Bolezni je pri ženskah nekliko bolj pogosta kot pri moških. V Sloveniji ga vsako leto odkrijemo pri več kot 700 ljudeh.

Debelega črevo in danka zajemata okoli 10 metrov končnega dela prebavil, v katerem se vsrka voda in del hranilnih snovi. V tem delu črevesa se kopijoči tudi neprebačeni ostanki hrane.

Znaki, ki privedejo bolnika k zdravniku, so neznačilni, pozni in pogosto otežujejo postavitev diagnoze. Najpomembnejši so vsekakor dolgotrajna bolečina v trebuhi, bledica, hujšanje, pomanjkanje teka, menjanje zapeke in driske ali kot svinčnik tankega blata. Žal bolniki preveč krat pojavi krvi na blatu pripisujejo zlati žili.

Dejavniki tveganja so polipi (pecljate tvorbe), vnetne črevesne bolezni in dedna obremenjenost.

Črevesni rak je podobno kot drugi raki v zgodnji, začetni obliki pogosto ozdravljiva bolezen. Zato moramo tudi pri ljudeh z neznačilnimi znaki oziroma pri ljudeh z večjim tveganjem takoj pomisliti na to bolezen. Najbolj pomembni dejavniki tveganja so kronične vnetne črevesne bolezni, po naključju odkriti polipi (to so pecljate tvorbe) na sluznicni črevesu, predhodni črevesni rak ali rak dojke ter pojavi raka na črevesu, na rodilih ali dojki pri ožjih sorodnikih. Kljub temu da črevesni rak ni dedna bolezen, so pri družinskih pecljatih izrastkih na črevesni sluznici,

kjer ljudje zbolijo približno v 40. letu starosti in pri družinski obliki raka, kjer se bolezen pokaže po 50. letu starosti ugotovili pomembne spremembe na dednem materialu.

Preiskave za odkrivanje raka lahko opravimo ambulantno. Skoraj vse tumorje danke lahko otipamo s prstom skozi zadnjik. Zato je digitalni pregled (to je pregled s prstom) ena najpomembnejših in najpreprostejših diagnostičnih preiskav. Pri tem lahko s posebnimi testnimi lističi ugotovimo krvavitev, ki je eden od prvih znakov bolezni. To je tako imenovani hematest, ki ga lahko napravi tudi bolnik sam.

Notranjost začetne tretjine črevesa si ogledamo s posebnimi negibnimi ali gibljivimi cevastimi instrumenti. To so rektoskop in sigmoidoskop. Notranjost vsega črevesa pa pregledamo s koloskopom. Med preiskavo se lahko odvzamejo vzorci sumljivega tkiva za mikroskopsko histološko preiskavo. Pravimo, da je bila narejena biopsija. Koloskopija in biopsija se lahko po prejšnji pripravi napravijo tudi ambulantno.

Prognozo in način zdravljenja določa več dejavnikov. Pomembna je razširjenost bolezni, bolnikova starost, spremljajoče druge bolezni in bolnikovo splošno stanje. Da bi čim natančneje opredelili stopnjo bolezni, so po histološki diagnozi iz odvzetega vzorca potrebne še dodatne krvne, rentgenske in ultrazvočne preiskave. V stopnji 0 in I je bolezen omogočena samo na črevesno sluznico in ne prehaja skozi mišično plast črevesne stene. V stopnji II se rak širi skozi črevesno steno v maščevje v okolici, v stopnji III pa najdemo bolezen tudi v bližnjih bezgavkah. Stopnji IV pomeni, da se bolezen že razširila v druge organe. (Se nadaljuje)

Pevčev Trncvet

Pri Dolenjski založbi v Novem mestu je kot 15. knjiga literarne zbirke Utva izšla nova pesniška zbirka Staneta Pevca TRNCVET. To je že tretja samostojna zbirka avtorja, ki je dolenjski rojak, doma iz Trebnjega, živi in dela pa v Ljubljani. Prvi dve zbirki, Sonkini soneti in Na robu sebe, je izdal v samozaložbi, izd zdašnje pa sta denaro podprtji občina Trebnje in novomeška zavarovalnica Tilia. Naslovniko za Trncvet je ilustriral Aleksander Čerč.

Pesnik se že s prejšnjima zbirkama predstavljal bralcem poezije kot sonetist in tudi sedanjo sestavljajo samo pesmi, ki so po obliki soneti. Samo verzi na samem začetku nove zbirke, nekakšen moto, so štirirističica. S to kratko pesmico pesnik nekako označi svet, ki ga izzareva vseh 67 sonetov. Ta svet pa je zelo kontrasten, konflikten, razdeljen na pole, in čeprav je takšen, ostaja celota, ki je ni mogoče razbiti. Zato, ker je vse strpno do vsega, ker je vse z vsem v ravnovesju. Ali kot pravi pesnik: "Na istem steblu trn in cvet/ od vekomaj trpta se v sosedstvu". A ne samo, da se trn in cvet trpta, včasih se tudi ali celo morata združiti - v trncvet. Doživljanje takšnega sveta ali življenje v svetu, kjer vladajo takšni odnosi in takšna razmerja, pa je vse prej kot prijetno, je pa možno in tudi nujno za preživetje, kar naj bi navsezadnje bil najpomembnejši smotra.

Svet bolj ali manj ostrih robov, nasprotij, pasti in drugih nevarnosti na eni pa svet lepega, prijetnega, dehetega, a zelo občutljivega - tudi ranljivega na drugi strani živita v teh sonetih pesniških pokrajnah tako živo in prepričljivo, da se bralec vanju takoj vživi. Tem laže, ker ju je pesnik predstavil v razumljivi pesniški govorici, z verzi in metaforami, ki ne pustajo dvomov, s sončnimi izrazi in besedami, ki zvenijo slovenskemu ušesu domače. Ne, nikakršnih novotarij, ne besednih ne pesniških ni v teh sonetih, nikakršnih modernizmov ali drugačnih izgovorov, ki bi pačili in megli to liriko. Če je Pevčec dal s Trncvetom zelo malo ali nič snovi pikolovskim lovec na izme, pa je ponudil toliko več bralcem dobre poezije. Zbirka zasluži, da jo tudi zahtevnejši bralci pozorno preberajo.

IVAN ZORAN

Moja dolina

V zbirki Siga, ki je ena od prvih in najstarejših knjižnih zbirk Dolenjske založbe, se je zvrstilo že lepo število dolenjskih avtorjev, med njimi tudi nekatera znana literarna imena. Z letosnjim letom se je vse bolj pisani družbi pesnikov in pisateljev, zbranih v Sigi, pridružila še pesnica Marija

Wolf ter s svojo pesniško zbirko MOJA DOLINA vrisala v Sigin zemljevid kot novost "ljudsko" pesem. Ker gre za zbirko avtorskih pesmi, seveda ne moremo govoriti o ljudski pesmi v pravem pomenu te besede, pač pa izraz lahko uporabimo, ker je nekako najblíže temu, kar nam pesmi Marije Wolf prinašajo v vsebinskem in oblikovnem pogledu.

Urednik Franci Šali je za zbirko odbral 23 pesmi iz zajetnega kupa verzov, ki jih je v več letih ljubitelskega ukvarjanja s pesnjenjem zlila na papir preprosta belokranjska kmetica iz Radencev ob Kolpi, ko je ob urah počitka in sprostitev prisluhnila vzgibom svojega srca, predvsem pa nostalgičnim spominom na minula leta, stare navade, lastne izkušnje in doživetja. V pesničinem spominu, kot se zapisuje v njene pesmi, živi idilična podoba nekdanjega življenja, ki je najmočneje zaznamovano z mladostjo in ljubezni, pesmijo in tihu srečo ter povezanostjo z naravo. V tem pesmi zvenijo izrazito ljudsko, kar dodatno krepi še izrazje, ki si ga pesnica sposoja od ljudske pesmi. Venadar pesmi niso do kraja zazrite v idiličnost nekdanjega, ves čas se skoznje izrisuje vednost, da sta sreča in idila doma le v preteklosti. "Tisti lepi časi/ ko so družine/ na vasi srečno živele," so za vedno odšli, izginilo je nekdanje življenje in neizprosnem minevanju časa in sprememjanju podeželja; "že zdavnaj so same ti časi odšli", "zgubljeno v preteklost zrem", "zdaj samevam sama v hiši" beremo v pesmih, ki so preproste, mestoma celo nerodne v izdelavi in nedosedne v pomenih, pa vendar po svoje zanimive. Če bi ne vedeli, da za njimi stojijo resnična čustva in resnično življenje, bi jih lahko imeli tudi za popevkarsko pojigravanje z motivi iz ljudske lirike in domoljuba.

Pesmi so razvršcene v štiri cikle: Nikjer mi ni lepše, Stezica pelje v spomin, Tisti lepi časi in Prehitro dnevi so pretekli. Spremno besedo na zavilku knjižice je prispeval urednik Franci Šali.

MILAN MARKELJ

NOVOSTI

- Mladinska knjiga je v zbirki Cicero izdala RACUNALNIŠKI SLOVAR Joca Kraynaka v prevodu Sama Kuščera.

- DZS je izdala angleško-slovenski in slovensko-angleški POSLOVNI SLOVAR. Angleško besedilo je prispeval Peter Collin, slovensko pa Majda Ázman Bizovičar.

- Evgen Jurij je v samozaložbi izdal dve knjige: zbirko židovskih sal ŠALOM ZA ŠALÓ in zbirko afroizmov GRIZEM AFORIZEM.

- Inštitut za humanistične študije je izdal študijo Marka Štuhca RДЕCA POSTELJA, ŠČURKI IN SOLZE VDOVE PREŠERN, ki govorja o plemičkih zapuščinskih inventarjih na slovenskih gradovih v 17. stoletju.

Na osnovi 6. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja kmetijstva v občini Sevnica in o dodeljevanju sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere je Občinski svet na svoji seji dne 31.5.1995 sprejel sklep, da objavi

R A Z P I S

ZA DODELITEV SREDSTEV ZA SUBVENCIONIRANJE REALNE OBRESTNE MERE IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA KMETIJSTVA V OBČINI SEVNICA ZA LETO 1995

VSEBINA IN POGOJI RAZPISA

1. Sredstva za posojila znašajo do 40.000.000 tolarjev.
2. Sredstva v obliki subvencioniranja realne obrestne mere iz občinskega proračuna se za isti program dodeljujejo le enkrat, in sicer za investicijska vlaganja v posodobitev, intenziviranje, koncentracijo, preusmeritev kmetijske proizvodnje in uvajanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji.
3. Za sredstva za razvoj kmetijstva lahko zaposijo:
 - kmetijski proizvajalci, ki jim kmetijstvo predstavlja edini vir dohodka,
 - občani, ki jim kmetijstvo predstavlja pomembni vir dohodka,
 - občani, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
 - pravne osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko pridelavo.
4. Sedež kmetije mora biti na območju občine Sevnica.
5. Posojiljemalec plačuje obresti po mesečni obrestni meri, določeni na osnovi porasta drobno prodajnih cen, in 2-odstotni obrestni meri (R+2), Občina pa subvencionira razliko obresti, ki jih zaračunava posojilodajalec.
6. Doba vračanja posojila ne sme biti daljša od 2 let.

6. RAZPIS ZA PRIDOBITEV POSOJILA IN SUBVENCIONIRANJE REALNE OBRESTNE MERE TRAJA PO TEM RAZPISU OD 1.6.1995 do 20.6.1995

7. Vloge za posojila in subvencijo realne obrestne mere vložijo prosilci na naslov: OBČINA SEVNICA, Oddelek za gospodarske dejavnosti, Glavni trg 19 a, Sevnica.

Informacijo dobijo prosilci na telefon št. (0608) 41-221, interna 241 in 206, ali ustno na referatu za kmetijstvo.

Nepopolnih vlog ne bomo upoštevali.

8. Prosilec mora k vlogi za posojilo in subvencijo realne obrestne mere priložiti naslednjo dokumentacijo:

- pisno vlogo z opisom kmetije in kmetijske dejavnosti ter programom investicije s predračunsko vrednostjo in finančno konstrukcijo, ki ga izdela Kmetijska svetovalna služba Sevnica ali ustrezna projektantska firma,
- pri gradnji gospodarskega objekta: gradbeno dovoljenje ali potrdilo o priglasitvi del,
- predračun gradnje gospodarskega objekta oz. predračun nabave opreme in kmetijske mehanizacije,
- mnenje kmetijske svetovalne službe.

9. Občinski svet občine Sevnica bo sprejel sklep o dodelitvi sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere v 30 dneh po dnevu poteka roka za vložitev vlog.

Sklep o dodelitvi posojila bo posojilodajalec - HRANILNA KREDITNA SLUŽBA SEVNICA posredoval prosilcem v roku 8 dni po sprejemu.

10. Za posojilo se sklene pogodba med posojilodajalcem, to je Hranilno kreditno službo Sevnica in posojiljemalcem.

Za subvencioniranje realne obrestne mere se sklene pogodba med posojiljemalcem, posojilodajalcem in občino Sevnica. V pogodbi se določi način plačevanja subvencirane realne obrestne mere.

11. V primeru nenamenske porabe posojila mora prejemnik sredstev za razvoj kmetijstva v celoti vrniti prejeta sredstva skladno s sklenjeno pogodbo.

NAMESTO KOZOLCEV STOGI - V Beli krajini vse do druge polovice 19. stoletja niso poznali prosto stoječih kozolcev. Ti so redki še danes, seno pa marsikje še vedno sušijo po starem v stogih, ki dajejo pokrajini po košnji v začetku poletja svjevrstno starosvetno podobo. Stogi pod Lokvico (na sliki) oblikujejo v jutranjih meglicah vtič dolge vrste menihov - romarjev, ki prihajajo iz davno pozabljeni davnine. (Pripravila Marinka Dražumerič iz ZVNKD Novo mesto)

In tradinovih zapiskov

Veselo žive Šentjernejčanke - Žene v šentjernejški okolici delajo malo, vsako leto navadno rode, doje, pešujejo, postavajo in si strežejo z vinčkom. Ženskam je sploh mnogo bolje nego Gorenkam. Potrata v hrani, peče in cvre se često. Na somenj hodijo dedci in babe tudi tod, skupiček se pogostoma zapije - zvesto pomagaje v tem ženske možem.

Znak hrepenenja po svobodi - Težko je dobiti dekel, ker si vsaka hoče pomoći, najemši si stan in kako njivo, delajo obenem za drinarico. To je vesel znak hrepenenja po svobodi.

Fantje preveč noreli z dekleti - V Žužemberku v poštenih hišah ne smejo spati dekleta ne v senicah ne na stajah. Tudi mane se zdaj mnogo raje z voli nego z ljudmi, ker so fantje preveč noreli z dekleti, delajo greh, delo pa opravljali le slabo, puščajo mnogo zrnja v vlatih.

Podtikajo slabe namene - Dobro ime jemati menda ni Dolencem noben greh. Komaj odnesel pete, že pada na te tisti, ki so se ravno prej pogovarjali kaj prijazno s tabo. Možatega prijateljstva nic. Precej verjame vse slabu brat o bratu, ženin o nevesti, žena o možu. V vsem podtikajo se človeku slabu nameni.

Nezadovoljivo je bila pokrita potreba po zdravstvenih uslugah. Novice so 19. aprila 1871 sicer poročale, da se pripravlja nova ureditev zdravstvene službe po dolenjskih okrajih, tako da bi vsak okraj imel svoj zdravstveni svet in svojega okrajnega zdravnika, vendar je vse ostalo le na papirju. Isti časopis je konec maja 1871 poročal, da so za novomeški, krški in litijski okraj nastavili za zdravnika Žigo Bučarja. V letu 1885 so navedeni trije zdravniki. Kako slabo je bilo poskrbljeno za zdravstveno varstvo Novomeščanov, nam potrdi tudi dejstvo, da je aprila 1888 ostalo Novo mesto brez aktivnih zdravnikov. Zbolela sta tako okrajni zdravnik kot okrajni ranocelnik. Po drugi strani pa okrajni zdravnik sploh ni imel svoje pisarne in je moral uradovati doma.

Potreba po okrajni bolnici je bila zelo velika. Najblížja bolnišnica je bila v Ljubljani, v "katiro lahko hodijo bolniki, ki žive ob železnici. Večji del našega Dolenskega pa je od železnice oddaljen in se zato ljubljanske bolnišnice skoro ne morejo posluževati, ker je transport bolnih do Ljubljane nepriljeren in ima za vse občine mnogo stroškov. Vidno razsajajo kuge po deželi in ljudem ni moč pomagati, ker ni bolnišnice v bližini." Zadava se je šele leta 1889 premaknila z mrtve točke (t.j. s časopisnih stolpcov). V maju tega leta so se zbrali župani in sremski svetovalci novomeškega okraja in eden izmed sklepov je bil, da zaradi dejstva, da ljubljanske bolnišnice ne morejo pokrivati dolenjskih zdravstvenih potreb, "je iskrena želja vseh zastopnikov občin, da se ustanovi za dolenjski okraj dejelna bolnišnica v Novem mestu." Ustanovili so zdravstveni svet za novomeški okraj in bolnišnico blagajno. Javno bolnišnico so nameravali ustanoviti v prostorih tedanje prazne vojašnice.

Novo mesto je bilo stisnjeno v okvir fevdalnega mesta, ki ni več ustreza takratnim prostorskim potrebam. Prostorski problemi so bili veliki. Otmar Skale, ki je 4. decembra 1884 prišel v Novo mesto kot

Matjaž Ternovec
Društveno življenje v Novem mestu
v obdobju 1865 do 1889

2

državni veterinar, poroča, da nobeden izmed državnih uradov in šol ni imel ustreznih prostorov. Pred prostorskostiko se je znašlo tudi v letu 1887 ustanovljeno Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov. Imeli so sobo, ki je bila pozimi zaradi peči polna dima. Tako so poročali v Slovencu: "V Novem mestu je s stanovanji jako trda. Kdor je znan z našimi razmerami mu to rad pritrdi. Dobiš pač luknjo s pečjo, morda tudi z malo kletjo - ali visocih sob dveh skupaj brez potrebnih pritlikin ne dobiš tudi za drag denar ne."

Zaradi tako utesnjениh stanovanjskih razmer je prihaljalo v Novem mestu do velikih tragedij, ker so se zaradi dima iz peči zadušile cele družine. Hiše so bile v glavnem pritlične z izjemo enonadstropnih hiš okoli Glavnega trga. Najbolj znamenit med mestnimi zgradbami je bil mestna hiša, ki so jo zgradili leta 1720. Legenda o zidanju novomeškega Rotovža pravi, da so namesto vode pri njegovih zidavilih uporabljali "sprideno vino." To je bila enonadstropna stavba s tremi sobami, ki je imela na pročelju pet oken. Prostora je bilo malo in sobi sta bili zelo tesni. Le mestna dvorana v prvem nadstropju je bila večja in je s težavo sprejela pri sejah vse občinske odborščike. V letu 1877 dobi mestna hiša še lepo uro. Povsem upravičeno se novomeški dopisnik tega leta v Novicah razburja, da bi bilo potrebeno pre storiti vse kaj drugega kot pa "uro postavlji." Notranja podoba mesta je kazala pravi kaos. Malokatera ulica je imela svoje ime in hišno številko. Zaradi notranjega preurejanja hiš in številnih požarov je v oštreljenju hiš nastal nered. Tujec, ki bi se znašel v takratnem Novem mestu, bi bil izgubljen. Verjetno bi bili v lastnem mestu izgubljeni tudi Novomeščani sami,

če se zaradi patriarhalnega odnosa, ki jevljal v mestu, ljudje ne bi med seboj poznali. Na ulicah je vladala prava zmeda. Veliko Novomeščanov je bilo kmečkih posestnikov. Živelji so sicer v mestu, vendar so imeli svoja polja in v samem mestu domačo živilo. Trdina v svojih zapiskih ugotavlja, da je: "Poleg popisa 1881. imelo Novo mesto 2.066 duš (1869: 2.068 tedaj 81 minus 2) možih: 1.042, ženskih 1.024; konj 52, goved 47, svinj 116, koz in čebel nič, 1. ovo." Seznam iz leta 1893 navaja, da sta bila takrat v Novem mestu še 102 gospodarja, ki sta imela 175 prasičev, 89 konj, 44 krav, 7 volov in po 8 telet in telic. Oba seznama pa ne upoštevata perutnine in drugih domačih živali. Zato ni bilo čudno, da je včasih po mestnih ulicah tekla gnojnica. Prihajalo je celo do tožb, ker je sosedova gnojnica z višje ležečega hleva preko ceste tekla v tožnikov nižje ležeči hlev. Če noč so se mestne ulice spremenile v divje parkirišče razmetanih kmečkih voz. Ulice so bile slabo razsvetljene. Osvetljevalo so jih redko posejane oljne svetilke. Meščani so sicer zahtevali njihovo nadomestitev s plinskimi že v prvi polovici 60. let, vendar najdemo v časopisu Resni glasovi 1. oktobra 1885 zapis, ki pravi: "Po Ljubljani največje je Novo mesto središče Dolenske. Pa

Našo zemljo tujem?

Predlog za spremembo slovenske ustave, ki bi to dovolila

Z velikim začudenjem sem v radijskih poročilih poslušal, da je vlada Republike Slovenije dala v presojo parlamentu in državnemu zboru predlog, da se mora "na vsak način" spremeniti tisti člen naše ustave, ki bo tudi tujem dovoljeval nakup slovenske zemlje. Zakaj vendar? Če bi to dopustili - naj nam bo jasno - se bo tujem zahotel "biserov" slovenske zemlje in kaj hitro bodo pokupili tudi naše tovarne. Naj omenim samo mimogrede, da smo imeli, ko je obstajala še Karantanska, veliko več zemlje. Kje je že 6. stoletje, ko so se Slovenci naselili v teh kraji? Ali nas ni zgodovina dovolila naučila? Koliko upov, želja in veselja je bilo, ko je bila pred nekaj leti Slovenija priznana za samostojno državo! To seveda pomeni, da bo sama gospodarila na svoji zemlji. Kot starejši državljan bi rad povedal, da ne govorim v imenu nobene stranke, pač pa govorim le to, kar mi narekuje slovensko srce. O tako važni stvari, kot je zemlja, bi se morali odločati Slovenci doma in na tujem v javnem referendumu in pokazalo bi se, koliko cenimo svojo zemljo.

Razmislite torej, drage poslanke in poslanci, državni svetniki, da vas je izvolilo ljudstvo, in ne dajte se izsiljevati! Mnoge majhne države v svetu znajo bolj varovati svojo zemljo, dajmo jo še mi, Slovenci, saj je Slovenija naša mat!

TONE VIRANT
Soteska 37

ŽENSKI LITERARNI VEČER ZALOŽBE MONDENE

LJUBLJANA - Grospejska založba Mondena je v zadnjem letu izdala kar devet knjig, ki so jih napisale ženske, poleg teh sta dve še v tisku. Avtorice in njihove knjige je založba predstavila včeraj, 7. junija, na literarnem večeru v Okrogli dvojni Cankarjevega doma. Predstavile so se Tamara Doneva, Milojka Žižmond, Lidija Gačnik Gombač, Magdalena Švetina, Tatjana Oblak, Maja Novak, Barbara Komar in Sonja Koranter. Večer so popestrile slovenske pevke Šansonov in igralke ter Jure Longyka, ki povezoval program po zamislih režisera Matije Milčinskega.

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtekov prijatelj

Z avtobusom na izlet!

Znana sta še dva potnika več v avtobusu, ki bo jeseni odpeljal na zanimiv izlet toliko naročnikov Dolenjskega lista, kolikor let že izhaja časopis. Med tistimi, ki so se na Dolenjski list naročili leta 1972, je računalnik izbral Jožeta Zupančiča iz Cibljja 3, p. Dol. Toplice, med naročniki iz 1973. Leta pa je bil za izletnika izbran Gustel Bobić iz Družinske vasi 69, p. Šmarješke Toplice. Dva izletnika več premore tudi avtobus, s katerim se bodo na izlet odpeljali poslušalci novomeškega radia Studio D. Tokrat je že zreba med reševalci nagradnega vprašanja izbral Ivanko Andreič iz Stopič 72 in Andreja Jevnikar iz Vrhovega 8, p. Velika Loka.

Brezbrižni do živali nima srca niti za sočloveka

Odporno pismo predsedniku vlade dr. Drnovšku

Bliža se vročo poletje, z njim pa mučno trpljenje živali. Neurejeno imamo zakonodajo o transportu živine. Prevoz živine se vrši na nehuman način. Nihče od odgovornih ne stori ničesar, da bi živalim na njihovi poslednji poti življenja ublažil trpljenje. Sme torej brezsrčen narod, ki mu ni mar trpljenja ubogih živali, kajti človek s srčno kulturo spoštuje tudi druga bitja, ne samo sebe.

Tudi vprašanje azilov za zavrnene in brezdomne živali pri nas ni urejeno. Zanje bi morala poskrbeti država. Grozljivo je, kako to problematiko rešujemo pri nas. Namesto da bi iskali storilce, ki so živali hladnokrvno zavrgli in jih prepustili na milost in nemilost cesti in zli usodi, mrzlično sežemo po sredstvu za ubijanje, bodisi s strupom ali s strelnim orozjem. Kot primer naj navedem problem, ki se nanaša na go. Močivnik in pse v njeni oskrbi, ki še danes ob preselitvi v drugi kraj nimajo varnega zatočišča in miru.

Zelo slab je tako pri nas kot v svetu zapisana tovarna zdravil Krka Novo mesto, zoper katero je bila vložena ovadba na Okrožno državno tožilstvo Novo mesto zaradi sum kaznivega dejanja mučenja živali, kar pa žal nje ne moti, saj še do danes ni zboljšala bivalnih razmer živalim, ki jih redi in vzreja na svoji farmi v Hudjenjah za poizkus v svojih laboratorijih. Čas, bi že bil, da bi tudi vivisekcijo povsem opustili, saj so poskusi na živih živalih etično nesprejemljivi in nasprotujejo načelom humanosti. Nevzdržno je, da Krka še kar naprej vztraja pri zastarelih metodah poskusov na živih živalih brez anestezije, medtem ko se na prednini in novitetu odprt strokovnjaki zavzemajo za alternativne metode preizkušanja zdravil in kozmetike na primer na umetnih tkivih.

Zato se obračam na Vas in Vas vladljuno prosim, da pripomorete k temu, da bo Državni zbor končno sprejel zakon proti mučenju živali, ki je bil dan v obravnavo že v preteklem letu v jeseni, kajti sprejemanje tega zakona se vleče že kot jara kača.

KRISTINA FERLIC
Maribor

DEJAVNOSTI AGENCIJE "POPOLNO ZDRAVJE"

NOVO MESTO - Agencija Popolno zdravje pripravlja v tem mesecu več zanimivih srečanj in predavanj. V soboto, 10. junija, bo na sedežu agencije na Koštrilovi 10a radiestezist in bioenergetik Aleš Mulej fotografiral avro, diagnostičar in svetoval. V nedeljo, 11. junija, bo ob 16. uri delavnica vaj pomlajevanja, ki jo bo vodila terapeutka Martina Kralj. Delavnica trajata približno pet ur. Poleg učenja vaj pomlajevanja bo voditeljica tudi svetovala o zdravem prehranjevanju, naravnem kozmetiku, pozitivnem mišljenju, dihanju ipd. V ponedeljek, 12. junija, pa se začnejo energetski treningi qì gong po metodi gospe Wang. Treningi bodo potekali vsak dan razen o torkih, vodila pa jih bo učiteljica qì gong Anica Janežič-Mikec.

Država jemlje denar, ki ni njen

Z občnega zbora Zveze društev upokojencev: "Ni sprejemljivo zmanjševanje zdravstvenih pravic, saj smo se prostovoljno zavarovali in plačujemo premije"

Prejšnji torek je bilo na občnem zboru Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS) v Ljubljani podarjeno, da ostaja upokojenska organizacija društvena, humanitarna in nestrankarska organizacija, odprta za sodelovanje z vsemi, kadar gre za aktivnosti v zvezi z ohranjanjem pravic in interesov upokojencev. Zato je ZDUS dobro sode-

loval tudi s političnimi organizacijami, zlasti DeSUS in koordinacijskim odborom upokojenskih zvez in strank. Rezultati niso izostali. Po volitvah v novo lokalno samoupravo so bili vzpostavljeni stiki z župani in občinski sveti. Marsikje je bilo dano zagotovo, da se bodo novi občinski organi aktivno vključevali v reševanje upokojenskih vprašanj.

Financiranja razvejane humanitarne dejavnosti društva ni uspelo sistemsko rešiti, čeprav je od Lotrijskega sveta Slovenije ZDUS dobil nekaj denarja. Zveza je dala predlog za imenovanje koordinacijskega odbora za usmerjanje dejavnosti v skrb za starejše ljudi v Sloveniji. Upokojenski organizacijsko bi morali vključiti kot enakovpravnega partnerja v ekonomsko-socialni svet. Zveza je tudi razširila aktivnosti z organizacijami sosednjih držav. Področje zdravstvenega

DAN ODPRTIH VRAT V TERMOTEHNICKI — S pravzgodnim programom Lentherma iz Lendave je podjetje Termotehnika v ponedeljek odprlo vrata tako za individualne kupce kot projektante, inštalaterje in trgovce. Predstavniki lendeškega podjetja, ki proizvaja vse vrste grednikov sanitarno vodo, toplotne črpalk in hidroforje, so vsem ki so žeeli kaj več izvedeti o naštetih pravzvodih, podrobnejše razložili način delovanja. Termotehnika, ki je pred kratkim praznovala petletnico delovanja na tej lokaciji in pod tem imenom, je dokazala, da ima posluh tako za kupce kot proizvajalce. (Foto: Majda Luzar)

NAJBOLJ UBRANI

SEVNICA - Naš dopisnik, uspešni zborovodja prof. Jurica Grakačič-Milanov iz Brežic, nas je opozoril na nekaj netočnosti v poročilu z revijo Pesmi Posavje 95, objavljenem v 22. številki Dolenjskega lista. Prizadetim in bralcem se za napake opravljemo. Pa pojedimo po vrsti: mešani pevski zbor Liska Sevnica je na reviji v Sevnici vodil Stane Peček, zborovodja MePZ KD Franc Bogovič iz Dobove pa je bil prof. Jurica Grakačič. Po meniju strokovnega ocenjevalca prof. Janeza Močnika, ki je bil tudi selektor na brežiški občinski pevski reviji, sta na posavski pevski reviji največ pokazala zbor Franc Bogovič iz Dobove in Primož Trubar iz Loke (zborovodkinja Taja Balog). Revija je v celoti uspela in pokazala, da se zborovsko petje lepo razvija, zavoljo velikega števila mladih pevcev pa spadata med najbolj obetavne loški zbor in MePZ Viva Brežice; njegova zborovodkinja je Simona Rožman.

DRUŠTVO INVALIDOV VABI

Predsedstvo Društva invalidov Novo mesto vabi vse svoje člane, njihove svojce, prijatelje in meščane na prireditve ob triajstneterem delovanja društva, ki bo v soboto, 24. junija, v Osnovni šoli Grm, Novo mesto. Slavnostni govornik na prireditvi bo župan mestne občine Novo mesto Franci Koncilija. Na slavnostnem delu prireditve bo sodelovala Pihašna godba iz Novega mesta. Za ples in razvedrilo pa bo skrbel vse do večernih ur Duo Breza. Vsi, ki si želite prireditve udeležiti, se morate prijaviti v društveni pisarni, Breg št. 1, v času uradnih ur, najpozneje do 15. junija, kjer boste prejeli tudi vsa nadaljnja navodila. Predsedstvo društva invalidov Novo mesto

varstva je bilo v ospredju njene aktivnosti. Znana so razmišljanja, kako varčevati na škodo zavarovanje. Za upokojence ni sprejemljivo zmanjševanje sedanjih zdravstvenih pravic, saj so se prostovoljno zavarovali in plačujemo premije.

Zveza je obravnavala tudi zakon o varnosti v cestnem prometu. Na občinem svetu so poudarili, da ni prav, če morajo vozniki amaterji v cestnem prometu, starejši od 65 let, vsake 3 leta predlagati pri zahtevi za podaljšanje vozniškega izpita potrdilo o zdravstveni sposobnosti. V tem primeru gre za neenakopravnost in za nedoslednost zakonodajalca, da primerjav z drugimi evropskimi državami sploh ne omenjam. Vozniki amaterji morajo zdravniške pregledne posebej plačevati.

Proračunski memorandum je zagotovil spoštovanje zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in kritje primanjkljaja v proračunu SPIZ za leto 1995 ob neznanjani prispevni stopnji. Predlog državnega proračuna pa teh dogovorov in obveznosti ne upošteva.

Predvideva, da bo treba pokojnine drugače usklajevati, a dodatek za

rekreacijo izplačati v enakem znesku, kot je bil lani. Delegati so odločno poudarili, da so pokojnine

z delom in pokojninskimi prispevki pridobljena temeljna pravica upokojencev.

Financiranje je na principu generacijske pogodbe, zato pokojnine niso državna miločina,

ki jo izplačuje oblast, kakor se ji zahoče. Izrecno so se spomnili besed predsednika države Milana Kučana, ki jih je izrekel lani na srečanju upokojencev na Rogli:

"V skrbi, kako zavezati konec velikih potreb s koncem premajhnega bogastva družbe, se vselje oglasi skušnjava, da se vzame del manjkajočih sredstev tudi upokojencem... Tako država jemlje denar, ki njen..."

Ob koncu zboru so delegati izvolili nove organe ZDUS, novi predsednik je postal Vinko Gobec.

JANEZ DRAGOŠ

Hotel - mejnik zdraviliške arhitekture

Prenovljeni veteran v Čateških Toplicah za 200-letnico termalnih vrelcev

"Če bi te toplice lepo narejene bile, bi ta kraj kmalu imeniten postal" so zapisale Novice leta 1855. Ta zapis se je uresničil: toplice so lepo narejene, pa tudi kraj je postal imeniten. Zdravilišče se lepo razvija, obnavljajo tudi nekatere zanemarjene in propadajoče zgradbe in naprave, ki so bile zgrajene že pred prihodom g. Mokrovica. Letos je gradbeni hiša Čepin začela z obnovno imenitnega lesenehotela Toplice, ki bo lepo prenovljen po spremil Čateške Toplice k veličastnemu jubileju - 200. obletnici od odprtja termalnih vrelcev na Čateškem polju. Odkrito so bili v letu 1797; zato so bile toplice znane že med leti 1802 do 1824, nakar jih je zasipal prod ob veliki poplavi reke Save.

Pravo znano kopališče je zgradil kasnejši brežiški frančiškan Edvard Zagorec z dovoljenjem lastnika zemljišča grofa Attensa. Prvi lepi hotel je bil zgrajen v letih 1924 in 1925, imenuje pa se Hotel toplice. Pritlije je zidano, nadstropje in mansarda pa sta lesena. Hotel je od začetka imel lastno terapijo in je bil namenjen boljšim gostom. V letu 1968 je bila zgradba temeljito prenovljena, kmalu nato pa prepuščena na propadanje in zgrajanje javnosti, menda po reku: Kar je novo, to je prav, staro izgubi veljavo! Tudi novejše urbanistično načrtovanje stavbe ni resno ovrednotilo, za kar gre del krivde tudi pristojnemu Zavodu za varovanje naravne in kulturne dediščine, ker se ni jasno opredelil za ohranitev te dragocene stavbe.

Hotel toplice je s svojo arhitekturo in vsebinom nedvomno pomemben kulturni mejnik v tem delu Slovenije, je mejnik zdraviliške arhitekture in zelo pomemben mejnik v razvoju Čateških Toplic, sedaj Terme Čatež. Te vrednote so odgovorni spoznali in se odločili za obnovno, ki bo odsevala v precejšnji meri nekdanjo podobo Hotela toplice.

KARL FILIPČIČ, dipl. inž. arch.

• Napredok je ustvarjanje utopij. (Wilde)

• Ne leti vsak ptič, ki se dvigne.

Dan slovenskih izgnancev

7. junija 1941 so Nemci odpeljali prvi transport Slovencev v izgnanstvo - Dan v spomin in opomin

Letošnji 7. junij je vezan na 50. obletnico vrnitve Slovencev iz izgnanstva in uveljavljanja njihovih pravic. Tako bomo po 50 letih slovenski izgnanci priznani kot žrtve vojnega nasilja in bomo dobili nekatere pravice iz zdravstvenega, socialnega in pokojninskoga varstva.

Pričakujemo, da bodo poslanci v tretji obravnavi zakona o žrtvah vojnega nasilja potrdili že predlagano da nam bodo priznali poleg zdravstvenega varstva še rento (na mesec za pogbego pred izgonom 120 SIT, za izgnance 200 SIT, za interniranje 300 SIT). Čas, preživet v izgonu naj bo priznan v pokojninsko dobo. Predvidena je tudi prva obravnavna Zakona o skladu za poplaci vojne odškodnine, v katerem naša vlada predla odsodkino za nematerialno škodo v višini od 10.000 SIT do 30.000 SIT za vsak mesec nasilja, za umrle starše in zakonce pa 200.000 SIT.

Še vedno tudi ni znano, zakaj nam naša država po 50 letih ne popravi krvice in vsaj delno poravnava vojne škode za odvzetje in uničeno premoženje.

Ob letošnjem dnevu slovenskih izgnancev 1941 - 1945 želimo vsem izgnancem veliko zdravja še tudi potem, ko bomo kaj dosegli za naše trpljenje.

ZDENKA KAPLAN

Predsednica KO DIS Novo mesto

TERME ČATEŽ ŠIRIJO PONUDBO - 450.000 prenočitev in več kot 700.000 kopalcev v lanskem letu in milijon obiskovalcev v Čateških Toplicah so le trije podatki, ki kažejo, da je mogoče dopusti ali pa le kak dan preživeti tudi kako drugače. Z novimi pridobitimi pa bodo Terme pestrost ponudbe le izboljšate. Tik pred dokončanjem je samoposredna restavracija s salonom in pivnicami na poleteni Termalni riv

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posamežnikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesoražljivo daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Župan in občinski svet proti šoli

Dol. list št. 22, 1. junija

Z ozirom na skrajno spolitizirano vprašanje in enostransko ter zavajajoče poročanje o razmerah glede Osnovne šole Grm, javnosti sporočam sledeča dejstva:

1. Mestna občina Novo mesto se bo kot ustanoviteljica osnovnih šol v skladu z Zakonom o zavodih ter Zakonom o organizaciji in finančiranju vzgoje in izobraževanja vedno zavzemala za normalno delovanje in razvoj sleherne šole v naši občini.

2. V osnovni šoli Grm so prostorske stiske, vendar gradnja prizidka ni v razvojnih načrtih vlaganja v osnovnošolski program in prostor.

3. Občina je že naročila izdelavo projektne naloge, na osnovi katere bo ugotovila resnično zasedenost osnovnošolskega prostora in potrebe po morebitnih širivah.

4. Če bo potrebno, bo občina na osnovi predhodne strokovne presoje, investicijskega programa idejnega načrta, zagotovljenega denarja in sprejetje novelacije občinskega šolskega razvojnega programa v okviru danih možnosti storila vse, da bo šola delovala v normalnih razmerah.

5. Trenutne razmere na področju finančnega vlaganja v šolstvu ne dopuščajo odpiranja novih investicij. Nujno je dokončati začete investicije na Šoli Šmihel, Drska in telovadnici v Centru srednjih šol pa šolo v Podgradu, na Prevolah itd.

6. Po Zakonu o denacionalizaciji (88. člen) od 7. decembra 1991 ni dopustno nobeno razpolaganje z nepremičninami oz. premoženjem, za katere obstaja dolžnost vrnitve.

To pomeni, da je v pravni in demokratični državi potrebno spoštovati zakone, hkrati pa šoli omogočiti razvoj.

7. Spornega zemljišča, na katerem naj bi stal prizidek, šola ni nikoli uporabljala za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja. Dejavnosti v zaplenjeni poslovno-

stanovanjski hiši Mušičeva št. 1 pa niso šolske, kot je ugotovilo sodišče v Ljubljani.

8. Z ničimer ni dokazana trditev, da je prizidek šole možno zgraditi samo na spornem ukradenem zemljišču! Solo je mogoče prizideti tudi na drugih koncih, lahko pa jo je tudi nadzidati.

9. Novo šolo na Drski je zaradi pomanjkanja otrok potrebljeno preprojektirati tako, da bo zgrajeno manjše število razredov in bo vrtce ukinjen. Tudi šoli v Bršljinu in v Centru nista polno zasedeni, na Grmu pa je iz drugih šolskih okolišev kar 42 učencev.

10. Pravni nasledniki upravičenca so za sporazumno rešitev vseh zadev in so že ponudili poravnavo.

**FRANCI KONCILJAJA
župan občine Novo mesto**

Ljudje, gnoj in še kaj zraven

Dol. list št. 23, 1. junija

V članku novinarka Martina Lurzara je polno neresnic, navedene osebe in kraje pa skrbno prikrijejo anonimnost. Zaradi osebne prizadetosti sem se odločil povedati resnico. Vas pri Novem mestu se imenuje Cegelnica, sedec, ki mu smrdijo "konjske fige" je Alojz Pavček, podjetnik, ki nič bogabrejč, pa Milan Drenik - mimogrede: Boga se res ne bojim, saj mi do danes ni nič dal. Vsem sosedom, ki širijo laži, da je bila ponesrečena kupčija sklenjena v gostilni, dajem v vednost: A. Pavčku sem v času od 1.3.1991 do 1.12.1994 posodil 250.000 DEM, on pa je zastavil svojo podedovanjo kmetijo in se zavezal, da bo posojilo vrnil do 31.12.1994. Za to obstaja hipotekarna pogodba, sklenjena med Pavčkom in menoj, overjena na Temeljnem sodišču Novo mesto. Pavček do navedenega datumata posojila ni vrnil, zato mi je izročil zastavljen kmetijo. Poleg nje sem kupil tudi pripadajoči hlev in gnojišče. Ker le-ta stoji v neposredni bližini Pavčkove parcele, svet se ob prepisu dogovorila, da ga odmaknem na drugo stran hleva, tu pa naredim nadstrešek za shranjevanje nastilja tako, da hlev ne bo videti. Za to sem dobil tudi njegovo pisemno soglasje, nato pa je nekega dne soglasje ustno preklical in vztrajal, da se hlev z njegove strani ne sme spremniti. Ta njegova izjava me je zelo presenetila, saj bi sporni nadstrešek segal približno meter do njegove meje. Ker vem, da brez soglasja soseda del ne morem izvajati, sem misel na gradnjo opustil. Sporno gnojišče je tam, kjer je bilo prej, prostor za nastilje pa na mestu novega gnojišča. Gnojišče je tako od Pavčkove terase oddaljeno 10 metrov in rad verjamem, da Pavčku konjski gnoj smrdi, vendar na njegovo željo, saj je gnoj tam, kjer ga je shranjeval že njegov pokojni oče. Pavčka sprašujem, ali marke, ki jih je dobil za hlev in smrdljivi gnoj, niso nič smrdete ali pa mogoče ne, saj so kaj hitro pošle! In ali je pozabil, kaj je

stalo na parceli, kjer danes stoji moj kozolec in da imam njegovo pisno izjavo, da je dolžan vrisati kozolec na mesto, kjer je že stal. To bom od Pavčke tudi sodno zahteval.

Omenjene stare grče sprašujem, ali bi smrdljivi gnoj zgečkal v nos tudi, če konji ne bi bili moja last.

Poleg kupa neresnic, je edina resnica v tem članku ta: "Dokler se bom tako pisal, kot se, ne bom nobenega soseda spraševal, (še najmanj pa Pavčka) kaj lahko delam na svoji parceli, ki sem jo pošteno plačal. Če bi šel po Pavčkovi poti, bi bil čez štiri leta tam, kjer je danes on - brez svoje hiše, brez avta in urejene družine. Novinarju pa zastavljam naslednja vprašanja: "Od kdaj je Temeljno sodišče Novo mesto gostilna? Kdaj, kje in kdo je bil ob sklenitvi ponesrečene kupčije opeharjen? Kdaj in kateri inšpektoři in občinski veljaki so pri meni poceni malicali?" Ce ne bom dobil javnega odgovora ali opravičila z dodano dokumentacijo zoper laž, bom novinarja in vse, ki bodo širili laži, sodno preganjal.

Za konec pa še o kralju na Betajnovi. Čeprav živim v Novem mestu, se res počutim kot kralj na Betajnovi, pa ne zaradi tega, kar sem ustvari ali imam, ampak zato, ker sem svoje tri hčere vzgojil v pride državljan Slovenc, ki jim ne smrdijo konjski gnoj, čaprav ga vsak dan premečajo do 30 konj. To je moje največje bogastvo.

MILAN DRENIK
Bršljin 32
Novo mesto

90-krat dali kri

Zahvala je krvodajalcu premalo

4. junij, dan krvodajalcev - Zadnjih pet let na Dolenjskem manj krvodajalcev - Bolnišnica Novo mesto potrebuje 2000 litrov krvi - 538 priznanj darovalcem

NOVO MESTO - Območna organizacija Rdečega križa je ob dnevu krvodajalcev in 50-letnici organizirane transfuzijske službe minuli petek popoldan v prostorih Srednje tehnike in zdravstvene šole predila slovesnost in jo namenila krvodajalcu jubilantom.

Z novimi časi je gorečnost za krvodajalstvo nekoliko upadla, vendar se med Dolenjci ni batí, da bi se temu humanemu dejanju odpovedali. Na transfuzijskem oddelku v novomeški bolnišnici še vedno zberejo na leto 1500 litrov krvi in še dodatnih 500 litrov za potrebe Kliničnega centra, kjer se prav tako zdravijo ljudje iz Dolenjske in Bele krajine. Po besedah direktorja bolnišnice dr. Toneta Starca ima tudi ta človeška dobrota svoje meje in v kratkem času bo potrebljeno najti način, da se bo dajanju krvi tako ali drugače ovrednotilo. "Ne v dejanju, saj bi potem kri dajali le zaradi denarja, kar ne bi bilo dobro, saj se kri ne bi plačati z zlatom. Krvodajalem bo poleg prostega dneva potrebljano dati še katere od ugodenosti pri nudjenju zdravstvenih uslug in podobno", je v svojem nagovoru dejal dr. Starc. Namestnica generalnega sekretarja RK Slovenije Darja Horvat je dodala, da je besedica hvala premalo, kar lahko recemo anonimnemu krvodajalcu.

Med vsemi slovenskimi krvodajalci je največ darovalcev iz Dolenj-

tudi Novomeščan Ljubo Rabič, dolenski rekorder, ki se je v vseh letih na transfuzijskem oddelku oglasil kar 106-krat. V kulturnem progra-

mu so zapeli pevci Dolenjskega oktetja, na električne klavijature je zaigrala Tina Horvat, program je povezovala Zlatka Horvat.

J. PAVLIN

REKORDER MED KRVODAJALCI — 106-krat daroval svojo kri anonimnemu bolniku.

SPOŠTOVANI!!

Se odpravljate na potovanje?

Radi bi vas seznanili z zavarovanji, ki vas lahko spremlijajo na vaši poti. Zavarovalnica Triglav vam je pripravila paket raznih oblik zavarovanja, ki jih lahko sklenete, ko se boste odločili za potovanje ali letovanje. Želimo, da se na potovanjih ne bi ukvarjali s skrbmi, ki jih lahko preložite na ramena Zavarovalnice Triglav. Sami se odločite, katera oblika zavarovanja bi bila za vas najbolj primerna in mi vam bomo pri tem pomagali.

TURISTIČNO ZAVAROVANJE

To je paket raznih oblik zavarovanja, ki kreje naslednje rizike:

- nezgodno zavarovanje z vključenimi stroški zdravljenja, ki so nastali zaradi nezgode ali akutne bolezni, in stroške prevoza umrela zavarovalnica
- tativne, vlomske tativne, ropa, uničenja ali poškodovanja prtljage ali osebnih stvari, odgovornost turista, ...
- prekinitev turističnega potovanja ali kasnejša vrnitev z njega.

Višina zavarovalne premije je odvisna od tega, kam turist potuje in koliko časa traja potovanje. Pozanimajte se pri svojem prodajalcu zavarovanji še o ostalih oblikah zavarovanj, neposrednejših za ta letni čas:

- ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE NA POTOVANJU V TUJINI,
- ZAVAROVANJE ODPOVEDI TURISTIČNIH POTOVANJ,
- ZAVAROVANJE PRAVNE ZAŠČITE.

Želimo Vam prijetno potovanje in vesel počitnice!

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.

oblasti v Nemčiji, ko je bil izid vojne že jasno razviden. Status domobranske vojske in odnosu do Nemčev, ki so jih "izvezballi, oblekli in oborozili", je že v dneh po prisegi označil domobranci policist na bloku proti Prečini z besedami: "Sedaj smo se javno ožigali, da smo nemški hlapci".

Vsekakor pomeni prisega, ne glede na razloge zanje, najsrmatnejše dejanje v zgodovini slovenskega naroda. Vsi, ki so jo izrekli, so se omaževeli na neizbrisni pečat na domobranci, ki so postali nemška vojska v lastni domovini. V tem dejstvu je najti tudi dogovor na vprašanje, ali je bil nadročnoosvobodilni boj tudi državljanska vojna. Efsitali in kvislingsi so si podali roke!

Od prvih mesecov leta 1944 je v severnih predelih novomeškega okrožja vodil bojnični boj proti nadzornemu gibanju tudi državljanska vojna. Efsitali in kvislingsi so si podali roke! Po prihodu prve zavezniške vojaške misije k vodstvu nadzornemu gibanju Slovenije, britanske pod vodstvom kanadskega majorja Williama Jonesa konec junija 1943, ki sta ji sledili ameriška in sovjetska vojska, je pričela v večjih količinah posredovanje vojski, ne glede na razloge zanje, naši domobranci, bodoči vojaki, so se vzdružili in v nasprotnikovih ravnellanjih so se podali.

Sredi marca 1944 je bila v Dolenski Toplicah ustanovljena 1. slovenska brigada Vojske državne varnosti. Načrtno vojaško usposabljanje je partizansko povojniško kadra se je pričelo avgusta 1943 na Gričah nad Črmošnjicami, nadaljevalo pa v Metliki in drugih krajih Bele krajine. V "Oficijskih" sliki "Glavnega štaba NOV in POS" se je v 15 oddelkih zvrstilo skupno 12100 vitezov z blizu 3.200 slušatelji. Vodstveni politični delavci v množičnih organizacijah in vojaških enotah so se od sredne leta 1943 izobraževali v Višji partizanski šoli in Višji skojevski šoli v Kočevskem Rogu, Srednjem vasi in Gradniku. V obej šolah je bilo 800 tečajnikov.

Anton Štampohar

Ob 50-letnici zmage nad fašizmom (7)

Pregled narodnoosvobodilnega gibanja v nekdanjem belokranjskem in novomeškem okrožju

Da bi razbremenili operativno partizansko vojsko, je glavni štab NOV in PO Slovenije izdal odredbo o ustanovitvi zaledne vojaške oblasti. Komanda novomeškega vojnega področja je imela komande mest v Novem mestu, Trebnjem, Štencu, Grosupljem in Žužemberku, komanda belokranjskega področja pa komande mest v Črnomlju, Metliki, Vinici in Starem trgu po Kolpi.

Na osvobojenem ozemlju je bilo izvedenih več množičnih manifestacij narodnoosvobodilnega gibanja, od katerih jih je bilo nekaj v belokranjskem in novomeškem okrožju. Časovno prvo je bilo vseslovensko partizansko posvetovanje 8. oktobra v osnovni šoli na Dvoru. Udeležilo se ga je okoli 130 delegatov okrožnih in rajonskih komitejev KPS ter brigadih in bataljonskih partizanskih organizacij, ki so se seznamili s političnimi in vojaškimi razmerami v svetu in doma, z nalagam pri nadaljnji izgradnji ljudske oblasti ter z organizacijskimi vprašanji.

Prve zborov slovenskih pravnikov 10. in 11. oktobra v Metliki in na Suhorju se je udeležilo 85 v narodnoosvobodilno gibanje vključenih pravnikov. Zaključki zborov so vplivali takoj na razvoj vojaškega kot civilnega sodstva. Kljub začetnim pomislim partizanskemu vodstvu so

14. in 15. oktobra v župnišču na Gorenjih Sušicah zborovali krščanski socialisti. Govorili so o pomenu in vlogi krščanske skupine v osvobodilnem gibanju ter o razmerju med krščanskim socializmom in komunistično partijo. Na prvem Kongresu SPZZ 16. in 17. oktobra 1943 v Dobrniču je okoli 160 delegatov obravnavalo dodeljanje dela, politične razmere doma in v svetu ter prihodnje naloge SPZZ, ki so bile v celoti posvečene zmagi narodnoosvobodilnega gibanja.

V pričakovanju novega okupatorja je partizanska vojska onesposabilna komunikacije in razstrelila železniške mostove prek Krke v Kandiji, Krupe pri Kloštru in Kolpe pri Rosalnicah ter železniški viadukt pri Otovcu. Enote 15. divizije so izvajale ofenzivo proti nemškim postojankam na črni Litiji - Konstanjevi. Medtem so Dolensko vse posegotje pretevala nemška letala in stresala svoj smrtonosni tovor: na Novo mesto dvakrat, na Šentjernej, Črnomlju, Metliko, Dolenjske Toplice, Brezje nad Črnošnjicami in še nekatere kraje. Skupno je bilo blizu 110 smrtnih žrtev.

To je bil uvod v veliko nemško ofenzivo, v kateri so sprva kot vodniki sodelovali tudi slovenski domobranci. V dneh od 21. oktobra do 6.

POLETNI VRTEC LJUBLJANČANOV NA TURISTIČNI KMETIJI GROFIJA - Vzgojiteljici Irena Kamenšek in Katarina Novak - Otrin, ki sta od 29. maja do 2. junija usmerjali bivanje 18 otrok VVZ Mojca iz Ljubljane - Šiška na turistični kmetiji Grofija na Viru pri Stični, sta bili ob koncu prijetnega vrtca vsaj tako zadovoljni kot otroci. Uspelo jima je otrokom neprisileno približati pristnost življenja izven mesta, na kmetij, kar je bil eden poglavitev smotrov vrtca. "Če bomo danes otroka vzgajali, da kmet ne more dišati po parfumu, ampak po znoju, bo imel drugačen odnos do dela in ljudi," pravi Irena. Otroci so dopolnili svoja spoznanja in vedenja o življenju živali in rastlin, z velikim zanimanjem so si ogledali samostan Stična, izvir Krke, Jurčičev domačijo na Muljavi, imenito pa so se počutili tudi v svoji udobnih apartmajih (na posnetku) pri prijaznih domačinah. (Foto: P. Perc)

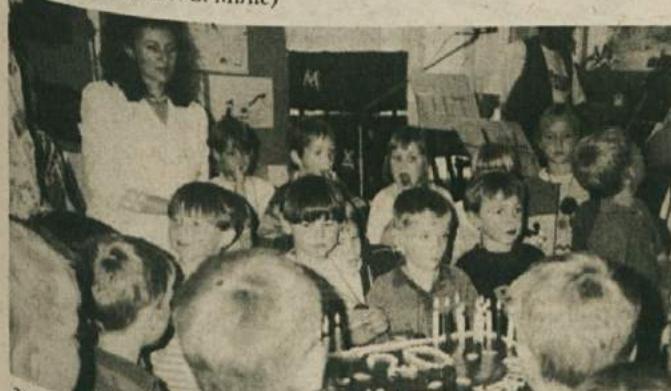
PODELITEV BRAVLNIH ZNAČK NA PREVOLAH - V četrtek, 25. maja, smo imeli učence od petega do osmega razreda OŠ Žužemberk podelitev župančevih bralnih znaciek na OŠ Prevole, kamor smo bili povabljeni. Po kulturnem programu je sledila podelitev nagrajencem in letos nas je kar 145 učencev višje stopnje osvojilo to priznanje. Da radi beremo, dokazuje tudi to, da je 31 učencev osmih razredov dobilo spominsko priznanje, ker so vseh osem let pridno segali po knjigah. Po podelitevi smo si ogledali prevolsko šolo in tem še suhokranjske vasi. Med največjimi zanimivostmi je bila prav gotovo cerkev sv. Krištofa na Lopati, ki nam jo je razkazal tamkajšnji g. župnik. Zadovoljni in polni novih spoznanj o Suhih Krajinah smo se vrnili domov. Prijetno vzdružje in prijazni ljudje so nas prepričali, da bomo še obiskali te kraje. (BERNARD PIRC, OŠ Žužemberk)

ČISTI ZOBJE - Pretekli teden je bila v Črnomlju zaključna prireditev v okviru tekmovanja za čiste zobe, ki poteka na osmih šolah v Črnomaljski in novi semiški občini že osem let. Duša tekmovanja med semiškimi in Črnomaljskimi otroki je že vsa leta preventivna sestra Mira Novak, ki opozarja, da starši premalo sodelujejo pri negi zob svojih otrok, zato bodo v začetku novega šolskega leta vsi prejeli vključnino pisma. Letos je bil najboljši 3. razred podružnične šole Adlešiči z razrednico Marijo Štrucelj, ki je prejel v prehodno last skulpturo zobra akademskoga kiparja Jožeta Vrščaja. Dr. Tatjana Leskošek-Denis, vodja slovenskega tekmovanja, v katerega je vključenih 453 šol, pa je podela posebna priznanja učiteljem Francu Trčku in Miri Stegne, ki sta s svojimi razredi zmagali že trikrat ter Miri Novak. Kulturni program so pripravili učenci semiške osnovne šole.

DOBRA VOLJA JE NAJBOLJA - To so pokazali tudi mladi pevci in pevke na karaokah, ki so bile v soboto, 3. junija v Muljavi. Muljava je imela v gosteh tudi glasbene skupine, med katerimi je zlasti izstopil Milan Pečovnik-Pidži s svojimi prijatelji. Ti so bili prvič na gostovanju v tem koncu Dolenjske. Gostom in gledalcem se je po televiziji predstavil tudi Krjavelj, ki je gledalce spravil v smeh. (Foto: S. Mirtič)

20-LETNICA ŠENTJERNEJSKEGA VRTCA - Ko so se otroci pod vodstvom že pokojne Mirke Androje iz stare gospodarske šole preselili v nov, velik vrtec, je bilo otrok komaj za dve igralnici. Vrtec je bil nezaseden le dve leti, sedaj pa je daljši čas pretezen, tako da brez organiziranega varstva ostane 40 do 50 otrok. Z novim šolskim letom bo vrtec enota osnovne šole, kar bo prav gotovo povečalo aktivnosti za strokovno delovanje delavk in prizadevanja za povečanje prostorov. 20-letnica vrtca je klub slabemu vremenu privabil številne otroke, starše, nekdanje delavke vrtca, praznovanja pa sta se udeležila tudi Šentjernejski podžupan Jože Krašna in direktorica Vzgojno-varstvene organizacije Novo mesto Metoda Turk. Otroški živžav z ansamblom Hop, cestzelj, dve torti, srečelov in veselo rajanje so v soboto, 3. junija, zapolnili vrtec in igrišče pred vrtcem, hkrati pa so malčki ob pomoči staršev in zaposlenih v vrtcu pripravili zanimivo razstavo Iz babičine skrinje. (Foto: T. Gavzoda)

MЛАДИ ДОПИСНИК

RAČUNALNIK PIŠECAM

PIŠECE - Podjetje Petrol, slovenska naftna družba, je bo svojem jubileju, 50-letnici delovanja obdarilo 50 slovenskih šol z novimi računalniki. Med njimi je tudi OŠ Maks Peteršnikova v Pišecah. Učenci smo tega nedve vesele, še posebej člani literarnih novinarnega krožka, saj ga bomo tudi mi uporabljali pri svojem delu. OŠ Pišec se podjetju Petrol za podarjeni računalnik prisrčno hvaljujemo.

Irena in Marjetka, 6.r., OŠ Pišec

BEGUNCI IN MI

Učenci 8. b. razreda OŠ Grm v Novem mestu smo bili 1. junija na prijetljiskem izletu z vrstniki begunskega centra. Mestna občina Novo mesto, Rdeči križ in naša šola so nam omogočili potovanje v Savinjsko in Logarsko dolino. Ogledali smo si farmo nojev pri Štefanu Simončiču v Podvinu pri Žalcu, Savinjski gaj in slap Rinko - vse brezplačno. Na izletu nas je spremljalo sonce, predvsem pa če, ki ni bil ovira za dobro voljo in zabavo. To je bilo naše zadnje skupno srečanje s prijatelji - pregnanci iz raznih mest BiH, ki zdaj živijo v našem mestu. Morda se bomo z nekaterimi srečali prihodnje leto v srednjih šolah, zagotovo pa se jih bomo z veseljem spominjali z naših čajank in izletov.

KATJA ŠTURM,
novinarski krožek OŠ Grm,
Novo mesto

SEVNIŠKI ZGODOVINARJI SREBRNI

Zveza prijateljev mladine Slovenije je razpisala naloge na temo Iz družinskih arhivov. Zgodovinski krožek pod vodstvom mentorice Vesne Butkovič se je hitro in resno lotil dela. Člani so se sestajali ob petih popoldne v naši šoli. Naloga je bila razdeljena na tri dele: prvi je imel naslov Družina skozi vsa zgodovinska obdobja, drugi Družina Kragl in tretji Rodovnik družine Kragl. Gradivo je zbiralo 16 učencev, 4 učenci so obdelovali podatke, 2 učenci pa sta nalogo podrobnejše predstavili na velikem srečanju mladih zgodovinarjev 26. in 27. maja v veselji Stični. Na natečaj se je prijavilo 108 šol iz vse Slovenije in med njimi je naša šola osvojila srebrno priznanje. Ob tem uspehu se lepo zahvaljujemo prijaznim in gostoljubnim prebivalcem Stične, ki so v svoje domove sprejeli naše učence in jim še olепšali srečanje mladih zmagovljanov novinarjev.

BOJAN HUMAR,
3.r. OŠ Savo Kladnik Sevnica

OSMOŠOLCI SE POTIJO

Čeprav sem sam še petošolec, že veliko vem o sošolcih, ki jih zdaj težijo težki testi. Odločajo namreč o njihovi prihodnosti, kajti le z dobrimi rezultati bodo lahko šli na vsako šolo. Zato sem bil vznemirjen, ko sem jih videl 29. in 30. maja vse trepetajoče stopati v razrede. Najbrž zato, ker se zavedam, da bom čez tri leta jaz na njihovem mestu. No, kar so naredili, so naredili. Sedaj je pred nami junij - še nekaj dni in konec bo vseh skrb. Končno bodo počitnice!

JURE ROJER,
5.b. OŠ Brsljin, Novo mesto

SREČANJE MLADIH ZGODOVINARJEV

V soboto, 23. maja, smo se Suzana, Ines, jaz in naš mentor Rado Kostrevc skupaj s Šentjančani ob 7.30 odpeljali z gasilskim kombijem iz Šentjanža v osnovno šolo Stična, kjer je potekalo srečanje mladih zgodovinarjev. V Stični smo si najprej ogledali zgodovinske naloge. Razdeljeni smo bili v štiri skupine, vsak pa je moral svojo zagovarjati. Potem je bilo kosilo, затem pa kratek kulturni program in podelitev priznanj. Mi smo prejeli srebrno priznanje. Ob pol treh popoldne smo se odpeljali v stiški samostan, kjer smo si ogledali bazilikko, v kateri je neki menih prečudovito igral na orgle. Potem pa smo se pogledali se grobovne menihov - vsi so enaki. Ko sva z Ines šli mimo vhoda v bazilikko, je mimo prišla nuna. Bilo namesto je nerodno, ker sva jo tako gledali. Domov smo se peljali s kombijem in smo se v njem skoraj skuhalo od vročine, zato smo bili presečni, ko smo v Krmelju zadihali na svežem zraku.

MARJANA MIRT,
6.a.r. OŠ Krmelj

PRAZNOVANJE POMLADI

18. maja smo se na OŠ Stari trg ob Kolpi odločili za kulturni dan, in sicer za ohranjanje spominov na belokranjsko platno, pisance, vezenine in zelenega Jurija. Kot projektno nalogo smo si zadali delo o pridelovanju in predelavi lanu in konoplje. V ta projekt je bilo vloženega kar veliko dela, saj smo ga pripravljali skozi vse šolsko leto. Vse se je začelo ob 12. uri s sprevodom zelenega Jurija po Starem trgu. Ob 14. uri smo odigrali igrico, ki je pričekovala ves postopek pridelave platna: od sejanja in trenja do tkanja. Po igri je bila pripravljena razstava vseh stvari, ki smo jih za ta projekt naredili (pisance, vezenine, star predmeti). Ta projekt mi je všeč, ker je bilo vse pristno, belokranjsko.

TADEJ KOBE,
7.r. OŠ Stari trg ob Kolpi

* Starci se najraje in z veseljem spominjajo mladost. Pri nas to ni zaželeno, saj je bila takrat Jugoslavija. (Jurič)

POHOD PO TRUBARJEVI POTI

VELIKE LAŠČE - Osnovna šola Primoža Trubarja priredila dnevi šole v sodelovanju s Planinskim društvom Velike Lašče v soboto, 10. junija, po hodo po Trubarjevi poti. Iz Velikih Lašči bodo pohodniki krenili med 8. in 10. uro, na Trubarjevo pa bodo prišli predvidoma med 12. in 14. uro. Na poti bodo učenci pohodnikom postregli z različnimi informacijami o krajevih in drugih zanimivostih, pohodnikom bodo na voljo različni prospetti in brošure, s pecivom, ki ga bodo učenci sami pripravili, pa se bodo lahko tudi posladkali.

JUBILEJNA PEVSKA REVJA - V Dolenji vasi pri Ribnici je bila v soboto 20. jubilejna revija pevskih zborov od Turjaka do Kolpe. Nastopilo je 12 pevskih zborov, in sicer: dekliški zbor Gimnazije Kočevje, dekliška skupina Trenutek iz Ribnice, moški ocket Gallus iz Ribnice, mešani ocket Cantate Domino iz Kočevja, nonet Rog iz Željna, moški zbor Primož Trubar iz Velikih Lašč, ženski zbor Marij Kogoj iz Turjaka, moški zbor Svoboda iz Kočevja, mešani zbor KUD Gallus iz Ribnice, moški zbor Slemena in moški zbor Lončar iz Dolenje vasi. Prireditve si je ogledalo veliko število prijateljev zborovskega petja. Ob tej priložnosti so podelili pet Galusovih bronastih priznanj, prejeli pa so jih: Stane Henigman, Stane Oberstar, Alojz Zakrašek, Tone Henigman in Jože Henigman. Priznanje je prejel tudi Franc Petek, kateremu pripada zasluga za organizacijo vseh revij do zdaj. (Foto: M. Glavonjčić)

SPORTNE IGRE UPOKOJENCEV - Pet belokranjskih društev upokojencev je pod pokroviteljstvom občine Črnomelj v soboto pripravilo 20. športne igre upokojencev Dolenjske in Bele krajine, na katere se je prijavilo kar 48 ekip iz 14 občin. Pomerile so se v kegljanju, strelenju, balinanju, šahu in pikadu. Na fotografiji: ženska ekipa kočevskega upokojenskega društva pri tekmovanju v pikadu. (Foto: M.B.-J.)

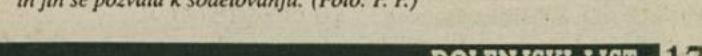
60 LET PGD VELIKI GABER - Na binkoštno nedeljo so gabrski gasilci obeležili svoj jubilej. V povorki, na čelu s trebanjskimi godbeniki in praporščaki so prišli pred gasilski dom predstavniki številnih društev. Predsednik PGD Anton Fortuna je orisal zgodovino društva, slavljenec je pozdravil tudi predsednik trebanjske gasilske zveze Anton Strah, slavnostni govornik - poslanec državnega zborova Alojzij Metelko pa je poudaril pomen požarne brambe za slovenskega kmeta in kako pomembno je danes vzgojno-preventivno delo gasilcev. Mašo je opravil gabrski župnik Ivan Jagodic, zapel je MePZ dr. Petra Držaja, trebanjski župan Ciril Pungartnik pa je kot glavni pokrovitelj predal nov prapor predsedniku Fortuni (na posnetku). Zatem so podelili številna priznanja in na domu odkrili poslikavo sv. Florjana, zaščitnika gasilcev. (Foto: P. P.)

SREČANJE MLADIH PLESALCEV - V petek, 2. junija, je bilo v prostorih novomeške gimnazije srečanje plesalcev osnovnošolcev, kateri so se v letošnjem šolskem letu udeležili plesnih tečajev pod vodstvom turistične agencije Mana iz Novega mesta. Šolski finalisti so bili iz kar devetih šol v novomeški občini. Pokazali so, da so se marsikaj naučili in da bodo tudi v prihodnje hodili na podobne tečaje. (Tekst in foto: S. Mirtič)

SREČANJE MLADIH VARČEVALCEV DOLENJSKE BANKE V ŠENTRUPERTU - Navkljub temu da tukajšnja OŠ dr. Pavla Lunačka nima šolske hranilnice, slovi pa po novinarskem krožku, ji je Dolenjska banka zaupala, da je bila prvo junijsko soboto gostiteljica letosnjega srečanja njenih mladih varčevalcev in udeležence literarnega natečaja. 150 otrokom in 40 mentorjem iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja ju Marko Kapus predstavil freske na Višnu, v šolski televodnici v Šentrupertu jih je ravnatelj prof. Jože Zupan presenetil z gesto Vito Mavrič, ob ogledu gotiske cerkev pa je župnik Janez Vidic vsem mentorjem izročil knjige o najljubljih rastlinah, živalih in delu oz. opravilu. Kar 33 mladih pisateljev je pisalo o živalih, najljubše pa so večini mačke. 30 osnovnošolcev je pesnilo, 13 pa pisalo o trgovini, spravljanju sena in drugih kmečkih opravilih. Vsem je čestitala Marija Rus iz Dolenjske banke in jih še pozvala k sodelovanju. (Foto: P. P.)

Olginih 85 let

Vedno živila skromno

Olga Bevec je 18. aprila dosegla 85 let. Rodila se je 6-članski družini Vrščajevih na Gornji Ponikvah. Imeli so malo zemlje, zato so morali služiti kruh pri kmetih, takrat pa so bile tudi letine slabе. Komaj je končala osnovno šolo v Dol. Nemški vasi, že je moralna za pestunjo v Ljubljano, oče pa je šel služiti v Ameriko. Po petih letih se je vrnila v Grm, kjer so kupili hišo, vendar se je čez pol leta ponovno vrnili čez lužo. Kot se spominja Olga, razkošja pri njih ni bilo nikoli, vedno so živili skromno, kot živi še danes.

Olga se je vrnila iz Ljubljane domov. Moralna je spet služiti. Dobro se še spominja, da njen delavnik ni bil 7 ur, ampak je moralna prva vstajati in zadnjia iti spat. Vsak dan je moralno biti pripravljeno že za drugi dan. Služkinje so spale v kamrah pa tudi pri mizah so bile ločene. Poročila s Francem Bevcem iz Bitne vasi pri Trebelnem, ki je bil zaposlen pri železnicah. Rodili so se jima dva sina in hči. Olga se je kasneje zaposlila v Beti v Mirni Peči, kjer je delala vse do upokojitve.

R. MAJER

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 8. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.35 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
ČARODEJEV KLOBUK, 2/5
10.35 SANJAN ALI BEDIM
10.45 ODKRIVANJE ZEMLJE, amer. izbr. serija, 4/26
11.15 PO DOMAČE
13.00 Poročila
13.05 OKI KRITIKE, ponov.
15.10 SKRIVNOST PICASSO, ponov. franc. dok. oddaja
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 10/15
21.05 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
VEČEN SANJAČ, amer. naniz., 22/28
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 13/18

SLOVENIJA 2

12.00 Video strani - 12.25 Košarka (posnetek) - 13.55 Tenis, prenos (2) - 15.15 Kinoteka: Prišli so iz vesolja (amer. film, ČB) - 16.35 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.20 Sova (ponov.): Prin iz Bel-Aira (amer. naniz., 9/24); Inšpektor Morse (12/18) - 18.45 Že veste - 19.15 Tok oddaja za mladostnike - 20.05 Moski, ženske - 21.05 Andrej Rubljov (ČB ruski film) - 0.00 Tenis (posnetek iz Pariza, ž)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 442, dela amer. nadalj.) - 11.05 Sedem veličastnih (ponov. glasb. oddaje) - 11.35 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 12.05 TV prodaja - 13.30 TV prodaja - 17.40 Unpato (ponov. oddaje o akt. dogodkih) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (443, del. amer. nadalj.) - 20.00 Pred porto (47. del. amer. nadalj.) - 20.25 Vreme - 21.00 Zanikanje (amer. drama) - 22.35 Paris (ponov. 6. dela) - 23.25 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 0.15 Klasična video glava (ponov. glasb. oddaje)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Emperatriz - 13.00 Detektiv Phil Vance (amer. film) - 14.45 Šolski program - 15.45 Program za otroke in mladino - 16.30 Hrvatska danes - 17.00 Z jadi okoli sveta, 7/12 - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreće - 18.50 Tega leta - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Lekaristvo Hrvatov (dok. oddaja) - 21.30 Okran brez okvirja - 22.40 Moč denarja - 22.50 Dnevnik - 23.10 S sliko na sliko - 23.40 Sanje brez meja

HTV 2

15.10 Video strani - 15.35 S sliko na sliko - 16.05 Košarka (NBA posnetek) - 17.35 Železnice (dok. oddaja) - 18.25 Laurel Avenue (serija, 3/4) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.25 Košarka (ponov. 22.05 Laurel Avenue (serija, 4/4) - 22.55 Rešitev 911 (dok. oddaja) - 23.45 Večer z vami

PETEK, 9. VI.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.50 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.50 TEDENSKI IZBOR
POT V ŠOLO, nizoz. naniz., 6/6
10.15 GOSPOD MIMO IN GOSPODINA TA-PA-TA
10.50 ROKA ROCKA
11.40 SVET NARAVE, ang. poljudnoznanstv. serija, 10/10
12.40 ŽE VESTE
13.00 Poročila
14.05 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
15.05 JABLONE, ponov. nemškega filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 ŽARIŠČE
22.50 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 10/22
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 14/18
0.15 PAPIRNATA POKA, angl.-poljski film

SLOVENIJA 2

11.30 Video strani - 11.55 Tenis, prenos (m) - 13.30 Tedenski izbor: Zgodbe medenih tednov (nemška naniz., 4/8); 14.20 Omizje; 16.20 Osim dan, 17.10 Sova (ponov.): Večensanjač, Inšpektor Morse (13/18) - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me! - 20.05 Westbeach (angl. nadalj., 10/10) - 21.00 Veliki dnevi 20. stol. (franc. dok. serija 2/3) - 21.50 (Ne)znan odber - 22.50 6. evrovizijsko tek. mladih plesalcev (posnetek) - 0.35 Tenis, posnetek (m) - 3.00 Košarka (ponov. 3)

KANAL A

10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 443, dela amer. nadalj.) - 11.05 Magnetoskop (ponov.

glasbene oddaje) - 11.35 Tv prodaja - 17.10 Zanikanje (ponov. komedije) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (444, del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasb. oddaja) - 20.30 Obalna straža (10. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na borzi - 21.35 Mrčes (amer. groljivi film) - 23.15 Vodnik za zaljubljene (3. del amer. naniz.) - 23.40 Učna leta (15. del amer. naniz.) - 0.10 Pred porto (ponov. 46. dela amer. nadalj.) - 0.35 Živeti danes (ponov. dok. oddaja)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Emperatriz - 13.00 Pritaja žen (amer. film) - 14.50 Šolski program - 15.50 Program za otroke in mladino - 16.30 Hrvatska danes - 17.00 Učimo se o Hrvatski - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreće - 18.50 Alpe-Donava-Jadrana - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Dok. oddaja - 21.05 Dobri ljudje - 22.30 Dok. oddaja - 23.05 Poročila - 23.25 S sliko na sliko - 23.55 Kazak bi ljudil, če se želimo le seksha (španski film) - 1.25 Sanje brez meja

HTV 2

13.40 TV koledar - 13.55 Košarka (ponov.) - 15.35 S sliko na sliko - 16.05 Turbo Limach show - 17.35 Triler - 18.25 Laurel Avenue (serija 4/4) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Me je kdo iskal? - 20.55 Sto let filma: Državljan Kane (amer. film)

SOBOTA, 10. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.15 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
7.45 TEDENSKI IZBOR:
RADOVENDNI TAČEK
8.05 UCIMO SE ROCNIH USTVARJALNOSTI
8.25 MALE SIVE CELICE, kviz za šestolice
9.10 MILADA EVROPA POJE
9.20 LAHKIH NOG NAOKGROG
10.05 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
11.50 ZGODBE IZ ŠKOLKE
11.20 KAMNITI LISJAK, amer. film
13.00 Poročila
13.05 TEDENSKI IZBOR:
VEČERNI GOST,
MALO ANGLEŠCINE, PROSIM
TEDNIK, ponov.
POGLEJ IN ZADENI

17.00 DNEVNIK 1

17.10 SMRTONOSNO OBDOBJE, nemška pojavljenoznan. oddaja
18.00 RPL-STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 KRIZKRAŽ
21.30 NARAVA IN TEHNIKA, ang. poljudnoznan. serija
22.00 OZARE
22.10 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 15/18
13.35 GOVEDA, franc. film

SLOVENIJA 2

7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 8.45 Zgodbe iz oper - 9.45 Tedenski izbor: Komisar Rex (ponov. oddaja) - 18.25 Laurel Avenue (serija, 3/4) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.25 Košarka (ponov. 22.05 Laurel Avenue (serija, 4/4) - 22.55 Rešitev 911 (dok. oddaja) - 23.45 Večer z vami

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Emperatriz - 13.00 Detektiv Phil Vance (amer. film) - 14.45 Šolski program - 15.45 Program za otroke in mladino - 16.30 Hrvatska danes - 17.00 Z jadi okoli sveta, 7/12 - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreće - 18.50 Tega leta - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Lekaristvo Hrvatov (dok. oddaja) - 21.30 Okran brez okvirja - 22.40 Moč denarja - 22.50 Dnevnik - 23.10 S sliko na sliko - 23.40 Sanje brez meja

HTV 2

15.10 Video strani - 15.35 S sliko na sliko - 16.05 Košarka (NBA posnetek) - 17.35 Železnice (dok. oddaja) - 18.25 Laurel Avenue (serija, 3/4) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.25 Košarka (ponov. 22.05 Laurel Avenue (serija, 4/4) - 22.55 Rešitev 911 (dok. oddaja) - 23.45 Večer z vami

KANAL A

7.00 Video strani - 8.05 Trije mušketirji (ponov. risanke) - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.00 Učna leta (ponov. 15. dela amer. naniz.) - 11.30 Splošna praksa (ponov. 24. dela) - 17.30 Mrčes (ponov. film) - 19.10 Beverly Hills 90210 III (ponov. 16. dela) - 20.00 Vreme - 20.15 Živeti danes (dok. oddaja) - 20.35 Splošna praksa (25. del avstral. naniz.) - 21.30 Ogenj v temi (amer. film) - 23.05 Vreme - 23.10 Posnetek koncerta - 0.55 Eroščni film (amer. film) - 23.00 Sobotna noč

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Emperatriz (serijski film) - 13.00 Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 13.40 Drobčinek (1. delski film) - 15.20 Najlepša dela svetovnih muzejev - 15.30 Poročila - 15.40 Beverly Hills (serijski film, 16/30) - 16.30 Turbo Limach show - 17.45 Televizija o televiziji - 18.15 Prizma (multimedialni program) - 19.15 Začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 V zaključni faz (amer. film) - 22.15 Glasbena oddaja - 23.00 Dnevnik - 23.20 S sliko na sliko - 23.50 Sanje brez meja

HTV 2

12.45 TV koledar - 12.55 S sliko na sliko - 13.25 Ekran brez okvirja - 14.25 Košarka (posnetek) - 17.45 Brilijantina - 18.25 Dok. oddaja - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Tom (humor. serija, 9/12) - 20.40 Cro pop rock - 21.30 Latinica - 22.50 Športna sobota - 22.45 Nočna izmena: Življenje na severu; Državljan novega kova; Smrtno spanje (brit. film)

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Emperatriz (serijski film) - 13.00 Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 13.40 Drobčinek (1. delski film) - 15.20 Najlepša dela svetovnih muzejev - 15.30 Poročila - 15.40 Beverly Hills (serijski film, 16/30) - 16.30 Turbo Limach show - 17.45 Televizija o televiziji - 18.15 Prizma (multimedialni program) - 19.15 Začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 V zaključni faz (amer. film) - 22.15 Glasbena oddaja - 23.00 Dnevnik - 23.20 S sliko na sliko - 23.50 Sanje brez meja

HTV 2

12.45 TV koledar - 12.55 S sliko na sliko - 13.25 Ekran brez okvirja - 14.25 Košarka (posnetek) - 17.45 Brilijantina - 18.25 Dok. oddaja - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Tom (humor. serija, 9/12) - 20.40 Cro pop rock - 21.30 Latinica - 22.50 Športna sobota - 22.45 Nočna izmena: Življenje na severu; Državljan novega kova; Smrtno spanje (brit. film)

HTV 1

8.40 - 0.15 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.40 OTROŠKI PROGRAM

NEDELJA, 11. VI.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.25 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR:
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 10/13
11.05 EDEM MOJIH NAJSTAREJŠIH
PRIJATELJEV, nemški film
12.35 SVETOVNI POSLOVNI UTRIP

13.00 Poročila

13.05 TEDENSKI IZBOR

NEDELJA, 11. VI.

13.05 TEDENSKI IZBOR

ZIV ŽAV, ponov.
9.25 Z LUTKAMI NA POTEPU
9.55 SPREHODI POD STARU LJUBLJANI, 7/9
10.20 OCIVIDEK, ang. dok. serija, 10/14
11.05 15. SREČANJE TAMBARAŠKIH SKUPIN IN ORKESTROV SLOVENIJE, 1. oddaja

11.30 OBZORJE DUHA

12.00 BIBLIJA

12.30 LJUDJE IN ZEMLJA

BARLOG

BARLOG TREBNJE

vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nudi:

- vozila NISSAN
- traktorje TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem,
Obrtniška 18
tel. (068) 45-700, fax 45-701

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

S Trdinovega vrha
na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri
NOVICE

vsak ponedeljek ob 18. uri
ODDAJA ZA OTRIKE
in po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in ob 21.30 NOVICE

vsako nedeljo ob 13. uri
NACE VAM VOŠČI
in ob 16. uri glasbena oddaja
MED PRIJATELJI

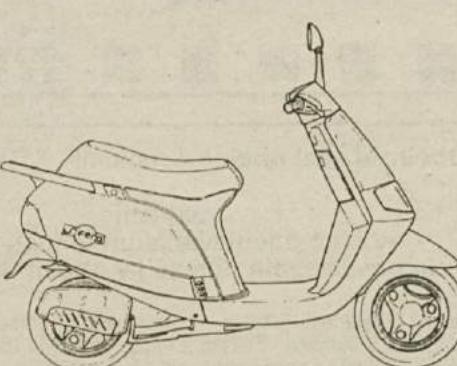
vsak dan od 15. ure dalje
VIDEO STRANI

NAKUP KOLES IN MOTORNIH KOLES (PIAGGIO, TOMOS) JE

PRI NAS Z USPEŠNIM SPRIČEVALOM CENEJŠI.

3 2 4 5 4

3 5 2 2 3

SPRIČEVALO BREZ CVEKA PRINAŠA V JUNIJU POSEBEN POPUST IN
PRAKTIČNO NAGRADO.

Trgovina je odprta: pon. — pet. od 7. do 16. ure, v soboto do 12. ure

PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, tel.: 068/321-479, 321-032

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

NA JUŽNI MEJI
UREJANJE CEST

KOČEVJE, OSILNICA - Posodabljanje cest ob Kolpi in Čabranci se nadaljuje. V ponedeljek, 5. junija, so začeli asfaltirati še približno 2 km ceste med Kužljem in Račkim potokom, delo pa bo predvidoma končano še ta teden. Končani so zapleti v zvezi z gradnjo ceste med Bezgovico in Bezgarji.

FJAKARSTVO V DOLENJSKIH TOPLICAH - Albin Novak s kobilom Bebo je v teh toplih dneh pozno popoldan domala vsak dan viden po stranskih poteh v okolici Dolenjskih Toplic, kamor vozi turiste na svez zrak in sprostitev. Pravi, da je zdaj za vožnjo še premalo zanimanja, čeprav eno uro vožnje za štiri osebe računa le 1000 tolarjev. Njegov zapravljivček vsak dan po 17. uri stoji pred zdraviliškim domom. (Foto: J. Pavlin)

ČIPKARICE SE PREDSTAVLJajo - Čipkarsko šolo so v Idriji ustanovili že leta 1876, prvi dokumenti o klekljaricah pa segajo tja v 17. stoletje. Ta pomembna turistična dejavnost je zadnja leta pričela zanimati tudi mlade Idrijčane. Pred dvema letoma je bila ustanovljena Čipkarska šola, obiskuje jo 35 dekle, ki se učijo klekljanja in izdelovanja kvalitetnih čipk. Te dni so bila ta dekleta na počitniškem taboru v Dolenjskih Toplicah in v petek popoldan gostom v hotelu pokazala, kako se kleklja. (Foto: J. Pavlin)

GLASBENA ŠOLA MARJANA KOZINE
Jenkova 1, NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

— **HISNIKA**
za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Začetek dela je 1. septembra 1995.
Poskusno delo: 3 meseca.
Kandidati morajo imeti končano 3-letno srednjo šolo. Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa. Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi razpisa.

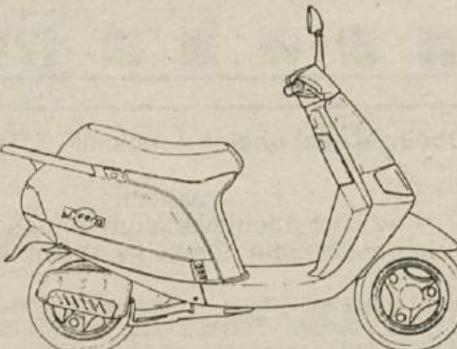
Št. 23 (2391), 8. junija 1995

krka

OB PODELITVI SPRIČEVAL AGROSERVIS MISLI NA VAS!

NAKUP KOLES IN MOTORNIH KOLES (PIAGGIO, TOMOS) JE

PRI NAS Z USPEŠNIM SPRIČEVALOM CENEJŠI.

3 2 4 5 4

3 5 2 2 3

SPRIČEVALO BREZ CVEKA PRINAŠA V JUNIJU POSEBEN POPUST IN
PRAKTIČNO NAGRADO.

Trgovina je odprta: pon. — pet. od 7. do 16. ure, v soboto do 12. ure

PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, tel.: 068/321-479, 321-032

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

NA JUŽNI MEJI
UREJANJE CEST

KOČEVJE, OSILNICA - Posodabljanje cest ob Kolpi in Čabranci se nadaljuje. V ponedeljek, 5. junija, so začeli asfaltirati še približno 2 km ceste med Kužljem in Račkim potokom, delo pa bo predvidoma končano še ta teden. Končani so zapleti v zvezi z gradnjo ceste med Bezgovico in Bezgarji.

zavarovalnica triglav d.d.
PE Novo mesto

Novi trg
68000 Novo mesto

vabi k sodelovanju in objavlja naslednja prosta delovna mesta:

CENILEC-LIKVIDATOR AVTOMOBILSKIH ŠKOD

Pogoji:
— višja ali visoka šola tehnične usmeritve
— 2 leti delovnih izkušenj

Kandidat bo sprejet za nedoločen čas.

Poskusno delo traja tri mesece.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem roku za sprejem pisnih vlog.

ZLATARSTVO BARTOL

Kastelčeva 1, Novo mesto
Novi trg — nasproti pošte

Tel. 22-895
Tel. 322-895

Bogata izbira zlatega in srebrnega nakita

- * ročno izdelan nakit
- * zamenjava staro za novo
- * popravila
- * poročni prstani po naročilu
- * pri nas kupljene izdelke graviramo brezplačno

Svetovali vam bomo pri izbiri nakita in brezplačno zavili darilo

— možnost nakupa na obroke — brez obresti
— popust ob gotovinskem nakupu

Cenjene stranke obveščamo, da imamo na Novem trgu spremenjen delovni čas

— vsak dan od 8. ure — 19. ure

— sobota od 8. ure — 12. ure

Obiščite nas, veseli bomo vašega obiska

Pooblaščeni prodajalec in serviser
UGODNI KREDITNI POGOJI
STARO ZA NOVO

NOVOTEHNA
ATOMOBIL

CITROËN

AKCIJA do konca meseca JU-
NIJA posebne akcijske cene pri
zamenjavi staro za novo.
Tel.: 068/322-066, 0608/21-485

SKODA

FELICIJA v prodaji tudi že z do-
datno opremo, darilo ob nakupu.
Tel.: 068/322-006, 068/44-025

LADA

na zalogi **SAMARE IN NIVE.**
Darilo ob nakupu.
Tel.: 068/322-066, 0608/21-485

eSPORT

POMEMBNEJŠI NASLOVI IZ NOVE JUNIJSKE
ŠTEVILKE PRILJUBLJENE REVJE E-SPORT:

- Ivan Zidar v velikem intervjuju: »Nogometna liga deseth bo posel stotletja!«
- Kdo je kriv za neuspeh naših rokometašev na Islandiji?
- Valter Bonča: »Tudi med kolesarji je prisoten doping.«
- Zdrahe v vodstvu NK Maribor Branik.
- Poslovnež — Georg Grünfeld (izgovorjava: Georg Grinfeld) in njegove prikolice.
- Formula 1: Na stezi je Ferrari zakon!
- Pot Thomasa Mustre do agonije in nazaj.
- Je Smelt Olimpija res velik klub majhnih potek?
- Tudi tokrat v reviji E-SPORT: Hitova nagradna igra.

E-SPORT JE ŽE PRI VAŠEM PRODAJALCU ČASOPISOV!

San 21, Novo mesto, in
Salon kopalniške opreme »DELFIN«

BTC — Ljubljanska 27 (B1)
tel.: 068/322-879, 316-144

razpisuje prosta delovna mesta za nedoločen čas:

1. POSLOVNI SEKRETAR

- aktivno znanje enega tujega jezika (ang., ital.)
- izkušnje v komerc. delih
- poznavanje računovodstva

2. RAČUNOVODJA

- (polni ali skrajšan delovni čas)
- ustrezna izobrazba
- znanje tujega jezika
- večletne delovne izkušnje

3. TRGOVEC — POSLOVODJA

- ustrezna izobrazba in izkušnje v stroki

4. TRGOVEC

- skrajšan delovni čas
- ustrezna izobrazba in izkušnje

GLASBENA ŠOLA MARJANA KOZINE
NOVO MESTO

Sprejemni preizkus za vpis v GLASBENO ŠOLO MARJANA KOZINE V NOVEM MESTU bo v ponedeljek, 26. junija, in v torek, 27. junija, od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Jesenski sprejemni preizkus pa bo v ponedeljek, 28. avgusta, od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Poseben začlenjen je vpis na oddelke za violinino, kontrabas, trebento, pozavno, tubo, rog, klarinet, saksofon in obo. Predhodno dvignite prijavnice za sprejemni preizkus v tajništvu šole — vsak delovni dan med 10. in 12. uro.

Informacije na tel. 323-143.

**SREDNJA TEHNIŠKA
IN ZDRAVSTVENA ŠOLA**
NOVO MESTO
Šegova ulica 112
68000 NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta

1. 1 učitelja slovenskega jezika - profesor,
2. 2 učiteljev angleškega jezika - profesor,
3. 1 učitelja fizike - profesor,
4. 1 učitelja gradbeništva - dipl. inž.,
5. 1 učitelja praktičnega pouka v strojništву - inž.,
6. 1 učitelja zgodovine in geografije - profesor,
7. 2 učiteljev matematike - profesor.

Prosta delovna mesta razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom; pod številko 4. in 6. za določen čas, in sicer od 1.9.1995 do 31.8.1996, ter s polno delovno obveznostjo in trimesečnim poskusnim delom. Učitelji strokovnih predmetov, ki se nimajo pedagoško-andragoške izobrazbe, jo bodo morali pridobiti v treh letih.

Prijave z dokazili pošljite v petnajstih (15) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteklu roka za prijavo.

ZARJA

stanovanjsko podjetje d.d. Novo mesto
Prešernov trg 5, 68000 Novo mesto

Zarja, d.d., obvešča zainteresirane stranke, da bodo že letos in jeseni 1996 na voljo novi najemni poslovni prostori na pravoravnih lokacijah v Novem mestu.

Obnovili bomo poslopje na Vrhovčevi ulici 18, skupne površine 1225 m², z zagotovljenimi parkirnimi prostori in na Prešernovem trgu 8, skupne površine 648 m².

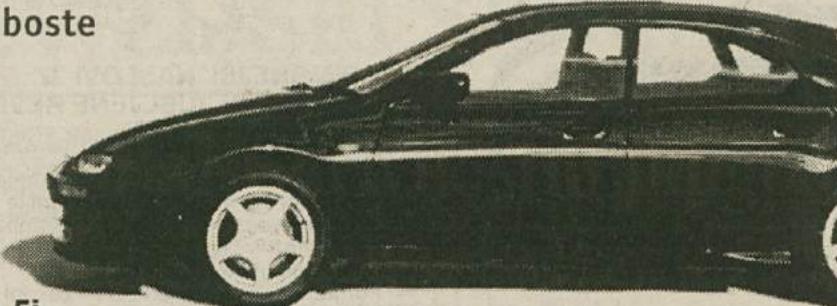
Vse, ki se zanimajo za najem, vabimo na pogovor in k sodelovanju glede podrobne določitve programa in financiranja projekta obnove stavb za dolgoročni najem.

Po veljavnem odloku o prostorskih pogojih za območje mestnega jedra Novo mesto je poslovne objekte mogoče nameniti za **upravno, trgovsko ali storitveno dejavnost**.

Vabimo vas, da se pisno ali osebno zglasite na sedežu podjetja, kjer se bomo pogovorili o vaših potrebah, željah in pričakovanih ter jih upoštevali pri obnovi.

MAZDA NAJ BO

in prihranili boste
tudi do 12%

323F 1,5i

UGODNI KREDITNI POGOJI

PRI VAŠEM TRGOVCU Z
VOZILI MAZDA

MSM d.o.o.
Novo mesto
Podbevkova 4
Tel. 068/341 240

MAZDA

DOM STAREJSIH OBČANOV CRNOMELJ

O B J A V A

Na osnovi 12. člena Pravilnika o delovnih razmerjih Dom starejsih občanov Črnomelj objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. bolničar:

- 4 delavci
- končana III. stop. strok. uspos. zdravstvene usmeritve za poklic bolničarja
- znanje slovenskega jezika

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 1 leta s predvidenim pričetkom dela 20.6.1995.

2. zdravstveni tehnik

- 1 delavec
- končana V. stop. strok. uspos. zdravstvene usmeritve za poklic zdravstvenega tehnika
- opravljen strokovni izpit
- znanje slovenskega jezika.

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 1 leta s predvidenim pričetkom dela 20.6.1995.

Kandidati morajo poslati pismene prijave v 8 dneh po objavi oglasa na naslov:

Dom starejsih občanov Črnomelj, Ul. 21. oktobra 19/c,
Črnomelj, z oznako "prijava na oglas".

K prijavi je treba predložiti listine o tem, da kandidat izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v objavi.

Izbira bo opravljena najpozneje v 14 dneh po poteku roka ob-jave.

Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri v 14 dneh po opravljeni izbiri.

Občinski svet občine Črnomelj

razpisuje

»Javno ocenjevanje urejenosti naselij in posameznih domačij v občini Črnomelj«.

Ocenou urejenosti naselij in posameznih domačij bo opravila posebna 5-članska komisija, ki jo je imenoval Izvršni svet iz vrst strokovnjakov za posamezno področja delovanja.

Komisija bo oceno opravila v juniju 1995, in sicer po naslednjih merilih:

1. urejenost dostopa,
2. ureditev okolice glede na značilnost krajine (zelenje, cvetje),
3. ohranjanje tipike pri urejanju okolja (ograje, vodnjaki),
4. red in čistoča na dvorišču,
5. urejenost in obnova sakralne dediščine
6. odnos do dediščine nasploh (staro — novo, posnemanje),
7. urejenost središča naselja — funkcije.

Kriterije bo komisija uporabljala smiselnoglede na predmet ocenjevanja.

Zupan bo po pooblastilu občinskega sveta podelil:

1. najbolje ocenjenemu naselju — pisno priznanje in 100.000 SIT,
2. najbolje urejeni domačiji — pisno priznanje in 40.000 SIT,
3. za doseženo 2. in 3. mesto pri obeh ocenah — pisno priznanje.

Podelitev bo opravljena na osrednji kulturno-turistični prireditvi Jurjevanje in kresovanje — 95.

ŽUPANOVA JAMA prej Taborska jama pri GROSUPLJEM

VABI NA OGLED
OB SOBOTAH, NEDELJAH
IN PRAZNIKIH
OB 15. ur

Informacije: TURISTIČNO DRUŠTVO GROSUPLJE
telefon (061) 772-291

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve, topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

NOVO MESTO:
TTC, Rezmanova 38,
tel.: 068 321 279, 324 007
PRODAJALNA: Glavni trg 10,
tel.: 068 321 737, 322 120

NOVOTEHINA TRGOMNA

KAR JE DANES CENEJE, JE JUTRI LAJKO DRAŽJE!

10 - 50%
ZNIŽANJE
CEN

OMEJENE KOLIČINE
IZBRANIH PROIZVODOV
IZ OBSTOJEČEGA
PRODANEGA
PROGRAMA
NOVOTEHNE

OBISKITE NOVOTEHNINE PRODAJALNE V NOVEM MESTU, TREBNJEM IN KRŠKEM, Kjer bo vsakdo lahko našel nekaj zase po resnično ugodnih cenah.

OD ŠIVANKE...

PRI NAKUPU NAD 10.000 SIT
ALI PLAČILO NA OBROKE
- ČEKI 1+4
(VELJA V VSEH PRODAJALNAH
NOVOTEHNE RAZEN V
DISKONTNI PRODAJALNI)

5%
GOTOVINSKI
POPUST

5%

GOTOVINSKI
POPUST

5%

K O P R I Č A K U J E T E V E Č . . .

TREBNJE:
Slovenia 10,
tel.: 068 44 013,
KRŠKO:
C. kralja Združen. 70,
tel.: 0608 21 208.

LADA

DO LADE BREZ DENARJA

Vsi tipi vozil LADA na kredit brez pologa ali na leasing.

SAMARA — udobna, stabilna, prostora limuzina že za 997.000,00 SIT.
Int. 068/324-424.

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 323-610

fax: (068) 322-898

VRATA MOJEGA DOMA -VRATA J E L O V I C A

PRODAJNI PROGRAM NOTRANJIH VRAT:

GLADKA VRATA

- hrast, mahagoni,

- belo pleskana

VRATA "STIL" in "KLASIK"

- hrast

PODBOJI

- z nadsvetlobo ali brez

- gladki ali stihi

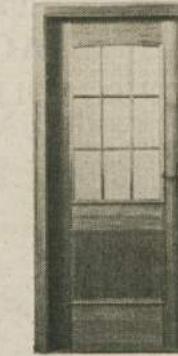
- globine podbojev:

10, 12, 15, 22 in 28 cm

- za suho montažo

vam ponujamo tudi

slepe podboje

- vratna krila so standardnih širin, polna ali z izrezom za steklo

- vsa notranja vratna krila lahko dobite tudi v drsnih izvedbi

- furnirana vratna krila in podboji so lahko v lakirani ali luženi izvedbi

že za 13.990 SIT

za vse izdelke ponujamo
UGODNE CENE, OBROČNO ODPLAČEVANJE,
PREVOZ, SUHO MONTAŽO, GARANCIJO in SERVIS

JELOVICA

lesna industrija, Kidričeva 58, 64220 ŠKOFJA LOKA
tel.: (064) 61-30, faks: 634-261

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax: 068/323-444,
METLIKA, Cesta XV. brigade, tel.: 068/58-716,
KRŠKO, CKZ 21, tel.: 0608/21-236, BAVEX Trebnje,
KERA TRADE Zagorje ob Savi, MK TRGOIMPEX
Kočevje

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je zapustila draga mama in stara mama

ANICA OGRINC

iz Smolenje vasi 7

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam pomagali, izrazili sožalje in podarili sveče in cvetje. Zahvaljujemo se g. duhovniku, g. Vovku za poslovne besede, tovarni zdravil Krka- Ampulnemu oddelku in službi za ITT. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

9. junija bo minilo žalostno leto, od kar nas je zapustil naš dragi

JOŽE VIDIC

Hvala vsem, ki ga z nami ohranjate v lepem spominu in obiskuje-

te njegov grob.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in pradelek

KAREL LENČIČ

upokojenec z Dol. Prekope 41

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, znancem in vsem ostalim, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, po-koniku darovali cvetje, sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred. Najlepša hvala tudi članom GD s Prekope, LD iz Šentjernej, Radioklubu s Prekope in Društvu upokojencev Kostanjevica. Hvala govornikom g. Jordanu, g. Zagorcu in g. Abramu za poslovne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

V času od 19. do 30. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Pelcs Prevol - Lucijo, Jožica Krivc iz Češnjic pri Trebelnem - Tamara, Mojca Drenovec iz Črnomlja - Robija, Lilijana Peter z Vrhe pri Novem mestu - Aleksandra,

Marija Jerman s Sel pri Otovcu - Marjana, Nataša Mohorčič iz Zagorice - Katjo, Mojca Zorka z Vrha pri Pahi - Tjašo, Jelka Hrovat iz Suhorja pri Dol. Toplicah - Klemena, Azemina Šumar iz Kanižarice - Alena, Kata Vardić iz Črnomlja - Marka, Branka Kastelic iz Radohove vasi - Miha, Marinka Janković iz Blatnika - Barbaro, Jerneja Kaplan iz Črnomlja - Alenko, Jožica Kobe iz Lipnice - Nino, Alenka

Majerle iz Črnomlja - Ido, Andreja Brezovar iz Mirne Peči - Aleksa, Alenka Libersar iz Grmvelj - Davorja, Martina Kastelic iz Kostanjevice - Jureta, Brigit Vrščaj iz Zloganja - Primoža, Marijeta Kričev iz Malega Kalja - Blaža, Brigita Cirknič iz Stranja - Mitja, Tanja Bregar

iz OrehoVICE - Klemena, Bernarda Štupar iz Srebrnič - Nives, Mojca Jurič iz Dolža - Janja, Mateja Pancar iz Malega Cikave - Kajo, Darinka Pekolj iz Šahovca - Davida, Vida Novak iz Velikega Lipogvca - Suzana, Nada Žagar iz Črnomlja - Vida, Vivina Štefančič s Kala - Ben-

jamina, Darja Govednik iz Čuril - Marka, Jožica Hrvojič iz Potočne vasi - dečka in Jožica Marinčič iz Trebnjega - deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Nataša Kočevar-Gabrič iz Tavčarjeve ulice 3 - Aleksa, Klara Rebernik iz Jakševe ulice 21 - Marcela, Kornelija

Kovačič iz Lobetove ulice 39 - Matveža, Danica Simončič iz Ulice Slavka Gruma 86 - Davida, Anita Papež iz Smrečnikove 22 - Ano, Marta Bevc iz Smrečnikove 26 - Mateja in Ivanka Grubar iz Ulice Slavka Gruma 72 - deklico.

Čestitamo!

ZAHVALA

V 83. letu starosti je odšla v večnost naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in tetă

OLGA VERBIČ

iz Štefana 12, Trebnje

Toplo se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala vsem za ustno in pisno izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče in maše. Še posebej hvala sosedom in delavcem Komunale za nudeno pomoč, zdravniškemu osebju ZD Trebnje za lajšanje bolečin, cerkevemu pevskemu zboru in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Njeni: Miha, Milka in Olga z družinami ter ostali sorodniki

V Trebnjem, 2. junija 1995

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, sestra, stara mama, tašča in teta

FRANČIŠKA KOKALJ

iz Vel. Bučne vasi 5

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivom BTC in Labod Novo mesto ter Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, g. Potocarju za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Če bi koga solza obudila,
ne bi tebe črna zemlja, Boris, krila.
Niti z bogom nisi rekeli niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
v naših sрcih boš ostal.

V 31. letu starosti nas je zapustil dragi

BORIS JANŽEKOVIC

iz Metlike

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala Janezu Gačniku, Darinki Bezenšek in Zdravku za ganljive besede ob odprttem grobu, godbi na pihala iz Metlike, g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki so nam pomagali in stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Žalujoči: oče, mama, sestra Irena z možem Marjanom ter nečaka Peter in Mojca

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedi, tast, brat in stric, borec NOV Istrskega vojnega področja

ANTON ŽELKO

iz Črmošnjic 17 pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli v težkih trenutkih pomagali, nam stali ob strani, z nami sočustovali, nam izrazili pisno in ustno sožalje, našemu dragemu poklonili mnogo lepega cvetja, sveč in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku. Posebej se zahvaljujemo za vso pomoč družinam Haler in Schmuk, GG Črmošnjice, organizaciji ZZB Kot, DU Semič, sodelavcem, govornikoma g. Križanu in g. Puhanu, Pokopališkemu odboru Kot, g. Tkalcu, pevskemu zboru iz Črnomlja in Dušanu Plutu za zaigrano Tišino.

Žalujoči: žena, hčerki z družinama in ostalo sorodstvo

Črmošnjice, Semič, Kansas Cyti, Kočevje, Narin in Izola

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dobrski mož, oče, sin, brat in stric

FRANC KRMC

iz Škocjana 57

Ob težki in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala našim sosedom, družinam Cizelj, Rudman, Zupet in Nadu, GD Škocjan za organizacijo pogreba in spremstvo na zadnji poti, pihalni godbi Šentjernej, mladinskemu pevskemu zboru, sr. Karman, g. Marjanu Novini za lepo zapete pesmi in govornikoma za besede slovesa pred domačo hišo in ob odprtjem grobu. Prisrčna hvala gospodom župnikoma iz Škocjana in Šentjerneja za lepo opravljen obred. Še enkrat se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše ter pokojnega v takoj velikem številu pospremili na njegovi zadnji, mnogo prenari poti. Vsem našteti in ne našteti še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo!
Spomini nate zdaj živijo
in solze naše tvoj grob krasijo.

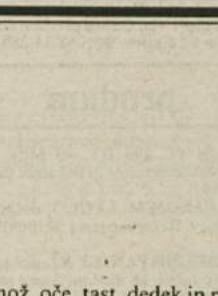
V 69. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi oči, ata in brat

VIKTOR BARTOLJ

iz Novega mesta, Jakševa 2

Z neizmerno žalostjo in bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojušemu darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivu Doma počitka Metlika, kjer je zadnja leta služboval, Društvu upokojencev Novo mesto, Zvezzi borcev Novo mesto, Centru za socialno delo Novo mesto, kolektivu Krke, Tovarne zdravil, in kolektivu Dolenske banke Novo mesto. Posebna zahvala pevskemu zboru Društva upokojencev Novo mesto za občuteno zapete pesmi, govornikoma za besede slovesa ter družini Ogulin za pomoč v najtežjem trenutku.

Žalujoči: hčerki Viki in Joži z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za hišo in družino dal.
Le sledi ostale so povsod,
od dela tvojih prihodnih rok.
Niti z bogom nisi rekeli
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v srcih naših boš ostal.

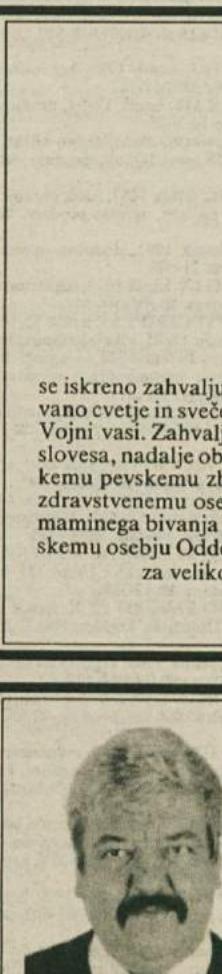
V 83. letu starosti je tragično preminil naš dragi mož, oče, tast, dedek in pradelek

JANEZ GALIĆ

iz Malenske vasi 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno in pisno izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče, osebju Intenzivnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, sodelavcem Beti Mirna Peč, GD Mirna Peč, GD Jablan, GD Globodol, GD Hmeljčič, govorniku za besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred in pevcom iz Šmihela za zapete žalostinke.

V globoki žalosti vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

KATARINE KRAMARIĆ

roj. Škof

iz Črnomlja, Sadež 39

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovalo cvetje in sveče ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti dne 4. junija 1995 na pokopališču v Vojni vasi. Zahvaljujemo se g. kaplangu za opravljen pogrebni obred in izrečene pomirjajoče besede slovesa, nadalje obema govornicama, ge. Ivani Moljk in Jožici Burazer, za poslovilne besede ter moškemu pevskemu zboru Črnomelj za zapete pesmi. Zahvaljujemo se tudi upravi in strežnemu ter zdravstvenemu osebju Doma starejših občanov v Črnomlju za zdravljenje in skrbno nego v letih maminega bivanja v tem domu. Posebno pa se zahvaljujemo še zdravnikom in ostalem medicinskim osebju Oddelka za intenzivno nego Kirurškega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu za veliko, požrtvovalno mamino zdravljenje in prizadevanje. Hvala vsem!

Vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za hišo in družino dal.
Le sledi ostale so povsod
od dela tvojih prihodnih rok.

Niti z bogom nisi rekeli
niti roke nam podal,

smrt te vzela je prerano,

a v srcih naših vedno boš ostal.

Po hudi in nepremagljivi bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oči, brat, stric, svak in bratranec

JOŽE TURK

iz Hrastulj

Z globoko žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani, nam pomagali, nas tolazili, izrazili sožalje, darovali mnoga lepega cvetja in sveče ter našega dragega Jožeta v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo sodelavcem Krke, tovarne zdravil Novo mesto, Zdravstvenega Šmarješke Toplice, trgovini Alpina Novo mesto in tovarni Alpina Ziri. Zahvala tudi GD Škocjan, pevcom za zapete žalostinke, govornikom za ganljive besede slovesa in g. župniku za lepo opravljen obred. Imeli smo ga radi in v naših srcih bo ostal za vedno.

Žalujoči: žena Marina, hči Alenka in brat Tone z družino v imenu vsega sorodstva

tedenski koledar

Cetrtek, 8. junija - Medard
Petek, 9. junija - Primož
Sobota, 10. junija - Marjeta
Nedelja, 11. junija - Šrečko
Ponedeljek, 12. junija - Adela
Torek, 13. junija - Anton
Sreda, 14. junija - Vasilijs

LUNINE MENE
13. junija ob 6.04 - ščip

kino

BREŽICE: Od 8. do 11.6. (ob 20.30) kriminalni film Carlitov zakon. Od 9. do 11.6. (ob 18.30) in 12.6. (ob 20.30) romantična komedija I.Q. 14.6. (ob 20.30) črna komedija Hulahop.

ČRNOVELJ: 9. in 10.6. (ob 21. uri) američki akcijsko-krim. film Zasebni

detektiv. 11.6. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Nari profesor.

KOSTANJEVICA: 10.6. (ob 21. uri) akcijski triler Divja reka. 11.6. (ob 21. uri) akcijski film Piš.

KRŠKO: 8.6. (ob 19. uri), 9.6. (ob 20. uri) in 11.6. (ob 18. uri) američki akcijski triler Hitre tarče. Od 12. do 14.6. (ob 18. uri) sinhronizirana risanika Asterix osvaja Ameriko.

METLIKA: 9.6. (ob 19. in 21. uri) američka komedija Nari profesor. 11.6. (ob 19. in 21. uri) američki akcijsko-krim. film Zasebni detektiv.

NOVO MESTO: 8.6. (ob 18. in 20. uri), 9. in 10.6. (ob 20. in 22. uri) ter 11.12. in 13.6. (ob 20. uri) romantična melodrama Nesmrtno ljubljena. Od 9. do 13.6. (ob 18. uri) komedija Z odliko.

VINICA: 10.6. (ob 21. uri) američka komedija Nari profesor.

složen funkcionira na televiziji, kjer je uspel s humorističnimi serijami In Living Color, Na zdravje in Drugačen svet, slednji so predvajali tudi pri nas. Situacijska komedija na platnu je hitro pokvarljivo blago, kritiki se takoj dajejo, medtem ko mali ekrani preprosto, z zanesljivimi žolčnimi reakcijami, prenesejo že tako velike humoristične zablode. Plehkošč od TV celo pričakujemo.

Pomemben moment tega filma je komaj zaznavni rasizem. Wayans je zumba, bivši policaj, zdaj privatnik, ki se bori s trumu belih gangsterjev. Da pa bi mu ne očitali črnega rasizma, se namesto z Anglosaksonci pretepa s portoriškimi hispanosi, negativce pa je tudi njegov prijatelj, prodani črni policaj. Druga zelo opazna posebnost so nepretrgoma izvajani gagi, tudi takrat, ko bi bila kakšna minutka resnove krvavo potrebna. Takrat je film prebavljiv še manj kot sicer.

Shama boste pozabili, že ko ga boste gledali.

TOMAŽ BRATOŽ

NAKLADALKO za seno ugodno prodam. (061)815-233.

Z 650 za prevoz živine prodam. Možna menjava za osebni avto. Jože Bučar, Golek 25, Krško, (0608)33-520.

BALIRKO za seno in samonakladalko, 16 m3, prodam. (061)21-143.

PAJKA, 2.5 m, telico in bika prodam. (061)83-373.

TRAČNO ŽAGO, priključeno na traktor, prodam za 3500 DEM: (068)26-839.

KOMBAJ 133, za žito, v dobrem stanju, prodam. (068)42-355.

PUHALNIK z elektromotorjem kupim. (061)42-486.

TRAKTORSKO PRIKOLICO za živilo, 2 nosilca za silične bale, 2 osi z gumami, kombiniran 3 F cirkular - šrotar, brus in dvizno mizo, nadni mil MHN 1 F, vse novo, prodam. (061)22-627. Šifra: 531.

TRAČNE GRABLJE Sip 220 prodam. (068)42-779.

KOMB AJ 133, za žito, v dobrem stanju, prodam. (068)42-355.

PUHALNIK z elektromotorjem kupim. (061)42-486.

TRAKTORSKO PRIKOLICO za živilo, 2 nosilca za silične bale, 2 osi z gumami, kombiniran 3 F cirkular - šrotar, brus in dvizno mizo, nadni mil MHN 1 F, vse novo, prodam. (061)22-627. Šifra: 531.

R 18 TLJ, letnik 1986, bel, ohranjen, prodam. (068)52-787.

ROVER 111, letnik 12/94, prodam. (061)25-000, po 16. ur.

Z 101, vinski rdečo, dobro ohranjen, letnik 1988, prvi lastnik, prodam. (068)85-725.

R 4 GTL, letnik 1987, rdeč, ohranjen, letnik 1988, prvi lastnik, prodam. (068)85-725.

MOTOR z 850 in gume za Z prodam. (061)40-048.

Z 126 P, letnik 1986 in železne okrogle stopnice fi 140 prodam. (0608)69-126.

Z 128, letnik 1988, prevoženih 90.000 SIT, prodam. (0608)88-103.

AX 11 TGE, letnik 1991, prodam po 9700 DEM. (068)323-619.

R 4 GTL, letnik 1988, v odišnjem stanju, prodam. (0609)621-512.

GOLF JX D, letnik 1987 ter diatonitno harmoniko Melodija, b, es, as, prodam. (061)76-186.

R 5 CAMPUS, letnik 27.11.1993, menjaju za jugo ali 55, letnik 1988/89 z vsemi dopolnilom. Brod 44, vsak dan od 8. do 13. ure, v soboto cel dan.

MOTOR z 850 in gume za Z prodam. (068)85-725.

Z 101, vinski rdečo, dobro ohranjen, letnik 1988, prvi lastnik, prodam. (068)85-725.

R 4 GTL, letnik 1987, rdeč, ohranjen, letnik 1988, prvi lastnik, prodam. (068)85-725.

STAR SKEDENJ prodam po ugodni ceni. (068)23-116.

POD z kozolec prodam. (068)50-114.

V BREŽIČAH prodam nedograjeno stanovanjsko hišo, 3. faza, primerno za kakovški obrt. (0608)62-812, zvečer.

NA RAKI prodam Kalinovo nemrečino. Naslov: Malo Mraševo 29, (0608)78-370.

NA LIBNI ugodno prodam vinograd na Štencu. (0608)62-958.

GRADBENO PARCELO, cca 10 do 15 a, v okolici Dolenskih Toplic ali Novega mesta kupim. Po pošte pride tudi tretja gradbeni fazi hiše. (0608)62-317.

NA LIBNI ugodno prodam vinograd na Štencu. (0608)62-958.

GRADBENO PARCELO, cca 10 do 15 a, v okolici Dolenskih Toplic ali Novega mesta kupim. Po pošte pride tudi tretja gradbeni fazi hiše. (0608)62-317.

AKUMULATOR A 12 V 63 AH, nov, prodam 15% ceneje. (061)326-653, po 18. uri.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem in puhalnik za rezanje Sip PS 33 prodam. (068)25-083.

DOLENJSKA BANKA

Vse svoje komitente obveščamo, da v skladu s priporočili Združenja bank Slovenije Dolenjska banka uporablja za mesec junij 1995 revalorizacijsko stopnjo R, ki je enaka 0,3% na mesečnem nivoju.

Revalorizacijska stopnja je izračunana kot aritmetično povprečje stopenj rasti cen na drobno v R Sloveniji v predhodnih treh mesecih.

Dolenjska banka, d.d.

Seidlova cesta 3, 68000 Novo mesto, Slovenia
Telephone: 386 68 324 213, Telex: 35736 dbnmsi, Telefax: 386 68 321 019,
386 68 321 113, S.W.I.F.T.: DBNMSI2X

ZIDARJA zaposlim, ☎ 41-048, 5197
PO KONČANEM izpitu zaposlimo pravne gospinstvke (halarice in natakarice) in trgovske stroje. Dobri OD, Kramarič, Grajska c., Otočec, 5198
TAKOJ ZAPOLSIMO pohištvene misajce v delavnici v Mirni Peči. Mizarstvo Beli Miklš, Mirna, ☎ (068)47-226 ali 78-5222
DVEINPOLSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam, ☎ 28-118, zvečer.
HONORARNO DELO v Beli krajini voz, ☎ (069)628-179, 5229
TRGOVCA z izpitom B kategorije za akcije prodaje isčemo, ☎ (068)26-374.

službo išče

PRIPRAVNIŠTVO za natakarico v okoliški Krkega iščem. Hrana in stanovanje v Naslov v oglašnem oddelku. 5085

stanovanja

VKRŠKEM prodam takoj vseljivo dveinsobno stanovanje, 70 m². Cena 1000 DEM/m², ☎ (068)31-796 ali (068)32-5072
SEVNICA, dvosobno stanovanje, 56 m², 43.000 DEM, ☎ (061)312-254, 5132

KAMNOSEŠTVO DOLTAR

vam nudi po najugodnejših cenah:
nagrobne spomenike
okenske police
tlake
balkanske obrobe
kuhinjske pulte
kopalniške pulte
stopnice
Za vse izdelke vam v juniju nudimo od 10 do 20% popusta.
Na zalogi imamo veliko
vrst marmorjev in granitov.
Kratki dobavni roki.
Dostava na dom.
Na zalogi imamo marmor
plavi tok.
Vse navedene izdelke vam lahko tudi zmontiramo.
PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!
tel.: (068) 57-008 ali 57-108

ASFALTERSTVO IN GRADBENIŠTVO

Čardak 17, Črnomelj
Tel.: (068) 51-668
Mobitel: (0609) 612-594

Urejanje dvorišč:
asfaltiranje dvorišč, parkirnih
postrov, dovoznih poti, tlakovanie
dvorišč in ostala gradbena dela.
Kvalitetno, poceni in hitro!

Se priporočamo!

Odpovedovanje debelosti je lahko zabavno in prijetno. Tel.: 068/159 75 07, VOLDAFAR TABLETKE.

ADRIATIK d.o.o.

PRODAJA VOZIL
Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

JUNIJSKA SUPER PONUDBA VOZIL

Opel
CORSA od 17.100 DEM
ASTRA od 23.500 DEM
VECTRA od 28.900 DEM
CALIBRA od 42.500 DEM
FRONTERA od 44.100 DEM
Pontiac od 46.500 DEM

POSEBNA PONUDBA:
rabljena vozila ROVER
z vso opremo in klima
napravo po izjemnih cenah!

Kredit na 4 leta brez pologa ali leasing!

NOVO MESTO:
TPC, Rožmanova 38,
tel.: 068 321 279, 324 007
PRODAJALNA, Glavni trg 10,
tel.: 068 321 737, 322 120

NOVOTEHINA

TRGOMNA

KOSILNICA Z NITJO GL 330
7.670,30 SIT

TREBNE:
čolnjev hr 10,
tel.: 068 44 013.
KRŠKO:
čolnjev hr 70,
tel.: 0608 21 218.

DEMONSTRACIJE
od 10.00 do 17.00 ure

Nova mesto
prodajalna na Glavnem trgu
ponedeljek 12.6. 95

Nova mesto
TPC
petek 16.6. 95

Trnje
ponedeljek 19.6. 95

BLACK & DECKER - M
19.06.95
do
12.06.
od

ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO
GT - 243 15.731,10 SIT
GT - 221 12.906,00 SIT

KOTNA BRUSILKA BD 10
12.856,80 SIT

VRTALNI STROJ BD - 564
9.913,20 SIT

K O P R I Č A K U J E T E V E Č . . .

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za hišo in družino dala,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.
Niti z bogom nisi rekla
niti roke nam podala, smrt te vzela je prerano,
a v srcih naših vedno
zlatá mama boš ostala.

Nenadoma in mnogo prezgodaj nas je v 66. letu starosti zapustila naša ljuba žena, mama, stara mama in sestra

SLAVKA SKUŠEK

z Mirne vasi 8 pri Trebelnem

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče in jo pospremili na zadnji poti. Prisrčna hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem in vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili in grobu ter nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, brat in tast

ŠTEFAN JAKŠA

z Vranovičev 10

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje in pokojniku darovali cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo sovaščanoma Zlatku in Francetu za ganljive besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, pevkam in godbi na pihala.

Žalujoči: vsi njegovi

27. maja 1995

ZAHVALA

V 96. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

KATARINA ŽALEC

s Sinjega Vrha 26

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Posebna zahvala osebju ŽD Vinica za skrbno nego v času bolezni. Zahvaljujemo se tudi vaščanom za pomoč, govornici za besede slovesa, župniku za opravljen obred in vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti v njeni tihu dom.

Žalujoči: hčerke Marica, Katica, Angela in Štefska ter sin Edo z družinami

ZAHVALA

V 18. letu nas je tragično zapustila naša ljuba hčerka

TANJA ŽABKAR

z Dol. Vrhopola pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem, SŠS Novo mesto in še posebej njenim sošoljkam, gostilničarjem občine Šentjernej, godbenikom in oktetu iz Šentjerneja, mladincem iz Vrhopola in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala tudi vsem za darovano cvetje, sveče in vsem, ki ste našo dragu Tanjo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mami, oči, bratec Jaka in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustila naša draga hči, mama, stara mama, sestra in teta

FRANČIŠKA JENIČ

iz Rakovnika 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem GIP Pionir- Tehnična služba, patrona sestri Aniti in ge. Mariji Kavšek za vso pomoč v času bolezni, g. župniku pa za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 1. letu nas je zapustila naša ljuba hčerka

VINA Z NAJVEČ SONCA

Pridite pokusit kaj smo pridelali, donegovali in vstekleničili v kleti VINAKOPER.

Z vsakim kozarcem vam ponujamo novo doživetje harmonije barve, vonja in okusa.

Sejem Vino 95, hala A, Ljubljana

PORTRÉT TEGA TEDNA

Anton Hren

voljiti se je moral s ponijem. Podobno kot njegovi mlajši kolegi tudi Tonetovi vnuki ne verjamajo, kako skromno je preživel otroštvo. Oče je bil čevljar in Tone je moral kot najstarejši med četvorko otrok največ delati na dveh hektarjih zemlje. Včasih so imeli le kakšni dve krvavi. Mesa je bilo na mizi 6-članske družine nekoliko več le za veliko noč in božič, sicer pa je prišlo pol kile mesa na krožnike samo ob nedeljah. Sicer pa so natepavali rep, zelje in fižol ter projo s posnetim mlekom.

Tonetova velika ljubezen je bila in ostaja glasba. Pri trebanjskih godbenikih, ki se pripravlja za nastop na svetovnem festivalu godb na Norveškem, je Hren starosta. Mlajši ga spoštujejo. Tone je začel pri godbi s 13 leti z bobni, pri godbi so igrali že njegov oče in brata. Ko so prišli med okupacijo italijanski fašisti, so Hrenovi poskrili 18 instrumentov. Po osvoboditvi je Tone igrал prvo krilovko, podobno kot oče, zatem veliki boben, zadnja leta pa udarja s činelami.

"Glasba mi pomeni prostitev, da vse pozabim, ko zaigra godba," pravi Tone. Za dolgoletno igranje je prejel že zlato Gallusovo znak. Godbi se ni odpovedal niti tedaj, ko sta se z ženo, zapeljeno naprej v Gradi na kuhinji, zatem pa v trafiki, sama mučila z gradnjom hiše. "Celo noč sem kopal za temelje, žena pa je pomagala."

Tone je bil ob svojem visokem življenjskem jubileju zelo vesel obiskovalci prijetljiv iz vrsti godbe. Prepričan je, da ima trebanjski pihalni orkester pred sabo še lepo prihodnost, ker je v njem veliko mladih in zavzetih godbenikov.

PAVEL PERC

Nekateri so se ga med napornim delom tako napili, da včasih niso bili sposobni priti domov. Tone ni bil iz tega testa. Najprej služba, potem pa družba, je bilo njegovo življenjsko geslo. Danes so poštarji dobro opremljeni, in ko pripovedujejo, kako je bilo včasih, mlajši kolegi nejverno zmagujejo z glavnimi. Hren pa le godi, ko še danes sliši iz ust kakšnega starejšega krajanja: "Ves, Tone, takšnega poštarja, kot si bil ti, pa še ni bilo." Hren se je izkazal pred leti v akciji Dolenskega lista, ko smo pridobivali nove narocnice. Tonetu je za malenkost zmanjkalo, da bi zmagal in dobil moped, zado-

no

Marko Kline

Od portretne do reklamne fotografije

Marko Kline odprl Foto express

NOVO MESTO - Te dni je v prostorih novomeške občine na Novem trgu podjetnik Marko Kline odprl delavnico Foto express. Kot že ime pove, poteka v lično urejenem prostoru "hitra" fotografarska dejavnost. "Tukaj ljudje v treh minutah dobijo fotografije za vse dokumente, od osebne izkaznice in potrebnega lista do voznika dovoljenja in raznih članskih izkaznic," je povedal Marko, ki se že 15 let ukvarja z modno in reklamno fotografijo.

Nova fotografarska delavnica je opremljena z vrhunsko tehnologijo, poleg fotografiranja pa to sprejemajo tudi filme za razvijanje in izdelavo fotografij. "Vsak, ki prinese film v razvijanje, zastonj dobi drugega," obljublja Kline. V tej delavnici pa je moč kupiti tudi razni fotografski material in opremo ter dobi strokovni nasvet.

V kratkem pa bo Kline, lastnik firme Reklam studio, na Kandijski cesti odprl naj sodobnejši fotografski laboratorij za barvno in črno-belo fotografijo, pridobil pa si je tudi zastopstvo za firmo Kodak.

Trebanjski knjižnicačar in kronista France Režun je za 70-letnega upokojenega pismonošča Antonia Hrena iz Trebnjega na hitrico izračunal, da je med svojim napornim delom že trikrat obhodil svet. Trebanjci se še danes spominjajo Hrena kot zelo vestnega in poštenega poštnega uslužbenca. Na dan je v 35 letih službe prepečal s težko torbo tudi po okrog 20 kilometrov. Seveda tudi pozimi, čeprav je moral nemalokrat gazič pol metra visok sneg skozi hodo do Hudej ali pa na Meglenik, Rihovec, Češnjevec in Lukovec.

Nekateri so se ga med napornim delom tako napili, da včasih niso bili sposobni priti domov. Tone ni bil iz tega testa. Najprej služba, potem pa družba, je bilo njegovo življenjsko geslo. Danes so poštarji dobro opremljeni, in ko pripovedujejo, kako je bilo včasih, mlajši kolegi nejverno zmagujejo z glavnimi. Hren pa le godi, ko še danes sliši iz ust kakšnega starejšega krajanja: "Ves, Tone, takšnega poštarja, kot si bil ti, pa še ni bilo." Hren se je izkazal pred leti v akciji Dolenskega lista, ko smo pridobivali nove narocnice. Tonetu je za malenkost zmanjkalo, da bi zmagal in dobil moped, zado-

no

PAVEL PERC

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Hoteli so mu vzeti zemljo - Kruh v smeteh - Zakaj ukinitev vrtca - Kako prijaviti motnje v telefonskih zvezah - Divje parkirišče na Novem trgu - Kdo krade sadike?

Da bo naš telefon spet zaseden vso razpoložljivo uro, je najbrž vedel tudi Ignac Hrvatič iz Stranske vasi. Pravi, da so pred kratkim prišli Romi z dvema predstavnika občine in mu hoteli prisilno vzeti 34 arov veliko njivo, ki jo ima v najemu, za kar ima tudi uradno sklenjeno pogodbo. "Sem Rom, imam 10 otrok in rad bi delal. Očitno tisti, ki je priden in pošten, ni nič vreden. Eni Romi kradejo in dobijo, kar želijo. Pravzaprav pa jih občina tako uči. To je sramota!" je dejal Ignac.

Marijo H. iz Seidlove je zbedil cel kup kruha v smeteh. "Le nekaj kilometrov stran ljudje stradajo. Ljudje naj bi kruh rajše vrgli vsaj kuram, namesto da imajo tak odnos do hrane," je rekla razočaranata Marija.

Anito iz Novega mesta je razjedil prispevki v Dolenskem listu, ki piše, da je prostora v novomeških vrtcih dovolj. "To presega vse meje, saj smo prošno za sprejem otroka v vrtec oddali že pred pol leta, a do danes nismo dobili niti obvestila! Nekajkrat smo klicali na upravo vrtca, pa smo dobili odgovor, da je na seznamu čakajočih 23 otrok, za katere ni prostora. Ustno so mi sicer objubili, da bo otrok sprejet v septembri, pripravljena pa sem ga dati v katerikoli vrtec v Novem mestu."

Emil G. iz Novega mesta je razočaran nad delovanjem občine. Potreboval je namreč le potrdilo o katastarskem dohodku za sina, ki študira, in imel s tem čez glavo sitnosti. "Naj ne bodo tako nerodni kot v prejšnji družbi. Lahko bi kolke in obrazce imeli pri sebi in jih

celo več zaračunalni, da bo le pretok, saj sta informacija in čas danes bistvena za napredok. S takšnim sistemom pa ne bomo prišli nikoli v Evropo," je zatrdiril Emil.

Marjan iz Sevnice je povedal, da se je dva dni prej v naselju pokvarilo več telefonov, poklicko je 977, kjer so mu rekli, da mora klicati vsak zase. "V kolikšnem času morajo telefon popraviti? Saj vemo, da,

če zamudiš s plačilom računa za telefon le za dan, že plačaš obresti!" Na Telekomu so povedali, da poskusijo napako odpraviti čim prej. Kadar napaka prizadene več naročnikov in gre na primer le za pretrgan kabel, je dovolj ena prijava, pri nekarakterističnih motnjah pa je bolje, da pokliče vsak sam, saj se pogosto dogaja zlorabe.

Janez Ivanšek iz okolice Semiča je pohvalil trgovino Burazer v Črnomlju, kjer so mu kljub nedelji traktor popravili, plačal pa je le rezervne dele. Zanima ga tudi, kako je s povračilom škode zaradi lanske točke, saj je zaradi slabe obveščenosti tako kot še nekateri zamudil s prijavo.

Mojca iz Novega mesta je razočarana nad žalostno podobo ploščadi na Novem trgu, ki postaja divje parkirišče oziroma odpad pločevine. "Občina bi moralata dati trgu novo vsebino, saj bi se prostor dallo prav gotovo bolje izkoristiti. Tudi zunanjost lokalov bi bila lahko bolj enotna," je prepričana Mojca.

Reševalcev iz Straže sprašuje, za-

kaj sta za križanko le dve nagradi, kolikšna je sploh denarna nagrada (5.000 tolarjev bruto) in zakaj je v križanki toliko napak. Na napake je opozoril tudi N. Mestnik iz Slovenskih Konjic, ki se sprašuje, zakaj je tako težko urediti le 2 kilometra dolgi odsek ceste od Dobrave do Žužemberka.

Jože iz Grosuplja je povedal, da so pohvale in posnemanja vredna vsa prizadevanja za urejenost Novega mesta in Metlike, hkrati pa tudi zunanjost podoba Petrolovičev črpalk na Dolenjskem.

Stjepana S. iz Novega mesta je razjedila izjavo predsednika sindikata policistov, da imajo policisti od 50 do 60 tisočakov plače brez dodatkov. "Morda njihovo delo res ni najboljše, vendar morajo nekateri ljudje krvavo delati za 30.000 tolarjev ali pa plače sploh ne dobijo."

Ivan Žibert iz okolice Šmarjeških Toplic je razočaran nad delom zdravstvene službe. Živi namreč na meji med Škocjanom in Šmarjetom. Zobozdravnica ga je poslala v Novo mesto, tam je čakal dva meseca, ko je prišel na vrsto, so ga poslali nazaj v Škocjan, kjer je zdravstveni dom do nadaljnega zaprt. Podobno izkušnjo ima tudi njegova žena.

Ljubico iz Vinice bi skoraj zadele kap, ko je prišla na njivo pri Hrastu in videla, da so ji večino sadik paprike in paradižnika pokradli. Sprašuje se, kakšni ljudje so to, in se boji, da bo tudi ob drugo zelenjavjo.

T. G.

NAJGLOBLJI VODNJAK - Ko so začeli urejati grajski park pri gradu Grm, so strokovnjaki novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine "globlje pogledali" tudi v grajski vodnjak. Izakazalo se je, da je ta s 30 metri globine najgloblji vodnjak ne samo v Novem mestu, ampak na celotnem območju, na katerem deluje ta zavod. Pri grmskem vodnjaku gre tudi za izredno lepo gradnjo iz klesanega kamna. (Foto: A. B.)

Koprčan gladovno stavka v Kostelu

28-letni študent Marko Jakomin se je odločil za gladovno stavko, če bo treba, tudi do smrti, ker je sodišče kljub nasprotuječim si izjavam verjelo le policistom

FARA - Marko Jakomin, študent pomorstva, je bil leta 1993 obsojen na tri leta zapora zaradi proizvodnje mamil in prometa z njimi. Prvič je gladovno stavkal že v priporu in so mu kasneje izrečeno kazen znižali za pol leta.

"Vse pa se je dogajalo na glavni

koprški tržnici ob 14.30, ko je bilo tam veliko ljudi. Nenadoma je prisotip bil k meni kriminalist v civilu, ki je hodil za meno, in me legitimiral. Za mojim hrbtom se je začelo nekaj dogajati in videl sem dva moška, ki sta bežala. Prepričan sem, da je v tisti akciji sodelovalo 10 do 15 kriminalistov, kljub temu sta tista dva neznanca pobegnila. Na tleh pa je ostal kovček, ki ga prej nisem videl, še manj pa nosil, saj sem hotel v kino. Trdili so, da sem kovček nosil

že užival tudi blažje mamilo, marihuano, a mi ni bilo všeč."

Nadalje je Marko Jakomin odgovoril, da stavka že tri tedne (obiskal sem ga 2. junija, se pravi, da danes gladuje že 4 tedne), da poteka stavka pod zdravniškim nadzorom in da je v treh tednih shujšal od 78 kg na 66 kg.

Zaposlen je pri Intereuropi Kop, a je bil pred kratkim na operaciji hrbenice in je zdaj na bolniški, zato je v slabih fizičnih kondicijah oslabel. Posebno pa je poudaril, da z gladovno stavko želi doseči le pošteno preiskavo in sojenje, saj je bil v tem primeru že vnaprej spoznan za krivega, čeprav sodišče ni imelo nobenega pravega dokaza za njegovo krivo.

JOŽE PRIMC

Tango za odličnost

Lukuzno prenovljena plesno-zabavna restavracija

OTOČEC - Konec maja je bila v povsem prenovljeni motelski restavraciji na Otočcu, ki po novem nosi ime Tango, prva priedruga Novomeški Globtour in puljski Arenaturist sta ob predstaviti turistične ponudbe Pulja in Medulina priredila večer z Oliverom Dragoevičem.

Tako je nova luksuzna restavracija uspešno prestala generalno pred uradno otvoritvijo. Gre za plesno-zabavno restavracijo, v kateri je vse ubranjeno na izbran okus in navade: od ureditev in opreme do programov, kulinarike in izborja vin. V klimatizirani restavraciji je 230 sedežev, na poletni terasi pa 350. Ob petkih in sobotah bodo pripravljali ples ob živi glasbi, in to take, da bodo na svoj račun prišli tudi najbolj zahtevni plesalci. Velja omeniti še, da v restavraciji Tango postrežo tako z dolenskim posebnimi jedmi, kot z latinskoameriškimi specialitetami.

V TANGO Z DARILNIM BONOM

OTOČEC — Podjetje Krica Zdravilišča — Hoteli Otočec je bralcem in naročnikom Dolenskega lista namenilo posebno pozornost. Tako bo odsej v časopisu objavljen darilni kupon, s katerim bodo lahko uveljavljali posebne ugodnosti na prizadevah, ki se bodo odvijale v sklopu Poletja na Otočcu. V današnji številki je objavljen kupon za aperitiv Tango, ki ga boste lahko v petek, 9., ali v soboto, 10. junija, popili v istomenski restavraciji na Otočcu ter obenem uživali v kulinaričnih specialitetah te restavracije ter ob poslušanju ansambla Objem ali Šok. Preden se odpravite na Otočec, izrežite darilni kupon in uživajte v vsem, kar vam Tango ponuja!

DARILNO: APERITIV TANGO RESTAVRACIJA
TANGO DARILNI KUPON
DL, 8. 6. 1995

GLADOVNA STAVKA - Marko Jakomin iz Kopa gladowno stavka v poslovno-stanovanjski stavbi v Fari oz. Potoku na Kostelskem in pravi, da bo tu dočakal smrt, če mu ne bodo zagotovili pravičnega sojenja.

jaz, jaz pa sem zahteval, naj z njega vzamejo prste otdise, a tega niso storili.

Sodišče pa niti ni opravilo preiskovalnega postopka, ampak so me odpeljali kar s sodniku. Med razpravo so kriminalisti dajali nasprotojno, si izjave; priči, ki je pričala, da jaz nisem nosil kovčka, ampak eden izmed dveh, ki sta zbežala, pa niso verjetni. Skratka: zoper mene niso imeli nobenega pravega dokaza. Menim, da je to krivično in da je treba postopek izpeljati korektno, v nasprotnem bom gladowno stavkal - če bo treba, tudi do smrti."

Na vprašanje, če je že kdaj bil kaznovan in če je kdaj užival mamilo, je odgovoril: "Leta 1987 sem bil kaznovan zaradi kraje puške na 18 mesecev zapora in jih tudi odsedel. To dejanje priznam... Med hišno preiskavo pa so našli joint travje, ki mi ga je prinesel prijatelj. Res sem

DAN REVOZOVIH ODPRTIH VRAT

NOVO MESTO - V soboto, 17. junija, bodo vrata tovarne Revoz v Novem mestu odprtia za poseben ogled in družabno srečanje vseh zaposlenih v podjetju, pooblaščenih prodajalcev in serviserjev, pa tudi njihovih družinskih članov. S to potoz, ki je v navadi tudi v ostalih tovarnah industrijskega sistema Renault, želijo v Revizu svojemu osebju v njihovim svojempodrobnejšim predstaviti delo v tovarni in poslovanju podjetja, ki je blizu 4.000 ljudi. Kaj lahko se zgodi, da bodo obiskovalci tovarne na tekočem traku streljali junija že lahko videli prve primerke modela clio s 1870-kubicnimi dizelskimi motorji, katerega izdelava naj bi v Novem mestu stekla še pred poletnimi dopusti.

OTOČEC - V petek, 23. junija, ob osmih zvečer bo v dvorani televiškega centra na Otočcu potekala priljubljena televizijska oddaja Pogled in zadeni, ki jo vodi Stojan Auer. V prodaji bo 1.000 vstopnic.

KRKA ZDRAVILIŠČA